

NƏ QƏDƏR Kİ MÜSTƏQİL
AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ VAR,
AZƏRBAYCAN XALQI VAR,
HEYDƏR ƏLİYEV ÜRƏKLƏRDƏ
YAŞAYACAQDIR!

VAHİD AZƏRBAYCAN UĞRUNDA!
iki sahil
www.ikisahil.az / www.ikisahil.tv

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

No 173 (7428) / Şənbə, 21 sentyabr 2019-cu il

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV:

Bu gün Azərbaycanın neft-qaz sektoru öz yeni inxşaf dövrünü yaşayır

*Prezident İlham Əliyev “Əsrin müqaviləsi”nin 25 illiyi və
Neftçilər Günü münasibətilə keçirilən mərasimdə iştirak edib*

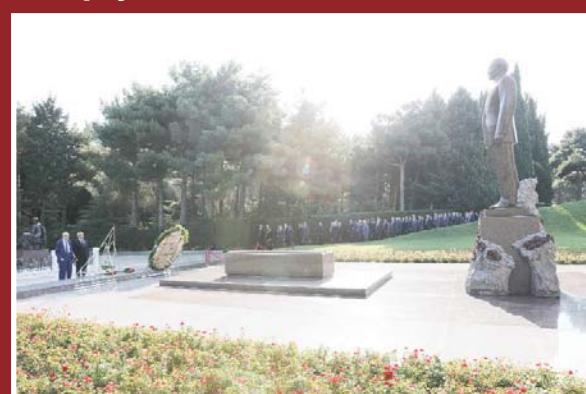
Bax: Səh. 2

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva
“Əsrin müqaviləsi”nin 25 illiyi ilə əlaqədar
“Instagram” səhifəsində paylaşım edib

⇒ Bax: səh. 3

Yeni neft strategiyası Azərbaycanın dövlət
müstəqilliyini möhkəmləndirən ən başlıca amildir

⇒ Bax: səh. 7

Dənizkənarı Milli Parkda Azərbaycanın multikultural
dəyərlərinə həsr olunmuş fotosərgi açılıb

⇒ Bax: səh. 8

↑ Bax: səh. 3

Maykl Pompeo:
ABŞ Azərbaycanla birgə
işin davam etməsini
və dərinləşməsini
səmimiyyətlə arzulayır

↑ Bax: səh. 15

**BSU-da İnküliv
Təhsil Festivalı**
çərçivəsində tədbir

↑ Bax: səh. 9

Heydər Əliyev
Mərkəzində
Neftçilər Gününa
həsr olunmuş
möhtəşəm
konsert

3

iAT-in Baş katibi Ermənistən baş nazirinin
bəyanatı ilə bağlı dərin narahatlığını ifadə edib

7

AÇG uğura aparan
yolunun 25-ci ilini qeyd edir

24

Ariqlamaq istəyənlər üçün ideal desert

Prezident İlham Əliyev: Bu gün Azərbaycanın neft-qaz sektoru öz yeni inkişaf dövrünü yaşayır

Prezident İlham Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə keçirilən mərasimdə iştirak edib

Sentyabrın 20-də Heydər Əliyev Mərkəzində "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə mərasim keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak edib.

Dövlətimizin başçısı tədbirdə nitq söylədi.

Prezident İlham Əliyevin nitqi

- Hörmətli xanımlar ve cənablar, əziz dostlar.

Bu gün Azərbaycanda çox əlamətdar bir gündür. Bu gün biz Neftçilər Günü qeyd edirik. Bütün Azərbaycan neftçilərini peşə bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, onlara yeni uğurlar, yeni qələbələr arzulayıram.

Neftçi peşəsi Azərbaycanda həmişə çox hörmətli peşə olub. Bu gün də beledir, sabah da bəlle olacaq. Azərbaycan neftçiləri ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artırılması istiqamətində çox böyük işlər görüb, böyük töhfələr veriblər. Bu gün Azərbaycanın neft-qaz sektoru öz yeni inkişaf dövrünü yaşayır.

Bildiyiniz kimi, dünyada sənaye əsulu ilə ilk neft məhz Azərbaycanda hasil edilmişdir. Bu gün şəhərimizin mərkəzində dünyanın ilk neft quyu bir turizm obyekti kimi fealiyyət göstərir. O gündən bu güne qədər Azərbaycanda böyük həcmde neft hasil edilmişdir. Bildiyiniz kimi, dəniz yataqlarından da dənya miqyasında ilk neft Azərbaycanda hasil edilmişdir və bu gün biz Azərbaycan neft sənayesinin yeni mərhələsinin şahidiyik.

Bu gün Azərbaycan nefti müstəqil Azərbaycan dövlətinə xidmət göstərir. Biz hamımız yaxşı xatırlayıq ki, "Əsrin kontraktı"nın imzalanması ölkəmizin yeni mərhələyə qədəm qoymasına şərait yaratdı. 1990-ci illərin əvvəllərində gənc müstəqil Azərbaycan dövləti çox böyük çətinliklərlə, çağırışlırla üz-üzə qalmışdı. Oxvatlı hakimiyətin səriştəsizliyi, yarıtmaz fəaliyyəti, xəyanətkar addımları ölkəmizi uğurum kənarına qoymuşdu. 1991-1993-cü illər ağır faciəli illər kimi tariximizdə qalacaq. Ölkəmizi böhran bürüdü - siyasi, iqtisadi böhran, sənaye iflic vəziyyətdə idi. İqtisadi sahədə yaşıanan tənəzzül gənc müstəqil ölkənin inkişaf üçün çox böyük maneələr tərdidirdi.

Azərbaycan xalqı özüne xas müdriklik nümayiş etdirərək 1993-cü ilde ulu öndər Heydər Əliyevə üz tutub, onu hakimiyətə dəvət etmişdir. O gündən bu güne qədər Azərbaycan sabitlik dövrü yaşıyır, Azərbaycan inkişaf yolu ilə gedir. 1993-cü ildən bu güne qədər aparılan İslahətlər, görülmüş işlər Azərbaycanı dünya miqyasında uğurla inkişaf edən ölkə kimi tanıdır. O vaxt iqtisadi və siyasi sahədə yaşıanan böhran böyük təhlükə mənbəyi idi. Heydər Əliyevin cəsəreti, uzaqqörənliyi, fədakarlığı Azə-

baycanı bütün bələlərdən qoruya bilmişdir. Vətəndaş müharibəsi son qoyuldu, Azərbaycan İslahətlər yoluna qədəm qoydu. Müstəqil dövlətin Konstitusiyası qəbul edildi. Qeyri-qanunu silahlı birləşmələr tərk-silah edildi, ölkədə qayda-qanun yaradıldı. Əlbəttə ki, ölkəmizin gələcək inkişafı ilə bağlı ciddi addımlar atılmalı idi və "Əsrin kontraktı"nın imzalanması bu addımlar sırasında xüsusi yer tutur.

"Əsrin kontraktı"nın imzalanması tarixi hadisədir. Bu kontraktın faydasını bu gün Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı görür.

Təsəvvür etmek çətindir ki, eger "Əsrin kontraktı" imzalanmasayı, Azərbaycan o vaxt nəyin hesabına öz iqtisadi inkişafını təmin edə bilərdi. Biz nəyin hesabına uğurla inkişaf edə bilərdik. "Əsrin kontraktı"nın bizim müstəqil tariximizdə xüsusi yeri, xüsusi rolu var. Bu kontraktın imzalanması da asan məsələ deyildi. Uzun müddət ərzində aparılan danışqlar nəticə vermirdi. Əlbəttə, hər iki təref çalışırdı ki, özü üçün daha elverişli və məqbul şərtləri əldə etsin. Hesab edirəm ki, biz "Əsrin kontraktı"nın timsalında beynəlxalq əməkdaşlığın

müsəbt tərəfini görürük. Çünkü həm sərməye qoyan tərəf - investorlar, həm də ki, Azərbaycan dövləti maraqlar balansını taparaq en məqbul şərtlərlə özləri üçün bu kontraktı imzaladılar. Əgər investorları kontraktların şərtləri qane etməsə, onda əlbəttə ki, heç bir kontraktın imzalanmasından söhbət gedə bilmez. Eyni zamanda, Azərbaycan dövlətinin maraqları da tam şəkildə təmin edildi. Bu gün kontraktın icrasının nəticəsi olan yeniləşən, müasirleşən, güclənən Azərbaycan bu sözlerimin əyani sübutudur.

Mən danışqların son mərhələsini yaxşı xatırlayıram. Amerikanın Hyiston şəhərində bir aydan çox danışqlar gedirdi. Bu danışqlar həlliçili rol oynamışdır. Kontraktın qüvvəyə minməsi Azərbaycanı yeni inkişaf yoluna çıxardı və bu gün "Əsrin kontraktı" bizim neft sənayemizin inkişafında öz rolunu oynayır. İki il bundan əvvəl kontraktın müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılması göstərir ki, 1994-cü ildə nə qədər düzgün qərar qəbul edilmişdir.

"Əsrin kontraktı" ulu öndər Heydər Əliyevin neft strategiyasının tərkib hissəsidir, onun baş-

lanğıçıdır. Məhz Heydər Əliyevin cəsarəti, müdrikliliyi sayəsində Azərbaycan özünü dünyaya təqdim ede bildi. Tarixdə ilk dəfə xarici şirkətlər Xəzər dənizində neft-qaz yataqlarının işlənilməsində iştirak etməyə başlamışlar. "Əsrin kontraktı"nın imzalanması nəticəsində on minlər yenidə iş yeri yaradılmışdır. Azərbaycanda minlərlə şirkət bu kontraktın icrasında podratçı kimi fəaliyyət göstərir. Yəni, "Əsrin kontraktı"nın çox böyük faydası var.

Eyni zamanda, o vaxt Azərbaycan dünyada riskli bir ölkə kimi tanınırdı. Ermənistanın ölkəmizin torpaqlarını işğal etmesi, gedən vətəndaş müharibəsi, iqtisadi çətinliklər, bir daha demək istəyirəm ki, Azərbaycanı investisiya üçün elverişli ölkə kimi təqdim edə bilməzdii. O vaxt ulu öndər Heydər Əliyevin xidmətlərinən biri də o olmuşdu ki, investorları inandıra bilmişdi və Dövlət Neft Şirkətinin rəhbərliyi - bizim dostumuz rəhmetlik Natiq Əliyev, Xoşbəxt Yusifzadə, Valeh Ələsgərov, mən və digər əməkdaşlar çalışırdıq investorları inandıraq ki, Azərbaycana sərməye qoymaq olar, sərməye qoymaq lazmıdır və Azərbaycana bu gün

sərməye qoyan sabah böyük fayda görəcək. Belə də oldu. "Əsrin kontraktı"nın icrasına qoymuş sərməye artıqlaması ilə qaytarıldı. Xarici investorlar milyardlarla dollar gelir əldə etdilər. Azərbaycan dövləti yüz milyard dollardan çox gelir əldə etdi.

Yəni, bir daha demək istəyirəm ki, bu, dünya təcrübəsində özüne layiqli yer tutan kontraktdır. Çünkü həm dövlətin, həm də investorların maraqları təmin olundu. Eyni zamanda, neftdən əldə edilmiş gəlirlər ölkəmizin süreli inkişafına şərait yaratdı. Biz dünyada neft sənayesində gedən işlərdən xəbərdarlıq. Bir çox hallarda neft xoşbəxtlik getirir, faciə getirir, qarşidurma getirir, qeyri-bərabərlik getirir, ədalətsizlik getirir. Azərbaycanın timsalında neft xeyir getirib. Çünkü neftdən əldə edilmiş gəlirlər ümumi inkişafımıza sərməye kimi qoyuldu. Sosial məsələlərin həlli üçün şərait yaratdı. Ölkəmizin beynəlxalq mövqelərinin möhkəmləndirilməsi üçün imkan yaratdı. Müasirleşən şəhərlər, abadlaşan kəndlər, ölkədə gedən quruculuq, abadlıq - bütün bunların təməlində bizim neft sənayem dayanır.

Biz elbette ki, bu gün iqtisadi sahədə şaxələndirmə yolunu seçmişik. Yəni, neftdən asılılığı aşağı salmağa çalışırıq, qeyri-neft sektorunu inkişaf etdiririk. Ancaq bilməliyik ki, bu gün və sabah ölkəmizin aparıcı sektor neft-qaz sektorudur. Bu gün və sabah ölkəmizin uğurlu inkişafi üçün bizim qəhrəman neftçilərimizin əməyi əvəzolunmazdır. Məhz bizim neftçilərimiz bu gün Azərbaycanın qüdrətini, inkişafını təmin edirlər. Ona görə neft-qaz sektorunun bundan sonra da uğurla inkişafı prioritet məsələlərdən biridir. Mən yənə də bunu ona görə deyirəm ki, biz iqtisadi inkişafı bağlı apardığımız siyaseti təbii olaraq qeyri-neft sektor üzərində qururuq. Ancaq bilməliyik ki, eger neft sektorunu inkişaf etməsə, bizim qeyri-neft sektorunuz bu gün ölkəmizin tələbatını ödəyə bilməz.

"Əsrin kontraktı"nın imzalanmasından sonra xarici şirkətlər anlıdlar ki, Azərbaycana sərməye qoymaqla lazımdır. Yaxşı xatırlayıram, bir çox xarici şirkət Azərbaycana üz tutub, təkliflərini irəli sürüb və bizimle əməkdaşlıq etmə haqqında öz niyyətini ifadə etmişdir. Beləliklə, "Əsrin kontraktı"ndan sonra onlarla kontakt, 40-a yaxın pay bölgüsü sazişi imzalandı. Dündür, onların bir hissəsinə xitam verildi. Çünkü orada keşfiyyat işlərində lazımi həcmde neft-qaz resursları tapılmadı. Ancaq digər layihələr bu gün qüvvədədir və bizim qüdrətimizi daha da artırır. Xüsusilə, "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının işlənilməsini qeyd etmək istərdim. "Şahdəniz" üzrə kontrakt "Əsrin kontraktı"ndan iki il sonra - 1996-ci ilə imzalandı. O vaxt dünya enerji aləmində qaz yataqları o qədər də böyük əhəmiyyət kəsb etmirdi. Bu gün təbii qaz enerji təhlükəsizliyi üçün həllədici məsələdir. Ancaq o vaxt belə deyildi. Ona görə "Şahdəniz" üzrə kontraktın imzalanması da tarixi hadisədir. Bu gün "Şahdəniz" Cənub Qaz Dəhlizinin əsas resurs bazasıdır. "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağı dənizdən ən böyük yataqlarından biridir. "Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" yataqları eyni əhəmiyyət malikdir.

⇒ Davamı 4-cü sahifədə

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi ilə əlaqədar "Instagram" səhifəsində paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi ilə əlaqədar "Instagram" səhifəsində paylaşım edib.

AZERTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezidentin paylaşımında deyilir: "Öziz dostlar, iyirmi beş il əvvəl ölkəmizin iqtisadi müstəqilliyinin təməlini qoyan "Əsrin müqaviləsi" imzala-

nib.

Azərbaycanda neftçi peşəsi hər zaman şərəfli və hörmətli peşələrdən biri sayılıb və sayılır. Öziz neftçilər, biz sizinle, sizin peşə ugurlarınızla fərqliyətli, yeni nailiyyətlə arzu-

Qəhrəmanlığa bərabər əməyinizə, fədakarlığınızınə görə çox sağ olun.

Sizi bu yubiley münasibətindən təbrik edirəm, sizə möhkəm cansağlığı, yeni nailiyyətlər arzu-

Maykl Pompeo:

ABŞ Azərbaycanla birgə işin davam etməsini və dərinləşməsini səmimiyyətlə arzulayır

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Dövlət katibi Maykl Pompeo Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasının 25-ci ildönümü münasibətində təbrik məktubu göndərib.

AZERTAC xəbər verir ki, ABŞ-in Dövlət katibi əlamətdar yubileyle bağlı dövlətimizin başçısına və Azərbaycan xalqına Amerika Birləşmiş Ştatları adından salamlarını və təbriklerini çatdırıb. Vurğulayıb ki, ölkəsi Azərbaycanla energetika, iqtisadiyyat, təhlükəsizlik sahəsində və digər sahələrdə birgə işin davam etməsini və dərinləşməsini səmimiyyətlə arzulayır.

Məktubda deyilir: "Bu il 25-ci ildönümün qeyd edilməsi Azərbaycanın dünya bazarlarına öz zəngin enerji ehtiyatlarını davamlı şəkildə çatdırıldığı vaxta təsadüf edir. Son iyirmi beş il ərzində Birləşmiş Ştatlar öz enerji ehtiyatlarının işlənilməsində, Avropanın və dönya enerji təhlükəsizliyinə töhfə verilməsində və müstəqil dövlət kimi öz siyasi xəttinin formalasdırılmasına Azərbaycanın göstər-

diyi səylərdə onun qətiyyətli tərəfdası olub. 1994-cü ildə Qərb şirkətləri ilə bu müqaviləni imzalamışdır və Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərini inşa etməklə Azərbaycan dünya bazarlarında əsas neft təchizatçısına çevrildi və ilk dəfə olaraq Xəzər dənizi ilə Aralıq dənizi arasında birbaşa enerji bağışlılığı yaradı.

Azərbaycan yenə də təşəbbüskar roldunda çıxış edərək, bu dəfə Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə təbii qaz ixrac etməklə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə strateji əhəmiyyətli töhfə verir. Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin 26-ci ildönümü münasibətində Prezident Trump öz məktubunda qeyd etdiyi kimi, biz Sizin səylərinizi tam dəstekləyirik və hesab edirik ki, Azərbaycanın iqtisadi uğuru regionun sabitliyi və çəklənməsi üçün əhəmiyyətdir".

Maykl Pompeo qeyd edir ki, uğurlu enerji əməkdaşlığımız həm iqtisadi işbirliyimizi, həm təhlükəsizlik sahəsində tərəfdəşliyimizi, eləcə də insan hüquqları, fundamental azadlıqlar və demokratik idarəcilik sahəsində davamlı fealiyyətimizi əhatə edən strateji münasibətlərimizə müsbət töhfə verib.

Məktub bu sözlərlə tamamlanır: "Birləşmiş Ştatlar bütün bu sahələrdə birgə işimizin davam etməsini və dərinləşməsini səmimiyyətlə arzulayır. Bu mühüm tarixi hadisənin ildönümü münasibətində təbriklərimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm".

Rusyanın Dövlət Duması Xəzərin hüquqi statusu haqqında Konvensiyani ratifikasiya edib

Jurnalistlər bildirib ki, Xəzər dənizi Rusiya, Azərbaycan, Qazaxistan, İran və Türkmenistani birləşdirən mühüm geosiyasi, ticari-iqtisadi və strateji əhəmiyyətli su hövzəsidir. O, sənədin imzalanmasını diplomatiyanın böyük nəaliyyəti, Konvensiya iştirakçılarının dostluq münasibətlərinin təsdiqi kimi qiymətləndirib. V. Volodinin sözlərinə görə, Konvensiya dəniz ərazisində dinc məqsədlərlə istifadə olunması qaydalarını təsdiq edir, qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirir.

Rusyanın Dövlət Duması Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyani ratifikasiya edib.

AZERTAC xəbər verir ki, Prezident Vladimir Putin sənədi iyulun 30-da Dövlət Dumasının müzakirəsinə təqdim etmişdi.

Dövlət Dumasının sədri Vyacheslav Volodin ərzində V. Volodinin sözlərinə görə, Konvensiya dəniz ərazisində dinc məqsədlərlə istifadə olunması qaydalarını təsdiq edir, qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirir.

İƏT-in Baş katibi Ermənistan baş nazirinin bəyanatı ilə bağlı dərin narahatlığını ifadə edib

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi Yusif bin Əhməd Əli-Osaymin Ermənistan baş nazirinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə bu il avqustun 5-də səfər edərək orada səsləndirdiyi bəyanatla bağlı dərin narahatlığını ifadə edən açıqlama vərib.

Bu barədə AZERTAC-a Xərici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən məlumat verilib. Baş katib Ermənisi-

tan rehberliyinin bu bəyanatı və Azərbaycan Respublikasının suverenliyi və ərazi bütövlüyünü pozan əməllerinin beynəl-

xalq hüququnun principi lərinə və beynəlxalq ictimaiyyətin mövqeyinə məhəl qoymadığı və regional sülh və təhlükəsizliyə hədə

teşkil etdiyini qeyd edib. O, münaqışının sülh yolu ilə həlli üzrə BMT və İƏT nizamnamələrinin müddəalarına, Helsinki Yekun Aktına, BMT TŞ-nin 1993-cü il tarixli qətnamələrinə, İƏT-in müxtəlif qətnamələrinə istinad edərək, Ermənistan Respublikasını münaqışının sülh yolu ilə həlli üçün BMT TŞ-nin müvafiq qətnamələri əsasında Azərbaycan Respublikası ilə sülh danışqlarına çağırıb.

NİZAMI CƏFƏROV "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLDİ

Prezident İlham Əliyev N.Q.Cəfərovun "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda deyilir:

"Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına və elmin inkişafında xidmetlərinə görə Nizami Qulu oğlu Cəfərov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin".

MEHRİBAN İMANOVA ELMİN İNKİŞAFI FONDUNUN İCRAÇI DİREKTORU TƏYİN EDİLIB

Prezident İlham Əliyev Mehriban İmanovanın Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkışafı Fondunun icraçı direktoru təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Mehriban Natig qızı İmanova Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkışafı Fondunun icraçı direktoru təyin edilsin.

NYU-YORKDA XARİCİ İŞLƏR NAZİRLƏRİNİN GÖRÜŞÜ OLACAQ

Sentyabrın 22-də Nyu-York şəhərində Azərbaycan Respublikasının Xərici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələri ilə görüşəcək.

Xərici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZERTAC-a verilən məlumatda görə, sentyabrın 23-də isə Azərbaycan və Ermənistan xərici işlər nazirləri arasında ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrinin vasitəciliyi ilə görüşün keçirilməsi nəzərdə tutulur.

XƏLƏF XƏLƏFOVA RUSİYA XİN-in "BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIĞA TÖHFƏYƏ GÖRƏ" NIŞANI TƏQDİM OLUNUB

Azərbaycan Respublikası Xərici İşlər nazirinin müavini Xələf Xələfov 60 illik yubileyi münasibətində Rusiya Federasiyası Xərici İşlər Nazirliyinin "Beynəlxalq əməkdaşlığı töhfəyə görə" nişanına layiq görüldü.

XİN-in mətbuat xidmətindən AZERTAC-a verilən məlumatda görə, mükafatı təqdim etmək məqsədilə Xərici İşlər Nazirliyinə gələn Rusyanın ölkəməzdeki səfiri Mixail Boçarnikov Xərici İşlər naziri Sergey Lavrovun məktubunu oxuyaraq, Xələf Xələfovun coxsaxəli Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığının möhkəmləndirilməsinə önemli töhfə verdiyini qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev: Bu gün Azərbaycanın neft-qaz sektoru öz yeni inkişaf dövrünü yaşayır

Prezident İlham Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə keçirilən mərasimdə iştirak edib

⇒ Əvvəl 2-ci səhifədə

Ondan sonra neft-qaz kəmərləri inşa edilməyə başlanılmışdır. Bakı-Novorossiysk kəməri yəni dən quruldu. Bakı-Supsa kəməri 1999-cu ildə işe salındı. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, - hansı ki, ulu öndər Heydər Əliyev özü şəxsən bu kəmərin teməlini qoymuşdu, - 2006-ci ildə biz tərəfdən uğurla başa çatdırıldı. 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Örzurum qaz kəməri istifadəyə verildi və Azərbaycan öz təbii qazını ixrac etməyə başladı. 2012-ci ildə Azərbaycan və Türkiyə arasında TANAP qaz kəməri üzrə saziş imzalanmışdır. "Şahdəniz" yatağının tam miqyasda işlənilmesi üçün bu hadisənin xüsusi yeri vardır. Keçən il biz böyük tətənə ilə həm TANAP-ı, həm Cənub Qaz Dəhlizini rəsmi şəkildə açdıq və bu gün TANAP uğurla fəaliyyət göstərir.

Bütün bunlar bizim tariximizdir. Əlbette, bu gün bu məclisde bir çıxışda neft-qaz sənayesi sahəsində görürəməs bütün işləri sadalamaq qeyri-mümkündür. Buna bəlkə də saatlar, günlər lazımdır. Qazma qurğularının Azərbaycanda tikintisi, on minlərlə Azərbaycan vətəndaşının işlə təmin edilməsi, ölkəmizə gələn gəlirlərdən düzgün istiqamətdə istifadə edilməsi, yeni, bütün bunlar bugünkü realıqlardır.

Bu gün Azərbaycanın uğurlu inkişafi tımsalında biz məhz o illərdə atılmış addımların təzahürünü görürük. Görürük ki, ulu öndər Heydər Əliyevin bütün başqa xidmetləri ilə bərabər, bu sahədə xalq qarşısında, dövlət qarşısında göstərdiyi xidmətlər en yüksək qiymətə layiqdir. Biz - onun davamçıları bu sahədə öz işlərimizi davam etdiririk. Bu gün yeni kontraktlar imzalanır, Azərbaycanın neft-qaz sənayesine böyük maraq var. Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində, enerji sahəsində böyük uğurlar əldə edib. Mən fürsətdən istifadə edərək, bizim strateji tərəfdəsimizin - BP şirkətinin fəaliyyətini qeyd etmək istədim. Bizim əsas strateji layihələrimizdə BP əsas tərəfdəsimizdir. Həm "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağının, həm "Şahdəniz" yatağının işlənilməsində, TANAP-da və yeni imzalanmış diger kontraktlar əsasında bizim əməkdaşlığımız uzunmüddəlidir, artıq 25 il tarixi var. Bu əməkdaşlıq bundan sonra ən azı 25-30 il davam edəcəkdir.

Bir məsələni de qeyd etmək istəyirəm. "Əsrin kontraktı"nın ölkəmiz üçün, xalqımız üçün çoxşaxəli faydası var. Ancaq onlardan biri də kadr hazırlığıdır. Xatırlayıram, 1994-cü ildə kontraktin üzərində iş aparılarən xüsusi qeyd edirdik ki, biz istəyirik kontraktda Azərbaycan vətəndaşlarının işə cəlb olunması məsəlesi göstərilsin. Biz istəyirdik ki, bu, bir öhdəlik kimi konsorsiumun şirkətləri üzərinə qoyulsun ki, Azərbaycan mütəxəssisləri tədrisən bütün əsas vəzifelərdə işləsinler və belə də oldu. Əlbette ki, birinci illərdə xarici mütəxəssisler çoxluq təşkil edirdi. Ancaq xarici şirkətlər və Azərbaycan tərə-

findən aparılmış telim kursları çox güclü kadr potensialı yaratdı. Mənə verilən məlumatə görə, bu gün bu telimlərdən keçmiş mütəxəssislər BP şirkətinin nəinki Azərbaycanda, bir çox ölkələrdə önəmlı layihelerində iştirak edirlər, önəmlı vəzifelərdə çalışırlar. Bu gün "Azəri-Çıraq-Günəşli" neft yatağının işlənilməsində çələşənlərin 90 faizdən çoxu Azərbaycan vətəndaşlarıdır, yəni, bunu biz təmin etdik. Bu, çox böyük sərvətdir. Neft, qaz tükenən sərvətdir. İntellektual potensial, bilik, savad, səriştə, təcrübə isə dəyişməz sərvətdir. Bu telimlərdən keçmiş Azərbaycan vətəndaşları, mütəxəssisleri bu gün çox böyük işlər görürələr, ölkəmizin inkişafına böyük töhfə verirlər. Neftdən əldə edilmiş gəlirlər ölkə iqtisadiyyatının inkişafında istifadə olundu. Biz bunu o istiqamətə yönəltidik. İnfrastruktur tamamilə yeniləndi. Yadınıza salın, 1994-cü ildə bizim infrastrukturumuz ne vəziyyətdə idi, bu gün ne vəziyyətdədir. O vaxt hətta Bakı şəhərinin yarısı təbii qaz ala bilmirdi. Rayonlarda ümumiyyətlə bundan səhərə gedə bilərdi. Bu gün Azərbaycanda qazlaşdırma 96 faizdir. Biz ən ucqar dağ kəndlərinə qaz xətləri çəkmış və bu proses davam etdirilir. Mən Dövlət Neft Şirkətinə tapşırıq vermişəm ki, bu işlər da yanmasın. Düzdür, 96 faiz çox böyük rəqəmdir. Nadir hallarda ölkələrdə bu dərəcədə qazlaşdırma aparılır. Amma biz bunu davam etdirməliyik. O illərdə ölkə-

mizin yarısı işıqsız qalırdı. Bakı şəhərinin özündə işıq çatışlığındır. Hətta bəzi hallarda saat 12-də televiziya kanalları da fəaliyyətini dayandırırı ki, vətəndaşlar elektrikdən az istifadə etsinlər. Çünkü elektrik çatışlığındır. Artıq 3 min meqavata yaxın yeni generasiya gücləri yaradılıb və biz nəinki özümüzü təmin edirik, ixrac da edirik.

Yollar bərbəd vəziyyətdə idi. Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesablamalarına əsasən, bu gün Azərbaycan yolları keyfiyyətinə görə dünya miqyasında 34-cü yerdədir. İcməli su böyük problem idi. Bu gün əhalinin 75 faizi dayanıqlı icməli su ilə təmin edilir və bu proses davam etdirilir.

Məcburi köçkünər üçün yüzən çox şəhərcik salındı. Çadır şəhərcikləriñiz biz hələ 2007-ci ildə ləğv etdik. Nəyin hesabına? Neft Fonduñun hesabına. Neft Fonduñun vəsait haradan gəlir? "Əsrin kontraktı"nın icrasından. Biz yüz minlərlə köçkünə yeni evlər verdik, yeni mənzillər təqdim etdik. Şəhid ailələrinə, müharibə veteranlarına edilən güzəştlər, verilən müavinətlər, mənzillər, minik avtomobiləri. Yəni, "Əsrin kontraktı"nın çox böyük faydası var və biz vəsaitdən düzgün istifadə etdik. Neft Fonduñun gəlirlərindən yalnız bündə çərçivəsində istifadə etmək mümkündür. Yəni, Azərbaycan vətəndaşları Milli Məclisdə öz təmsilcili vəsaitəsilə bu vəsaitin bölgüsündə iştirak edirlər.

Sosial infrastruktur tamamilə yenidən quruldu, 3200-dən çox məktəb, 640-dan çox xəstəxana tikildi və təmir olundu, idman qurğuları inşa edildi. Azərbaycan kosmik dövlətə çevrildi. Bizim 3 peykimiz var. Biz gəlirlərdən istifadə edərək dövlət borcumuzu aşağı səviyyədə saxlayırıq. Bu, ümumi daxili məhsulun cəmi 19 faizini təşkil edir. Bizim valyuta ehtiyatlarımız xarici borcumuzdan beş dəfə artıqdır. Bu, hansı ölkələrdə ola bilər? Var, amma bu ölkələrin sayı o qədər də çox deyil.

"Əsrin kontraktı"nın faydasından çox danışmaq olar. Bundan sonra da neftin satışından əldə ediləcək gəlirlər, illə növbədə, sosial məsələlərə, infrastruktur layihələrinə, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə yönəldiləcək ki, Azərbaycanın uzunmüddətli və dayanıqlı inkişafı təmin edilsin.

Mən bu gözəl tarix - "Əsrin kontraktı"nın 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə bir daha siz təbrik etmək istəyirəm. Azərbaycan neftçilərinə yeni uğurlar, yeni qələbələr arzulayıram. Sağ olun.

* * *

Sonra ABŞ-in Azərbaycanda səfiri Örl Litzenberger Birləşmiş Ştatların Dövlət katibi Maykl Pompeonun məktubunu oxudu. (Məktub qəzeti bugünkü nömrəsində dərc olunur).

Böyük Britaniyanın Azərbaycanda səfiri Ceyms Sharp Birləşmiş Krallığın Beynəlxalq Ticarət Departamentinin Beynəlxalq Ticarət üzrə Dövlət katibi Yelizaveta Trussun və Xarici və Birlik məsələləri ofisinin Avropa və Amerika üzrə naziri Kristofer Pinçerin məktubunu oxudu. (Məktub qəzeti bugünkü nömrəsində dərc olunub).

* * *

BP-nin Azərbaycan, Gürçüstən və Türkiye üzrə regional prezidenti Qəri COUNZ çıxış edərək dedi:

- Zati-aliləri Prezident İlham Əliyev.

Hər il bu tarixdə biz Neftçilər Günü qeyd edirik. Bu dəfə bu tarix xüsusi əhəmiyyət daşıyır, belə ki, bu gün həm de "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) layihəsinin 25 illiyini qeyd edirik.

İyirmi beş il bundan əvvəl məhz bu tarixdə haqq olaraq "Əsrin müqaviləsi" adlandırılmış AÇG üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişinin imzalanması ölkənin müasir tarixində yeni səhifə açdı. Ümumməlli lider Heydər Əliyevin sözləri ilə desək: "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması müstəqil Azərbaycanın yeni neft strategiyası və doktrinasının başlangıcıdır".

Bu gün biz mərhum Prezident Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasetinə əsaslanan strategiyanın möhtəşəm nəticələrinin şahidiyik. "Əsrin müqaviləsi"nin ölkədə misli görünməmiş bir iqtisadi inkişafa yol açması və Azərbaycan müasir enerji mərkəzinə çevirməsi göz qabağındadır.

Biz AÇG-ni bir öncül hesab edirik. Azərbaycanın dəniz sektor üzrə imzaladığı ilk hasilatın pay bölgüsü sazişi AÇG yatağı üzrə bağlanıb. AÇG qərb transmili şirkətlərinin bu vaxtadək keçmiş Sovet İttifaqı ölkələrinə qoymuş ilk iri investisiyani ölkəyə getirib.

Nəhəng və mürekkeb layihə olan AÇG çərçivəsində dəniz hasilat platformalarını, sualtı boru kəmərlərini, qazma qurğularını, emal terminallarını və ixrac boru kəmərlərini özündə birləşdirən dünya səviyyəli enerji infrastrukturunu inşa edilib.

Bu illər ərzində 3,6 milyard barreldən çox neft hasil edilib, 44 milyard kubmetr səmt qazı Azərbaycana çatdırılıb, 3,3 milyard barrel neft Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri ilə neql edilib, 4300 tankere yüklenib və dünya bazarlarına göndərilib, 36 milyard ABŞ dolları həcmində kapital investisiya qoymulub, 84 milyon ABŞ dolları həcmində vəsait davamlı inkişaf layihələrinə xərclənib.

Bütün bunlar müstəsna naiyyətlərdir və biz hamımız bununla qurur duymalıyıq.

Fikrimcə, bu uğur üç aparıcı amilə arxalanır.

Birinci və en önemli aparıcı qüvvə, AÇG-nin Azərbaycan üçün əsl milli sərvətə çevriləməsi təhəfə vermiş neftçilərdir.

Tarixən Azərbaycanda görkəmli neft mütəxəssisleri yetişib və illərlə yığılmış bu təcrübəni AÇG layihəsində iştirak edən yeni nəsil yüksək səriştəli yerli neft mütəxəssisleri uğurla davam etdirirler.

Mən xüsusile qurur duyuram ki, ixtisaslaşmış kadrlarımızın 90 faizi Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Sevindirici haldır ki, - cənab Prezident de bunu qeyd etdi, onların bir çoxu hazırlı BP-nin dünən müxtəlif ölkələrindəki ofislərində rəhbər vəzifelərdə işləyir.

⇒ Davamı 5-ci səhifədə

⇒ Əvvəli 4-cü sehfəde

İkinci amil, onilliklər ərzində birgə səylərlə ərsəyə gətirdiyimiz dünya səviyyəli bu layihənin uğurla həyata keçirilməsinə imkan yaradmış çoxsaylı tərəflərin nümayiş etdirdiyi əməkdaşlıq və strateji tərəfdəşliyidir.

AÇG üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişi Azərbaycanda AÇG tərəfdəşlərinin investisiyaları üçün hüquqi sabitlik və etibarlı müdafiə təmin edən nadir birge iş mexanizmi formalasdır.

Bütün tərəflərin, xüsusilə də Azərbaycan hökumətinin, göstərdiyi etimad və sarsılmaz inam olmasayı, bu uğurlar, çətin ki, mümkün olardı. Məhz həmin inam və əməkdaşlıq ruhu bizi də AÇG-nin nailiyetlərini əl-ələ verərək birləkə qazanmağa imkan yaradıb.

Ötən 25 il ərzində bizim Azərbaycan hökuməti və SOCAR ilə tərəfdəşliğimiz yüksək səviyyədə olub. AÇG-nin bütün tərəfdəşləri adından bu layihənin uğurunu təmin edən qətiyyətli dəstəyə və öhdəliyə görə Prezident İlham Əliyev və Azərbaycan hökumətinə dərin minnətdarlığı bildirirəm.

Üçüncü amil isə AÇG yatağının işlənməsində və istismarında tətbiq edilən texnologiyalardır.

Sənayedəki en qabaqcıl texnologiyaların istifadəsi və yerli innovativ həllərin tətbiqi AÇG-ni tehlükəsiz və səmərəli şəkilde həyata keçirməyə, hasilatı maksimuma çatdırmağa və texniki çətinliklərin öhdesindən gelməyə imkan verdi. Bundan əlavə, həzirdə AÇG BP-nin dünyadakı aktivləri arasında texnologiyaların sınağı və tətbiqi baxımından əsas mərkəz hesab edilir.

AÇG-nin 25 illik tarixi möhtəşəm olmuşdur və biz inanırıq ki, onun gələcəyi də eyni dərəcədə uğurlu olacaq.

İki il bundan əvvəl mehz bu ayda imzalanmış, "Yeni əsrin müqaviləsi" adlandırılan, müddəti uzadılmış AÇG üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişi eyni uğurlu gələcək üçün güclü zəmin yaradır.

Növbəti 30 il ərzində biz yeni sərmayeler yatırıqla, yeni texnologiyalar tətbiq etməklə və hasilatın artırılması istiqamətində yeni birgə səylər göstərməkə AÇG-nin uzunmüddətli işlənmə potensialının reallaşdırılması üçün birgə işimizi davam etdirəcəyik.

Yekunda isə bir çox hallarda mürəkkəb iş mühitində işləyərək öz enerjisi, səriştəsi və əməyi ilə AÇG-nin uğurla gerçəkləşdirilməsinə töhfə vermiş hər kəsə təşəkkürümüz bildirmək istəyirəm. Məhz sizin səyləriniz, fədakarlığınız və əzminiz sayesində Azərbaycanın neft və qaz tarixinə qızıl hərfərlərle yazılmış bu əlamətdar tarixi qeyd edirik. Təşəkkür edirəm.

* * *

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti Xoşbəxt YUSİFZADƏ çıxış edərək dedi:

-Hərəkəti xanımlar və cənablar.

Sizin hamınıizi, ümumiyyətə, Azərbaycan xalqını bu bayram münasibətlə təbrik edirəm. Çünkü bu, təkcə neftçilərin bayramı deyil. Neftçilərin əldə etdiyi nailiyətlər, ümumiyyətə, Azərbaycan xalqının əldə etdiyi nailiyətlərdir. Ona görə də bu bayram doğrudan da gözəl bayramdır.

"Əsrin müqaviləsi"nin iyirmi beş illiyi tamam olur. Bu, sanki 100 ilə bərabər bir vaxtdır. Mən yaşa böyük olduğum üçün iste-

Prezident İlham Əliyev: Bu gün Azərbaycanın neft-qaz sektorunu öz yeni inkişaf dövrünü yaşayır

Prezident İlham Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə keçirilən mərasimdə iştirak edib

yirəm Dövlət Neft Şirkətinin bütün kollektivi adından hörmətli Prezidentimiz cənab İlham Əliyev "Çox sağlam!" deyim ki, bizim nə qədər işçilərimizi müqavilələrdən tərəfənəməliyik. Bu məqsədən Siz neftçiləri yaddan çıxarılmışınız. Ona görə də Size "Çox sağlam!" deyirəm. Ömrünüz uzun olsun.

Cənab Prezident elə ətraflı danışdı ki, mən bilmirəm nedən danışım. "Əsrin müqaviləsi" birinci gündən gözümüz qabağından bir lent kimi gelib keçir. Mən də gördüklerimden bir-iki cümlə deyim. Məsələ ondadır ki, bəzən fikirleşirsən ki, "Əsrin müqaviləsi"dir, qol çəkildi, hər şey hamar getdi. Amma mənim gözümüz qabağındadır ki, nə qədər eziyyətlər çəkilib. Əsas da bu eziyyəti çəkən, əsas bu işin başında duran hörmətli cənab Prezidenti-

miz Heydər Əliyev olub. Bu müqavilənin imzalanmasına hamını məhz Heydər Əliyev inandıra bildi. Çünkü Heydər Əliyevin nəinki Azərbaycanda, bütün dünyada böyük hörməti var idi. Həm də böyük qətiyyəti var idi. Respublika rəhbərliyinə ikinci dəfə gələndə biz neftçiləri yığıdı, neft sənayesi ile maraqlandı, vəziyyəti aydınlaşdırıldı. Belə qərara gəlindi ki, biz hökmən xarici şirkətlərə bir yerdə işləməliyik. O vaxt aramızda bir çox adamlar var idi, deyirdilər ki, biz özümüz işləyərik. Amma bizim özümüzün işləməyimiz üçün 30-40 il vaxt lazımdır. Cənab Heydər Əliyev vəziyyəti aydınlaşdırırdan sonra belə qərara gəldi ki, biz mütləq xarici şirkətlərə dəvət etməliyik. Özü də xarici şirkətlərə dəvət etməkdə qeyri-adı heç nə yox idi. Bütün böyük dövlətlərin heç biri dənizdə tək işləmir. Çünkü bu, çox baha başa gelir. Ona görə də burada elə qorxulu bir şey yox idi. Buna nail olduq. Danışıqlar başlandı, əvvəlcə Bakıda, ardınca İstanbulda. Sonra biz cənab İlham Əliyevlə birlikdə Hyustona getdik. Orada 45 gün danışıqlar aparıldı. İndi bir cümlə ilə deyilir ki, danışıqlar aparıldı. Amma bilirsiniz də o danışıqlar necə gedirdi. Danışıqlarda bizim o qədər təcrübəmiz yox idi. Amma bizə bütün bu şəraitini yaranan, bütün bu işləri qabağa aparan hörmətli cənab İlham Əliyev oldu. Çünkü o, Moskvada Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunu bitirmişdi, dilləri biliirdi. Onları öz dillərindən başa salırdı ki, bizim məqsədümüz nədir. Danışıqlar müsbət neticələndi. Qayıdırıb geldik və sentyabrın 20-də bu müqavilə imzalandı. O çətin vəziyyətdə 7 ölkənin 11 şirəti bu müqaviləyə imza atdı.

Müqavilənin əhəmiyyəti baredə mən də qisaca olaraq bir-iki kelme demək istərdim. Siyasi əhəmiyyətindən gəldikdə, bütün dövlətlər, bütün şirkətlər inandılar ki, Azərbaycan sabit ölkədir, burada işləmək olar. Heç təsadüfi deyil ki, ondan sonra 35 müqavilə imzalandı. İkincisi, iqtisadi əhəmiyyətinə gəldikdə, 1997-ci ilde bizim respublikada neft hasilatının səviyyəsi 9 milyon tona düşmüşdü. Bu müqavilənin nəticəsində 2010-cu ilde 11 milyon ton neft hasil olundu. "Azəri-Çıraq-Günəşli"de ötən müddətde 492 milyon ton neft hasil olunub ki, onun 287 milyon tonu Azərbaycanın mənfəət neftidir. Bu da təxminən 58 faiz təşkil edir. Amma ildən-ildə mənfəət neftinin miqdarı artır. Çünkü evvəller başqa xərclər də var idi. Elə bu ilin 8 ayını götürsək, "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən 18 milyon neft hasil olunub ki, onun 13 milyon tonu Azərbaycanın mənfəət neftidir. Bu isə 73 faiz təşkil edir. Demək istəyirəm ki, Azərbaycanın mənfəət neftinin həcmi ildən-ildə artır. Müqavilənin 30 illik müddəti başa çatırdı, bir yol tapmaq lazımdır. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə düzgün yol seçildi. Yatağın işlənməsində böyük təcrübəsi olan BP və tərəfdəşləri ilə müqavilənin müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılması çox gözəl nəticə oldu. Orada da bizim yaxşı rəqəmlər qalır. Bizim 75 faiz mənfəət neftimiz qalır, 3,6 milyard bonus gelir. 40 milyard xərcleyiblər, 40 milyard da xərclənəcək. Yenə 500 milyon ton neft hasil ediləcək. Öz tərəfdəşləri ilə burada qalan BP, "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən başqa digər strukturlarda da iş aparır, fəaliyyətini genişləndirir. Odur ki, Azərbaycan neftinin gələcəyi

üçün bunun böyük əhəmiyyəti olduğunu.

Bir-iki kelme de Bakı-Tbilisi-Ceyhan haqqında danışım. Bakı-Tbilisi-Ceyhan da Heydər Əliyev cənablarının uzaqqörəniyini göstərir. O vaxt Ulu Önder bildi ki, Azərbaycan neftini Bakı-Supsa, Bakı-Novorossiysk kəmərləri ilə xaricə çıxara bilməyəcək. Ona Bakı-Tbilisi-Ceyhan məsəlesi ortaya çıxdı. Bu, həm də iqtisadi cəhətdən çox səmərəli idi. Çünkü bu kəmər Qara dənizdən yan keçməkə Aralıq dənizinə çıxır. Qısaca deyim ki, eger bu günədək xarici bazarlara 554 milyon ton Azərbaycan nefti çıxarılsıbsa, onun təxminən 400 milyon tonu Bakı-Tbilisi-Ceyhanın payına düşür. İndi təsəvvür edin ki, bu kəmər olmasayı, bu qədər neft xaricə necə çıxacaqdı? Ümumiyyətə, həyat belədir ki, nə yaxşı iş görürsən gör, bir nəfer tapılıb deyir ki, bu, elə deyil, belədir. Amma həyat sonradan bu məsələlərin düzgünlüyünü göstərdi. İndi buna heç kim heç nə deyə bilməz. Demək olar ki, eger "Əsrin müqaviləsi" cənab Heydər Əliyevin birinci şah əsəri idə, Bakı-Tbilisi-Ceyhan ikinci şah əsəridir. Üçüncü şah əsəri də "Şahdəniz"dir. Bunların hamisini cənab Heydər Əliyev başladı. Bunların əsasını qoydu, yaratdı, dünyaya çatdırıdı. Cənab İlham Əliyev də bu gün bunların hamisini davam etdirir. İndi əldə etdiyimiz nailiyətləri danışmaqla qurtarmaq olmaz. Çünkü bu 25 ilde çox böyük işlər görüllər. Mən də bər məqalə yazmışam, "100 ilə bərabər olan 25 il". Cənab İlham Əliyev, Mehriban xanım rəyonlara gedəndə görürük ki, nə qədər məktəbler, idman mərkəzləri tikilib, yollar çəkilib. Azərbaycanda 5-10 il olmayan adamlar gələndə ölkəmizin inkişafına heyran qalırlar, çox böyük dəyişikliklər baş verib.

Mən çox danışmaq istəməm. Allah Heydər Əliyevə rəhmet eləsin. Allah cənab İlham Əliyevə ailəsi ilə birləşdə uzun ömür versin. Azərbaycanın neftçiləri də öz qarşılarda vəzifə qoyurlar ki, ölkəmiz həmişə birinci yerdə olsun. İndi qeyri-neft sektorun inkişaf edir. Bu çox yaxşı haldır. Amma biz neft sənayesinin işçiləri də gerək elə edək ki, geridə qalmayaq, Əvvəlcədən necə işləmişik, elə de işləyək. Çünkü hələ uzun illər bize neft, qaz lazım olacaq. Odur ki, mən sizin hamınızi bir daha təbrik edirəm. Cənab İlham Əliyevə, onun ailəsinə uzun ömür arzu edirəm ki, respublikanın bayrağını yüksəye qaldırıb dünyaya tanıdılın. Elə bu cür də davam etsinlər.

Diqqətinizə görə çox sağ olun.

* * *

Sonda BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye üzrə regional prezidenti Qəri Counz Prezident İlham Əliyevə "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi münasibətlə "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağını simvolizə edən markaların toplusunu hədiyyə etdi.

“Ösrin müqaviləsi”nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə Azərbaycanın neft sənayesi işçilərinə

Hörmətli neft sənayesi işçiləri!

Sizi ölkəmizin həyatında mühüm strateji rol oynamış “Ösrin müqaviləsi”nin 25 illiyi və peşə bayramınız olan Neftçilər Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda “Azəri”, “Çıraq” yataqlarının və “Güneşli” yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü” haqqında 1994-cü il 20 sentyabr tarixli Saziş müstəqil Azərbaycanın gələcək inkişafının başlıca mənbəyinə çevrilmiş, onun dinamik tempə sonrakı davamlı yüksəlişini təmin etmişdir.

Dövlət müstəqilliyimizin ilk illərindəki gərgin geosiyyasi şəraitdə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin siyasi qətiyyəti nəticəsində imzalanmış və yüksək dəyərləndirilərək “Ösrin müqaviləsi” adını qazanmış bu Saziş respublikamızın iqtisadi suverenliyini eks etdiyən ilk beynəlxalq neft anlaşması idi. Müqavilə bütövlükdə regionun enerji xəritəsinə köklü şəkildə dəyişərək Xəzər dənizi hövzəsində əməkdaşlığı əlverişli zəmin yaratmışdır. Bünövrəsi ulu önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş bu enerji strategiyasının ölkəmizin qısa vaxtda dünya iqtisadiyyatına integrasiyası və beynəlxalq mövqelərinin güclənməsində məstəsnə əhəmiyyəti vardır.

Azərbaycan nefti və qazı bu gün dünyada süjhün, təhlükəsizliyin və tərəqqinin amillərindəndir. Ölkəmizin təşəbbüsü və liderliyi ilə Cənub Qaz Dəhlizli çərçivəsində gerçəkləşdirilən işlər Azərbaycanın potensialını nümayiş etdirir. Respulikamız, eyni zamanda, aparıcı xarici neft şirkətləri ilə öten illərdə uğurlu əməkdaşlıq formatı reallaşdırılmışdır. Tərəfdarların təşəbbüsü ilə “Ösrin müqaviləsi”nin yenidən işlənməsi və sazişin müddətinin 2050-ci ilədək uzadılması bunun aydın təzahürüdür. Regional və qlobal əhəmiyyətli neft, qaz layihələrində ölkəmizi layiqince təmsil edən və dünya enerji bazarında mövqelərini möhkəmləndirən Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin həyata keçirdiyi investisiya layihələri isə ölkəmizin iqtisadi qüdrətini təcəssüm etdirir.

“Ösrin müqaviləsi”nin misilsiz uğurları neftçilərimizin fədakar əməyinin bəhrəsidir. Məhz onların sayesində Azərbaycan neft sənayesinin geniş infrastrukturuna malik olub, dünyada neft ölkəsi kimi tanınmışdır. Neftlə bağlı ən müxtəlif istiqamətlər üzrə görkəmli alım və mütəxəssislerimiz zəngin neft-qaz sərvətlərinin Vətənimizin yüksəlişi namına istifadəsi üçün nəhəng işlər görmüş, ölkəmizin neft salnaməsinə parlaq səhifələr yazılmışdır.

Azərbaycan neftçilərinin indiki nəslə olaraq siz onların yolunu böyük müvəffəqiyətələ davam etdirirsiniz. Bu yolda hamınıza yeni nailiyyətlər arzuluyram.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 sentyabr 2019-cu il.

Malta Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab Corc Vellaya

Hörmətli cənab Prezident,

Malta Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və xalqınıza öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi yetirirəm.

İnanıram ki, ölkələrimiz arası dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı bundan sonra da xalqlarımızın mənafələrinə xidmət edəcəkdir.

Bu əlamətdər gündə Sizə məhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dəst Malta xalqına daim əmin-əmanlıq və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 sentyabr 2019-cu il.

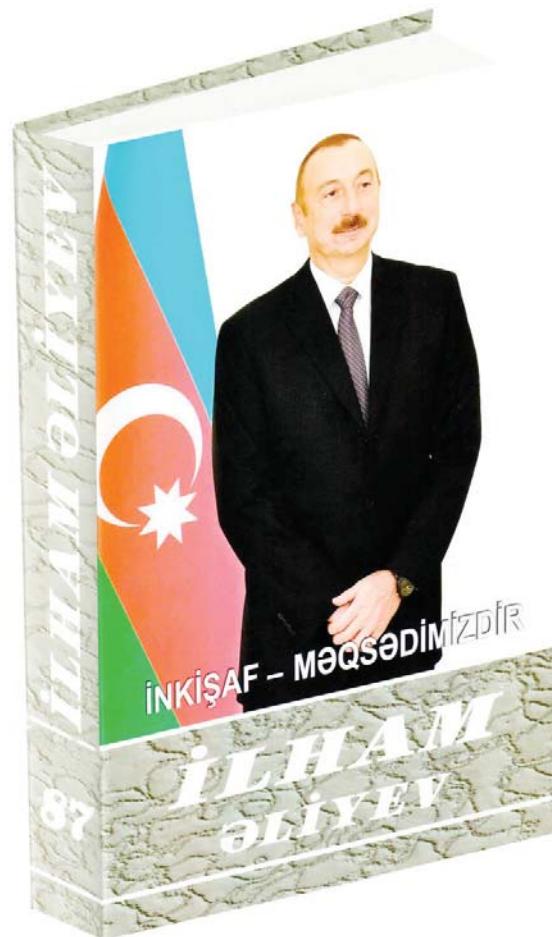
“İlham Əliyev, inkişaf - məqsədimizdir”

Çoxcildliyin 87-ci kitabı çapdan çıxıb

Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qara-bağ münaqişəsi en böyük ədalətsizlikdir. Bu işgal nəticəsində bizim vətəndaşlarımız məcburi köçkün həyatı yaşıyırlar. bütün beynəlxalq hüquq normalarını pozan Ermənistan vəhşilik tərə dib. Erməni faşizminin yurtiçi sıfəti bu münaqişənin nəticələrində özünü bürüze verib. Ancaq Azərbaycan xalqı tam əmindir ki, biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik, bunu etməliyik. Həm beynəlxalq hüquq, həm də haqq-ədalət bizim tərəfimizdədir. Tarixi həqiqət bizim tərəfimizdədir və güc bizim tərəfimizdədir. Bu gün dünya miqyasında güc amili ön plana çıxır və güclü ölkələr öz istəyinə nail ola bilirlər. Azərbaycan da güclü ölkədir. Güclü ordumuz, güclü iqtisadiyyatımız və düşünlülmüş siyasetimiz vardır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “İlham Əliyev, inkişaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin yenicə çapdan çıxmış 87-ci kitabında yer alan bu fikirər 2018-ci il mayın 24-də Qaradağ rayonunda məcburi köçkünlər üçün salınmış “Qobu Park” yaşayış kompleksinin açılış mərasimində dövlətimizin başçısının çıxışından götürülüb.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin buraxılışına məsul olduğu çoxcildliyin növbəti kitabındakı materiallar 2018-ci ilin mayı-yun aylarını əhatə edir.

Kitabda Prezident İlham Əliyevin Əskişəhərdə TANAP-Trans-Anadolu qaz kəmərinin istifadəyə verilməsi münasibətələ təntənəli mərasimdə iştirakına, Rusiyaya işgüzər səfəri, habelə Serbiya Prezidentinin Azərbaycana rəsmi səfəri zamanı apardığı danışqlara, imzalanan sənədlərə dair informasiyalar toplanıb.

Nəşrəde Azərbaycan Prezidentinin Niderland,

Fransa, Böyük Britaniya, ABŞ, İran və digər dövlətlərin, Beynəlxalq Əmək Təşkilatı, Beynəlxalq Mülki Müdafiə Təşkilatı və digər nüfuzlu qurumların ölkəmizə gəlmiş yüksəkvəzifeli şəxslərini qəbul etməsi haqqında materiallar da yer alıb.

Azərbaycan Prezidentinin bütün görüş və danışqlarında Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qara-bağ münaqişəsinin bey-

nəlxalq hüquq normaları və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli yolları prioritet kimi qaldırılıb.

Çoxcildliyin 87-ci kitabı dövlətimizin başçısının Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin yaranmasının 100 illik yubileyi münasibətələ keçirilən təntənəli herbi paradda, Səngəçal terminalında Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasimində və digər mühüm tədbirlərdə nitq və çıxışlarının mətnləri toplandıb.

Oxucu bu nəşrdə Azərbaycan Prezidentinin “Heydər Əliyev: şəxsiyyət, missiya, irs” tarixi sənədli sərginin, “Qafqazda dövlətlərarası münasibətlər: 100 il evvel və müasir döv” beynəlxalq konfransının iştirakçılarına məktubları və digər rəsmi sənədlər ilə tanış ola bilər.

Prezident İlham Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasına, Goranboy rayonuna, Naftalan şəhərinə sefərlərinə, bölgələrdə iqtisadi, sosial, mədəniyyət obyektlərinin açılışlarında iştirakına, ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşlərinə dair materiallar da bu kitaba daxil edilib.

Kitabda “Qeydlər”, “Şəxsi adlar”, “Coğrafi adlar” göstəriciləri verilib.

“Azərnəş” tərəfindən buraxılan 87-ci kitabı hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olundub.

BP-nin Baş icraçı direktoru SOCAR-in prezidentinə təbrik məktubu ünvanlayıb

BP-nin Baş icraçı direktoru cənab Bob Dadli SOCAR-in prezidenti Rövşən Abdullayevə “Ösrin müqaviləsi”nin 25 illiyi münasibətələ təbrik məktubu ünvanlayıb.

“Hörmətli cənab Abdullayev!

BP və onun heyeti adından Sizi,

SOCAR-in və onun tabeliyindəki qu-

rumların əməkdaşlarını, habelə Azərbaycanın neft-qaz sənayesində işləyən bütün işçiləri peşə bayramı və “Ösrin müqaviləsi” kimi tanınan AÇG üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında sazişin imzalanmasının 25-ci ildönümü münasibətələ təbrik edirəm.

Təsadüfi deyil ki, “Ösrin müqaviləsi”nin imzalandığı tarix Azərbaycanda “Neftçilər Günü” kimi qeyd edilir. AÇG 100 il bundan əvvəl dünyada ilk dəfə qazma işi aparmış və qabaqcıl mövqədə olmuş Azərbaycanın neft sənayesinin böyük dırçılmasına təkan verdi və ölkənin dünyada yüksək strateji enerji təchizatçısı kimi böyük rolunu daha da artırdı. Biz müasir texnologiyalar, beynəlxalq təcrübə və digər mövcud resurslar təklif etməklə AÇG üzrə uzunmüddətli imkanların açılmasında SOCAR ilə tərəfdəşlik etməkdən qurur duyuruq.

AÇG tərəfdəşləri arasında 25 illik uğurlu əməkdaşlıq göstərdi ki, xarici neft şirkətləri SOCAR ilə birlikdə işləyərək dəniz hasilatı platformalarını,

sualtı boru kəmərlərini, quruda saxlama və beynəlxalq bazzarla ixrac sistəmlərini əhatə edən dəniz səviyyəli layihələri həyata keçirmək əzmindədir. Bütün bunlar investorların inamını artırıb və beynəlxalq aləmdə Azərbaycanı biznesin uğurla həyata keçirile bilməyi ölkə kimi tanıtdı. Biz SOCAR-in etibarlı və sabit tərəfdəş olmaqlan qurur duyuruq və hazırlı əməkliyatlarmızın və kəşfiyyat layihələrimiz təhlükəsiz və səmərəli şəkildə idarə olunmasını davam etdirəcəyik.

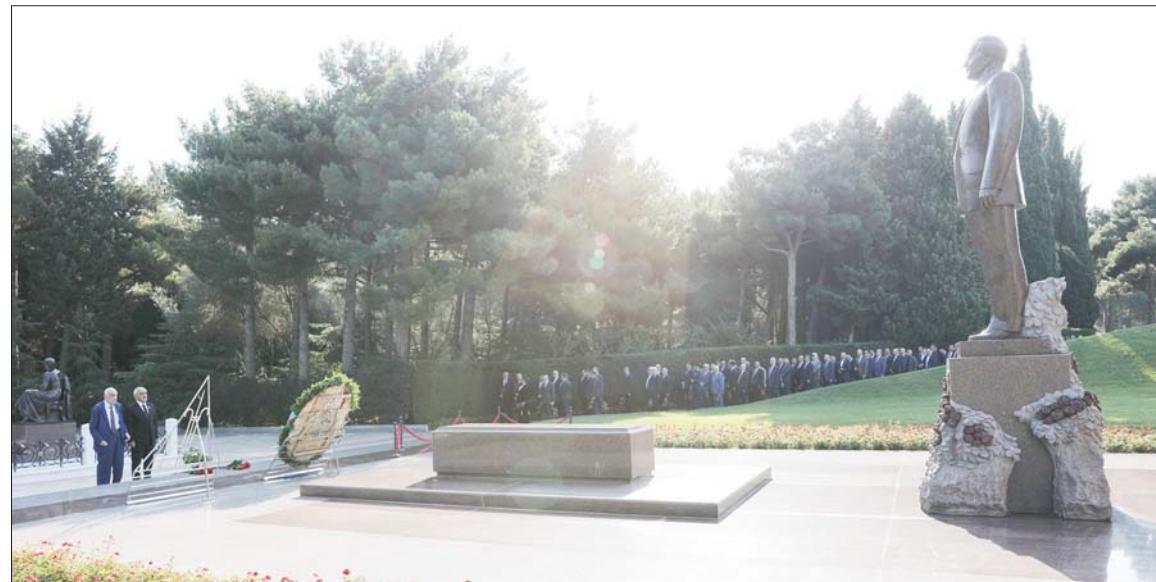
Pesə bayramınız və “Ösrin müqaviləsi”nin 25-ci ildönümü münasibətələ Sizə bir daha ən səmimi təbriklərimi çatdırıram və Azərbaycan Respublikasının tərəqqisi namına yeni nəsil neft mütəxəssislərinin yetişdirilməsində uğurlar arzulayıram. Məhsuldar və uğurlu tərəfdəşligimizin davam edəcəyinə ümidi edirəm.

Hörmətlə,

Bob Dadli
BP-nin Baş icraçı direktoru

Yeni neft strategiyası Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirən ən başlıca amildir

SOCAR-in kollektivi Fəxri xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdi

Müstəqil Azərbaycanın qarşısında böyük imkanlar açan "Ösrin müqaviləsi"nin imzalanmasından 25 il ötür. Ümummilli lider Heydər Əliyevin rehbərliyi ilə imzalanan saziş Azərbaycanın iqtisadi qüdrətini artırdı, beynəlxalq münasibətlər sisteminde yeri və rolunu möhkəmləndirdi. "Ösrin müqaviləsi"nin iqtisadiyyatımızın inkişafında, dövlət müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsində rolunu, neftçilərin əməyinin daim yüksək dəyerləndirilən ulu önder Heydər Əliyevin 2001-ci ildə imzaladığı Fərmanla hər il 20 sentyabr ölkəmizdə Neftçilər Günü kimi qeyd olunur. SOCAR-in prezidenti Rövşən Abdullayev Neftçilər Günü münasibəti tebrikində de bildirilir ki, bu illər ərzində həyata keçirilən möhtəşəm layihələr, qazanılan misilsiz nailiyyətlər ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafında böyük

irəliləyişə səbəb olub, xalqımızın maddi rifah halının yaxşılaşmasına, daha firavan və xoşbəxt gələcəyinə möhkəm təminat yaradıb. Neftçilər Günü ölkəmizdə hər il sözün eślənəsində ümum-xalq bayramı kimi böyük təntənə ilə qeyd olunur. Bu da təsadüfi deyil. Çünkü neftçi əməyinin bəhərindən bütün ölkə əhalisi yararlanır. Azərbaycan tarixən neft ölkəsi kimi tanınır. Malik olduğu təbii resurslara görə daim dünyənə dikkətində olan ölkəmiz bu ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə bugünkü reallıqlara yol açıb.

Bu gün fəxrələ demək olar ki, müstəqil Azərbaycan ulu önder Heydər Əliyevin mülliəfi olduğu yeni neft strategiyasının hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində inkişaf, tərəqqi yolun-

da inamlı irəliləyir, etibarlı təref-dəş kimi nüfuz qazanır. 25 illik bir dövrün uğurlarının qısa, ümumiyyətdənmiş ifadəsi olan bu fikirlər geleceyimiz barədə aydın təsvir yaradır.

20 sentyabr - Neftçilər Günü ölkəmizdə təntənəli şəkildə qeyd olunaraq, bu fikir xüsusi vurğulanır ki, uğurlu başlangıç növbəti uğurlar üçün stimuldür. Coxlarına əfsanə kimi görünen BTC və BTƏ neft-qaz layihələri artıq regional çərçivədən beynəlxalq müstəvəyiçib. 2017-ci ildə "Yeni əsrin müqaviləsi"nin imzalanması, 2018-ci ildə Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışı, elə həmin il TANAP-in istifadəyə verilməsi, gələn il üçün TAP-in istifadəyə verilməsinin nəzərdə tutulması Azərbaycanın coxtərəfli əməkdaşlığından təsdiq edilir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin

2006-ci ildə Azərbaycan neftinin Ceyhan terminalına çatması münasibətə xalqa tebrikində de vurğulandığı kimi, "Ösrin müqaviləsi" imzalanmasayı, bu gün Azərbaycanın iqtisadi qüdrətini və beynəlxalq nüfuzunu təsəvvür etmək çətin deyildi. Eyni zamanda, "Ösrin müqaviləsi" imzalanmasayı, bu gün BTC neft, BTƏ qaz kəmərindən, Cənub Qaz Dəhlizindən danişmaq qeyri-mümkin idi.

Sentyabrın 20-də "Ösrin müqaviləsi"nin imzalanmasının 25-ci ildönümü və Azərbaycan neft-qaz sənayesinin işçilərinin peşə bayramı - Neftçilər Günündə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövşən Abdullayev, SOCAR-in vitse-prezidentləri, Şirkətin idarə və müəssisələrinin rehbərləri və ölkə Prezidenti İlham Əliyevin

xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Fəxri xiyabandakı məzarını ziyarət etdilər.

Şirkət nümayəndələri iqtisadiyyatımızın inkişafında, milli dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsində müstəsna rol oynamış yeni neft strategiyasının banisi ulu önder Heydər Əliyevin unudulmaz xatirəsinə dərin hörmət və ehtiram bildirərək məzəri önüne tər çiçəklər düzübələr.

Sonra SOCAR-in prezidenti Rövşən Abdullayev Şirkətin vitse-prezidentləri, idarə və müəssisələrinin rehbərləri görkəmli oftmələq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da Fəxri xiyabandakı məzarını ziyarət edərək xatirəsinə anıb, məzəri üzərinə tər güllər düzübələr.

**Orxan Vahidoglu,
Vüsal Cahanov (foto),
"iki sahil"**

AÇG uğura aparan yolunun 25-ci ilini qeyd edir

Azəri-Çıraq-Güneşli (AÇG) layihəsi tərəfdaları bu gün 20 sentyabr 1994-cü il tarixində Azərbaycan hökuməti ilə altı ölkəni təmsil edən 11 xarici neft şirkəti arasında imzallanmış AÇG üzrə Hasılın pay bölgüsü haqqında Sazişin 25-ci ildönümünü qeyd edir. "Ösrin müqaviləsi" kimi tənmiş bu sazişin müddəti 2017-ci ilin sentyabr ayında 2049-cu ilin sonuna dek uzadılmışdır.

SOCAR-in prezidenti Rövşən Abdullayev: "Bu gün müstəqil Azərbaycanın tarixində xüsuslu strateji rol oynamış "Azəri, Çıraq və Dərinsulu Güneşli" yataqlarında Hasılın Pay Bölgüsü üzrə Saziş" in- "Ösrin müqaviləsi"nin 25-ci ildönümünü qeyd

edirik. Tarix üçün bir an qeder qısa olan, lakin hər günü fedakar əmək atmosferində keçmiş bu 25 ildə qazanılan uğurlar, həyata keçirilən layihələr möhtəşəmliyi ilə in-sanda qurur hissi yaradır. Son 25 ildə ölkəmizdə illik neft hasilatı 4 dəfədən çox artmışdır və ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrdə böyük canlanma yaratmışdır.

Xəzərin Azərbaycan sektorundakı dərinsulu yataqların işlənilməsi üçün ölkəyə zəruri texnologiyalar, müasir istehsal üsulları gətirilmiş, bütün sahələr üzrə innovativ metodlar tətbiq edilmişdir. Ölkeyə təqribən 265 mlrd. ABŞ dolları, o cümlədən, neft-qaz sənayesinə 101 mlrd. ABŞ dolları həcmində investisiya qoyulmuşdur. AÇG-nin işlənilməsinə yatırılmış sermayenin miqdarı isə 36 mlrd. ABŞ dollarını keçmişdir".

BP şirkətinin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye üzrə regional prezidenti Qeri Counz: "AÇG-nin 25-ci ildönümü Azərbaycanın neft və qaz sənayesinin yeni tarixinə olduqca əlamətdar bir hadisədir. Bu, SOCAR, BP və AÇG müqaviləsinin bütün digər tərəfdalar üçün tarixi bir gündür. 1994-cü ildən bəri bu müqavilə çərçivəsində əldə olunanlar möhtəşəmdir. Azərbaycanı yeniden dünyadan əsas enerji təchizatçılarından birinə çevirməklə ölkə

iqtisadiyyatına təkan verən nəhəng dəyişikliklər məhz bu sazişlə başlanmışdır. Bu nailiyyətlərin bir səbəbi də AÇG çərçivəsində qurulan çox uğurlu əməkdaşlıqdır. Bunun üçün biz Prezident Əliyevə, onun hökumətinə və SOCAR-a borcluyuq. Biz birlikdə əməkdaşlığın nəyə qadir olduğunu göstərdik."

AÇG-nin 25 illik uğurunun bəzi faktları:

- 1997-ci ilin noyabr ayında ilk hasilat başlanğıcından 2019-cu ilin ikinci rübüñün sonuna dek AÇG-dən 488 milyon ton (3.6 milyard barreldən artıq) neft hasil edilmişdir.
- Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru xətti vasitəsilə təqribən 3.3 milyard barrel AÇG nefti dünya bazarlarında daşılmışdır.
- 2006-ci ildən bəri, AÇG nefti ilə yüklenmiş 4,300 tanker Ceyhan terminalından yola salınımdır.
- Hasılın başlangıcından 2019-cu ilin ikinci rübüñün sonuna dek 44 milyard kub-metrən artıq AÇG səmt qazı Azərbaycana təhvil verilmişdir.
- AÇG layihəsinin əsaslı xərcləri 2019-cu ilin ikinci rübüñün sonuna dek 36 milyard dollar təşkil etmişdir.
- 1994-cü ildə AÇG layihəsi başlanğıcından 2019-cu ilin ikinci rübüñün sonuna dek

layihə tərəfdaları Azərbaycanda sosial laiyahələr 84 milyon dollar xərcləmişlər.

• 2017-ci il sentyabr ayının 14-də AÇG sazişi 2049-cu ilin sonuna dek uzadılmışdır.

• Müqavilənin uzadılmasının ardınca, 2019-cu il aprel ayının 19-da AÇG-nin işləməsinin növbəti addımı olan 6 milyard dollarlıq yeni layihə - "Azəri-Mərkəzi-Şərqi" (ACE) layihəsi sanksiyalaşdırıldı. Bu layihə həzirdə tikinti mərhələsindədir və layihədən ilk neft 2023-cü ildə gözlənilir.

• AÇG layihəsi çərçivəsində bir platforma - "Çıraq" platforması yenidən qurulmuş, yeddi tezə platforma tikilmiş, dünyadın ən böyük neft və qaz terminallarından biri inşa edilmiş, Xəzər dənizinin dibində mürrekkeb sualtı boru xətləri şəbəkəsi yaradılmışdır.

• 2019-cu ilin ikinci rübüñün sonunda AÇG-də 124 hasilat quyu, 44 suvurma və 7 qaz injektor quyu varı.

• AÇG-nin çox yüksək texniki təhlükəsizlik nailiyyətləri var, ətraf mühitə məsuliyyətlə yanaşan bir layihə kimi AÇG çərçivəsində 140 ətraf Mühitə Təsirin Qiymətləndirilməsi və 266 dəniz, quru və sahilyanı ərazilər üzrə monitorinq tədqiqatları aparılmışdır.

Dənizkənarı Milli Parkda Azərbaycanın multikultural dəyərlərinə həsr olunmuş fotosərgi açılıb

Sentyabrın 20-də Dənizkənarı Milli Parkda Azərbaycanın multikultural dəyərlərinə həsr olunmuş "Bir günəş altında" adlı fotosərgi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərgi Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Bakı Media Mərkəzinin təşkilçiliyi ilə reallaşdırıldı.

təqdim edilir. Sərgidə nümayiş olunan fotoların müəllifləri Bakı Media Mərkəzinin fotoqrafları Vüqar İbadov və Zaur Mirzəyevdir.

Vüqar İbadov fotosərgi ilə bağlı təessüratlarını jurnalistlərə böyük şərəfdeyib. "Bu, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Bakı Media Mərkəzinin reallaşdırıldığı layihədir. Bu sərgidə yer alan fo-

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva sərginin açılışında iştirak edib.

Bu sərgide Azərbaycanda yaşayışın müxtəlif xalqların nümayəndələrinin Bakı Media Mərkəzinin peşəkar fotoqrafları tərəfinən lətə alınımış fotosəkilləri

toların ərsəyə gəlməsinə bir il vaxt sərf edilib. Biz bu müddət ərzində ölkəmizin bir sıra regionlarında olmuşdur. Demək olar ki, bütün fəsillərdə rayonlarda və ucqar kəndlərdə çəkilişlər aparmışdır. Bu sərgidə həm də biz ölkəmizin tolerant dəyərlərini göstəri-

rik. Fotosərgi bundan əvvəl Fransanın Paris və Kann şəhərlərində Azərbaycan günləri çərçivəsində də təqdim olunub. Bu işin ərsəyə gəlmesində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya təşəkkürümüzü bildiririk".

Zaur Mirzəyev layihə ilə bağlı məlumat verərək deyib ki, hələ çəkilişlərə 2016-cı ildən başlanılib. Ölkəmizdə yaşayan azsaylı xalqlar haqqında ekranlaşdırılan "Bir günəş altında" filminin çəkilişləri zamanı bu layihəye start verilib. Sərgidən gördüyüün kimi, biz müxtəlif bölgələrdə yaşayışın azsaylı xalqların tanınmış və yaşılı nəşlinin nümayəndələrinin şəkillərini də çekmişik. Layihənin məqsədi ölkəmizdə tolerant və multikultural ənənələri çəkib

göstermək, təbliğ etməkdir.

Layihənin reallaşdırılması zamanı filmin lətə alındığı bütün regionlarda fotoçekilişlər aparılmışdır, fərqli etnik qruplara aid in-

sanların həyatının bir anı əks olunub.

Fotosərginin təşkil edilməsində məqsəd Azərbaycanda tolerant mühitin formalaşdırılmasını, diñindən, dilindən, milliyetindən asılı olmayaraq hər kəsin bərabər hüquq və azadlıqlardan istifadə etmək imkanı qazandığını bir daha göstərməkdir.

Qeyd edək ki, Bakı Media Mərkəzi Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 2016-cı ildə Azərbaycanda "Multikulturalizm illi" çərçivəsində "Bir günəş altında" adlı film ərsəyə getirmiş, filmde Azərbaycanda yaşayışan 17 yaşlı nümayəndələrinin həyat və mösiyətini, mədəniyyət və incəsənetini nümayiş etdirmişdi. Mərkəzin əməkdaşları adıçəkilən layihə çərçivəsində Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində 54 kənd və qəsəbənin sakinlərini lətə alıb, Azərbaycan təbiətinin gözəlliyyini əks etdirən 3850 mənzərənin, bu gözəl təbiətin qoynunda yaşayışın müxtəlif yaşlı, fərqli etnik qruplara

aid 2625 insanın fotosunu çəkib.

Sərgidə bu şəkillərin içərisində seçilən 80 foto nümayiş olundur.

"Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində daha bir həyat abadlaşdırılıb

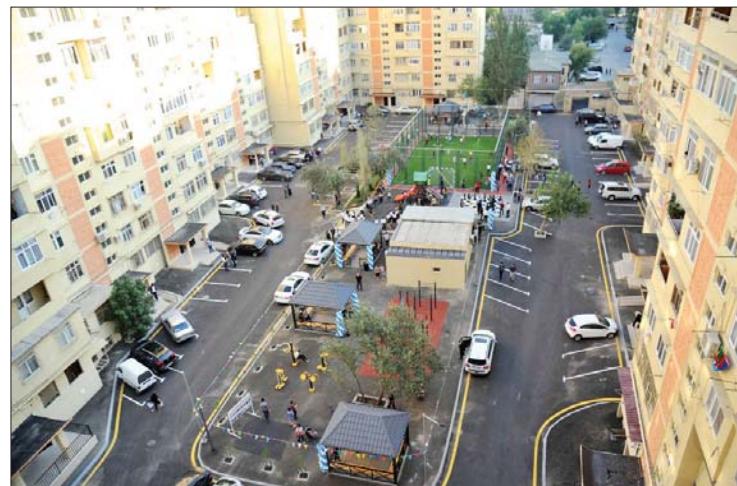
Heydər Əliyev Fondu vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təşciisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən, təmirsiz həyətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmış "Bizim həyat" layihəsi uğurla davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sentyabrın 20-də "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan növbəti həyət sakinlərinin istifadəsinə verilib. Yenilənmiş

əsas məqsədi Bakı həyətlərinin ekoloji cəhətdən təmiz və abad edilmesi, şəhər ekologiyasının sütununu təşkil edən yaşıllıqların bərpası, sağlam həyat terzinin formalaşdırılması, sakinlər

çünx təhlükəsiz və rahat yaşam şəraitinin yaradılmasıdır.

Abadlaşdırılan növbəti həyətdə əlil və sağlamlıq imkanları məhdud olan insanların rahat hərəkəti nəzəre alınıb, bütün

həyət Yasamal rayonu, Yeni Yasamal qəsəbəsi, 2-ci massiv ünvanında 1400 nəfər sakinin yaşadığı iki 10 bloklu binanı əhatə edir.

"Bizim həyat" layihəsinin

yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması, gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirmələri və onlarda sistematiq idmanla məşğul olma refleksinin yaradılması məqsədile sünə örtülü mini futbol meydancası, şahmat meydancası, müxtəlif idman qurğuları, uşaq meydancası salınıb, 100 metr uzunluğunda velosiped yolu çəkilib. Eyni zamanda, ərazidə 4 səh-bətgah inşa edilib, çoxsaylı oturacaqlar, tullantılar üçün quṭular quraşdırılıb.

Sakinlərin istek və maraqları nəzərə alınaraq, həyətdə yəni işçiləndırma dörtləri quraşdırılıb, binaların fasadları və giriş hissələri tam təmir olunub, bloklara yeni dəmir qapılar və plastik pəncərələr quraşdırılıb. Həyətin ərazisindəki mövcud yaşıllıqların bərpası ilə yanaşı, əlavə olaraq 50 ədəd ağac və kollar əkilib və 160 kvadratmetr ərazidə yaşıllıq zolağı salınıb. Həmçinin sakinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə ərazidə müşahidə kameraları quraşdırılıb.

Yasamal rayonunda sakinlərin istifadəsinə verilmiş həyət layihə çərçivəsində abadlaşdırılan otuz birinci həyətdir.

Sözügedən layihənin Bakının bütün rayonlarında həyəta keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bunu əlaqədar, paytaxtimızın abadlaşdırılmasına ehtiyacı olan həyətləri haqqında məlumat və tövsiyələrin IDEA İctimai Birliyinə təqdim edilməsi xahiş olunur.

Rövnəq Abdullayev: Neft gəlirlərinin insan kapitalına transformasiyası həyatımızın keyfiyyət göstəricilərinin yüksəlməsinə səbəb olub

"Xalqımız Azərbaycan tarixi üçün xüsusi əhəmiyyət malik "Əsrin müqaviləsi"nin 25-ci ildönümünü qeyd edir. Bir əsrin dördde biri qədər zaman kəsiyini geridə qoymuşq. "Əsrin müqaviləsi"nin icrası prosesi bizim üçün 25 il ərzində alışdığını adı həyat terzi və fealiyyətimizin obyektiv inikasıdır, tarixi baxımdan, uzunmüddətli perspektiv və gələcəyə nəzər saldıqda bu hadisə Azərbaycanın inkişaf və yüksəliş yolunda əsas döñüş nöqtəsi olmuşdur. Öten 25 ilde qazandığımız uğurların behərləri xalqımızın gündəlik həyatında, məişətində, maddi rifah halında bariz şəkildə hiss olunur. Bize nə qədər adı gəlsə də, görülen titanik iş-

lər öz həcmində və əhəmiyyətinə görə olduqca möhtəşəm və heyətəmizdir. Bütün bunlar gərgin zəhəmetin, qətiyyətli siyasi iradənin, ardıcıl idarəciliğin dəst-xəttinin, dönməz və məqsədyönlü fəaliyyətin, ilk növbədə isə müstəqil dövlətçiliyimizin memarı, ulu önder Heydər Əliyevin siyasi dəhəsinin, müdrik əzaqqörənliyinin, yorulmaz səyərənin nəticələridir". Bu fikirləri yap.org.az saytına müsahibəsində SÖCAR-in prezidenti, Milli Məclisin deputati Rövnəq Abdullayev deyib.

R. Abdullayev bildirib ki, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin qalibiyətli enerji strategiyasının təməl daşı olmuş "Əsrin müqaviləsi"nin tarixi əhə-

miyyəti zaman keçidkəcə dala aydın görünür. Ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin, beynəlxalq nüfuzunun, xalqımızın firavan həyatının qarantina çevrilmiş uzunmüddətli enerji strategiyası bu gün də Azərbaycanın dinamik inkişafı ilə paralel irəliləyərək, bir-birindən parlaq zəfərlərə yol açır, neft-qaz sənayemizi dəha yüksək zirvələrə aparır.

"Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin tarixi əhəmiyyətini vurğulayarkən onu "uğurlu inkişafımızın əsas mənbəyi" adlandırmır. Son 25 ilde ölkəmizde neft hasilatı 4 dəfədən çox artmışdır. Bu, olduqca böyük nəticədir və ölkə həyatının bütün sahələrində özünü parlaq şəkildə bürüzə ver-

mışdır. Əlde olunan neft gəlirlərinin səmərəli idarə edilməsi nəticəsində ordunun, təhsil, elm və səhiyyə müəssisələrinin müasirləşdirilməsi, sosial xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilmesi, urbanizasiya və müasir şəhər infrastruktur-

runun inkişaf etdirilməsi və başqa sahələrde əsl sıçrayış baş vermişdir.

Təsədüfi deyil ki, bu 25 il ərzində ölkədə ümumi daxili məhsul 216 dəfə artmış, yoxsulluq səviyyəsi 10 dəfədən də çox azalmışdır. Azərbaycan bu gün

iqtisadi yüksəliş tempinə görə dünyanın aparıcı dövlətləri ilə bir sırada dayanır. Ölkədə abadlıq, quruculuq işləri genişlənir, şəhərlər, kəndlər simasını dəyişir, iritutumlu sosial layihələr müvəffəqiyyətə həyata keçirilir. Uğurla gerçəkləşdirilən iqtisadi islahatların bəhrələri xalqımızın gündəlik həyatında, məişətində, maddi rifah halında eks olunur. İqtisadiyyatın, sosial inkişafın müxtəlif seqmentlərində keçirilən layihələr, dövlət və özəl müəssisələr tərəfindən qoyulan sərəmayələr həm birbaşa, həm də dələyişlə ilə yüz minlərlə, milyonlarla Azərbaycan vətəndaşı üçün iş yerləri, biznes imkanları, müxtəlif sahələrdə dayanıqlı, fəal qazancçı mənbələri yaradıb. Neft gəlirlərinin insan kapitalına transformasiyası həyatımızın keyfiyyət göstəricilərinin, ilk növbədə isə, xalqımızın maddi rifah halının durmadan yüksəlməsinə səbəb olub"-deyə, R. Abdullayev vurğulayıb.

Heydər Əliyev Mərkəzində Neftçilər Gününa həsr olunmuş möhtəşəm konsert

bir vaxta təsadüf edən konsert programı, eyni zamanda, neftçilərin bu müsələ bayramına töhfəsidir.

Konsertdə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının orkestrinin (dirijor Əyyub Quliyev) müşayiəti ilə Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstanın üç tanınmış tenoru çıxış edib. Gecədə üç ölkənin görkəmli bəstəkarlarının əsərləri səslendirilib.

Konsert Üzeyir Hacıbəylinin "Koroğlu" operasından "Uvertüra" ilə başlayıb. Daha sonra "Koroğlu" operasından Koroğlunun ariyası (solist Samir Cəfərov), gürcü bəstəkarı Zaxar Paliasvilinin "Daisi" operasından

operasından Kalafın ariyası (üç tenor), "Qranada" və "Xalq Heydər" (hər ikisi üç tenorun ifasında) mahnları təqdim olunub.

SOCAR-in Kadr, rejim və informasiya texno-

nasibətə tədbir keçirildi. Prezident İlham Əliyev neftçilərə özünün dəyərli tövsiyələrini verdi. Neftçilər bu tövsiyələri ilə yerinə yetirməyə, ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin da-ha da möhkəmlənməsinə öz töhfələrini verməyə çalışacaqlar."

X. Məmmədov təşkil olunan bayram konserti haqqında da məlumat verib: "Bu günlərdə Azərbaycanda XI Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi

Festivali keçirilir. Bu festival çərçivəsində Neftçilər Günü və "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasının 25 illiyi münasibətlə konsert təşkil olunub. Bu konsertə əsasən neftçilər dəvət olunub. Burada rəmzi olaraq Azərbaycan, Türkiye və Gürcüstan bəstəkarlarının klassik əsərləri ifa olunub. Təşkil olunan bu möhtəşəm konsertdə solistlər də həmin ölkələrin nümayəndələridir."

**Orxan Vahidoglu,
Vüsal Cahanov (foto),
"iki sahil"**

Sentyabrın 20-si Azərbaycanda Neftçilər Günü və "Əsrin müqaviləsi"nin 25-ci il-dönümüdür. 1994-cü il sentyabrın 20-də Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) ilə dünyanın aparıcı neft şirkətləri arasında Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" ya-taqlarının birgə işlənməsi haqqında beynəlxalq müqaviləni imzalanan neft strategiyasının əsası qoyulub.

Ulu önder Heydər Əliyevin banisi olduğu bu strategiya Azərbaycanın yeni dövlət quruculuğunu möhkəm iqtisadi, geosiyasi sütunu oldu. Bu, o dövr üçün dünyanın ən böyük neft müqaviləsi idi və miqyasına, strateji məhiyyətinə uyğun ola-

raq "Əsrin müqaviləsi" adı ilə tarixə həkk edildi.

Bu münasibətlə sentyabrın 20-də Heydər Əliyev Mərkəzində möhtəşəm konsert programı təqdim olunub. Bu günlər ölkəmizdə davam edən XI Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalı ilə

Malxazın ariyası (solist Georgi Davitadze), türk bəstəkarı Ali Rza bəy Kaptanzadənin "Efem" türküsü (solist Levent Gündüz) səslendirilib.

Proqramda, həmçinin Polad Bülbüloğlunun "Eşq və ölüm" baletindən "Cəngi", Tofiq Quliyevin

"Sənə də qalmaz" (solistlər Samir Cəfərov və Levent Gündüz) mahnısı, Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" operettasından Əsgərin ariyası (Samir Cəfərov, Georgi Davitadze), italyan mahnilarından ibarət popurri (üç tenorun ifasında), Cakomo Puççininin "Turandot"

Sabitliyin qorunması, insan kapitalının inkişafı, ən mütarəqqi təcrübələrin tətbiqi

İslahatların əsası:

Azərbaycanın yeni iqtisadi və sosial inkişaf modelinin formalaşması, demokratiya təcrübəsinin digər ölkələrə nümunə göstərilməsi, beynəlxalq birliyin fəal üzvü kimi dünyada cərəyan edən proseslər böyük təsir imkanlarının mövcudluğu və sair kimi biribirindən ənəmlı reallıqlarımız düşünlümüş və məqsəd-yönlü siyasetin nəticəsidir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin böyük inamlı söylədiyi kimi, ölkəmiz sürətə müasirleşir, yenileşir, demokratik proseslərin və azadlıqların təmin edilmesi bundan sonra da prioritet olacaq. Hazırkı Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun siyasi, iqtisadi və humanitar mərkəzini əvərləb. Beynəlxalq Humanitar forumlara, Ümumdünya Mədəniyyətlərərə Dialoq Forumuna, Davos Dünya İqtisadi Forumuna və digər yüksək səviyyəli qlobal tədbirlərə ev sahibliyi etməklə müxtəlif mədəniyyətlərin, dirlərin qovuşusunda yerləşən ölkə olaraq dövlətlər, xalqlar arasında körpü rolunu daha da möhkəmləndirir. Azərbaycanın bu il dünyasının yeni xarici siyasetinin müzakirə olunduğu məkan kimi diqqət çəkməsi mühüm uğurları məzandır. "Dünyanın yeni xarici siyaseti" mövzusunda keçirilən VII Qlobal Bakı Forumunda bu fikir xüsusi qeyd olunmuşdur ki, heç bir ölkə mövcud çətinliklərin və problemlərin öhdəsindən təkbaşına gələ bilmez. Ona görə integrasiyanın vacibliyi əsasdır və siyasetlər mehz buna görə hazırlanmalıdır. Hər bir ölkə üçün əsas məsələlərdən biri sabitliyin, təhlükəsizliyin təmin edilməsidir. Bunu ancaq qlobal platformda təmin etmək mümkündür. Mehz buna görə də ortaq qərarlara ehtiyacımız vardır.

Nəzərə alsaq ki, sabitliyin, qanunun alılıyinin təmin olunması demokratianın əsas elementləridir, bu halda böyük əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan demokratik, hüquq, sivil dəyərlərə sadıqdır və bunu davamlı addımları ile təsdiqləyir. Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında imzalanan "Tərəfdəşliq prioritətləri" adlı sənəddə də ölkəmizdə sabitliyin, normal iqtisadi mühütin mövcudluğunun yol açıldığı ugurlar, tolerantlıq ənənələri, multikultural dəyərlərin inkişafına töhfələri, ən əsası demokratianın vacib amillərindən olan insan hüquqlarının qorunması və yeni müdafiə mexanizminin formalaşdırılması istiqamətində atıldı addımlar yüksək dəyərləndirilmişdir. Həmçinin öten il Almaniyadan Federal Kansleri Angela Merkelin Cənubi Qafqaza səfəri çərçivəsində Azərbaycanda keçirdiyi görüşlərdə də ölkəmizin demokratik inkişafına xüsusi diqqət yönəldilərə bildirilmişdir ki, demokratik təsisatların inkişafına xidmət edən addımlar təqdirəlayıqdır, bu şəhədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün geniş imkanlar mövcuddur. Almaniyadan Kanslerinin Azərbaycanı ənənələri olan bir dövlət kimi dəyərləndirməsi zəngin tariximizə, mədəniyyətimizə, ədəbiyyatımıza,

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir ki, üfüqlər açıqdır, siyasetimiz tam ayındır və gələcəyə nikbinliklə baxmaq üçün bütün əsaslar mövcuddur

milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmətin və ənəmin göstəricisidir. Mehz Azərbaycanın bu sahədə zəngin təcrübəye malik olmasının nəticəsidir ki, cari ildə UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasına ev sahibliyi etdi.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev daim çıxışlarında, bu və ya digər xarici ölkələrə səfərləri zamanı keçirdiyi görüşlərdə Azərbaycanın demokratik inkişaf yolunda inamlı irəliliyini, uğurlarımızı həzm etməyən dairələrin daim ölkəmizə qarşı əsassız iddalarla çıxış etdiyi ni xüsusi vurğulayır. "Azərbaycan demokratik dəyərlərə, insan haqlarına sadıqdır" söyləyen ölkə Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycana qarşı əsassız iddalarla çıxış eden Avropa Şurası kimi demokratik prinsiplərin inkişafı ilə bilavasitə məşğül olan qurumların yanaşmalarına münasibət bildirərən qeyd edir ki, təkce Azərbaycanı yox, bir çox ölkələri tənqid edir. Biz bu tənqidə normal yanaşırıq: "Əger tənqid əsaslırsa, biz, əlbəttə, nəticə çıxarıraq. Əger biz hesab edirikse, bu tənqid əsassızdır, qərəzlidir, ikili standartlara əsaslanır, əlbəttə ki, öz sözümüzü deyirik, açıq şəkildə bildiririk... Azərbaycan müasir, demokratik ölkə kimi bundan sonra da uğurla inkişaf edəcək, bizim siyasi və iqtisadi isləhatlarımız bir-birini tamamlayaraq Azərbaycanı da da yüksək səviyyəyə çıxaracaqdır."

Iqtisadi müstəqillik olmadan siyasi müstəqilliye nail olmaq qeyri-mömkündür. Yoxsulluq səviyyəsi bu gün 5 faiz səviyyəyəsindədir. Bu onun nəticəsidir ki, maddi resurslar insan kapitalına əvəlindən təməlində dayanan əsas amillərdən bəhs edərən ölkəmizdə mövcud olan sabitliyi xüsusi qeyd edir. Investorlar və şirkətlər tam əmənidirlər ki, inkişaf təhlükəsizlik və sabitlik olan yerde mömkündür.

"Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında bu gün müzakirə olunan yeni sazişdə də demokratik məsələlərə geniş yer ayrıılır. Yeni biz bu

yola şüurlu şəkildə getmişik, heç kim bizi məcbur etməyib" söyləyən ölkə Prezidenti İlham Əliyev bu reallığı da diqqətə çatdırır ki, Azərbaycanda bütün fundamental azadlıqlar, o cümlədən səz və məbuat azadlığı təmin edilir. Azərbaycanda yüzlər mətbə orqanı fəaliyyət göstərir ki, onların arasında müxalifet mətbəti da kifayət qədər çoxdur. Yeni Azərbaycanda heç kim tənqid, fərqli baxışa görə təqib olunmur, heç kim cezalandırılır. Azərbaycanda sərbəst toplaşma azadlığı da təmin edilir və istənilən siyasi qüvvə bu imkanlardan istifadə edə bilər.

Bir əsas məqamı da xüsusi qeyd etməliyik ki, ölkəmizdə internet azaddır, senzur yoxdur. Ölkə əhalisinin 85 faizdən çoxu internet istifadəçisidir. Əvvələdə qeyd etdiyim kimi, 2016-ci ilin ölkəmizdə "Multikulturalizm ili", 2017-ci ilin isə "Islam Həmrəyliyi ili" elan edilməsi Azərbaycanın tolerant, multikultural dəyərlərin inkişafına davamlı töhfələr verən ölkə olduğunu bir dəha dünyaya nümayiş etdirdi. Azərbaycan müxtəlif dini və etnik qrupların nümayəndələrinin sülh şəraitində birgə yaşayışına yaxşı nümunədir. Müasir dövrde qloballaşma prosesləri hər şeydən əvvəl beynəlxalq münasibətlərin güclənməsi, ölkələr arasında əlaqələrin genişlənməsi, ayrı-ayrı xalqların mədəniyyətində ümumi elementlərin artması ile səciyyələrin.

Məhz demokratik inkişaf ölkəmizdə iqtisadi tərəqqiyə geniş yol açır. Iqtisadi və siyasi isləhatların paralelliyi fonundan Azərbaycanın davamlı inkişafı təmin edilir, ölkə iqtisadiyyatına qoyulan sərmayələrin həcmi artır. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, son 15 ilde ölkə iqtisadiyyatına

250 milyard dollar sərmaye qoyulub ki, bunun da təxminin yarısı xarici sərmayədir. Ölkə iqtisadiyyatının güclənməsinə imkan yaranan sahələrə böyük həcmli investisiyalar qoyulur, dövlət dəstəyi gücləndirilir. Bölgələrin sosial-iqtisadi

xarakter daşıyır. Vətəndaşları dəyaniqli enerji ilə təmin etmək dövlətin həyata keçirdiyi sosial siyasetin əsas prioritetləri sırasındadır. Azərbaycanda qazlaşdırma 95 faize çatıb. Yol infrastrukturun müasir standartlara cavab vermesi istiqamətində atılan addımların uğurlu nəticələri də göz önündədir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin bölgələrə hər seferində, eyni zamanda səfərdən sonra imzalanın sənədlər sırasında yol layihələri əsas yer tutur. Yüzlərlə kənd birləşdirən yeni yollar salınıb. Ən ucqar kəndlərimizin yolları belə müasir tələblərə uyğun qurulub, sosial-iqtisadi inkişafdan geri qalmayıb. Bu da həm əhalinin rifahının yaxşılaşmasına, həm də iqtisadiyyatın inkişafına çox müsbət təsir göstərir. Bu gün uğurla icra edilen özünüməşgulluq programını stimullaşdırın amillər sırasında infrastruktur tələblərə uyğun qurulması əsasdır. Aile təsərrüfatlarına asan dəstəyin göstərilməsi məqsədile "ABAD" mərkəzlərinin fəaliyyətə başlaması və coğrafiyasını genişləndirməsi də bu amilə söykənir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramlarının əsas istiqamətlərindən biri mehz sosial sahədə layihələrin həyata keçirilməsidir. 3 mindən çox məktəb yeniden tikilib və ya əsaslı şəkildə təmir olunub. Son illərin mühüm layihələri sırasında modul tipli məktəblərin tikintisi əsas yer tutur ki, bunlar da ilk növbədə kiçik kəndlərdə, ən qərəb regionlarda yerləşən kənd məktəblərini əhatə edir. Təbii ki, əsas məqsəd insanların rahat yaşayışını təmin etmək, onların bütün ehtiyaclarını ödəməkdir.

2019-cu ilin təkmil isləhatlar ilə kimi xarakterizə olunacaqını əsaslandırın amillərən biri idareetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinə xidmet eden Fərman ve sərəncamlardır. Dövlətimizin başçısı ölkədə aparılan isləhatların əsas strategiyasının sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsinə, demokratik dəyərlərin inkişafına və dövlət idarəciliyi sisteminin təkmilləşdirilməsinə yönəldiyini bildirir. Daim qeyd olunduğu kimi, eger inkişaf etmiş ölkələr sırasında addımlamağı əsas hədəf seçmişik, dünyadan qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsindən bəhrələnmək, idarəciliy sistemində təkmilləşmə aparmaq mütələqdir. Beynəlxalq maliyyə qurumlarının hesabatlarında Azərbaycan öz mövqeyini uğurlu isləhatları ilə möhkəmləndirir, hər bir hesabat əvvəlki ilin hesabatından yeniliyi ilə seçilir. "Biz, əlbəttə ki, öz işimizi retyinq almad üçün qurmuruq" söyləyən ölkə Prezidenti İlham Əliyev, eyni zamanda bildirir ki, əlbəttə, belə fikirlər ortaya qoyulanda həm bizi daha da sevindirir, həm də dünyadın bütün maliyyə qurumlarına bir siqnaldır.

Uğurlarımız bu ümumiləşdirməyə əsas verir ki, sosial-iqtisadi infrastrukturun müasir tələblərə uyğun yenidən qurulması, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunda güclü potensialın formalasdırılması, əhalinin sosial təminatı sahəsində inqilabi nəticələrinin əldə olunması, ölkənin simasının en mütəreqi standartlara uyğun müasirleşməsi, sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin edilməsi, insan kapitalının inkişafı, xalqın mədəni və milli-mənəvi ərsinin qorunub saxlanması, mühüm transmilli enerji və nəqliyyat layihələrinin gerçəkləşdirilməsi, ölkənin regionunun aparıcı dövlətinə çevrilmesi və beynəlxalq aləmdə nüfuz qazanması dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu, gələcəyə hesablanmış inkişaf strateyiyasının nəticələridir.

**Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"**

Novruz Məmmədov: "Əsrin müqaviləsi" dövlət müstəqilliyimizin mühüm təminatına çevrildi

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədov "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi ilə əlaqədar "Twitter" səhifəsində paylaşım edib.

AZERTAC xəber verir ki, Baş Nazirin paylaşımında deyilir: "Əsrin müqaviləsi" müstəqilliyini yenice qazanan gənc Azərbaycan dövlətinin ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətçiliyimizin əbədiliyinə, sabitliyinə, respublikamızın davamlı inkişafına, beynəlxalq əməkdaşlıq, qlo-

bal və regional təhlükəsizliyə verdiyi böyük töhfə və zəmanətdir.

İyirmi beş il əvvəl müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə dünyanın tanmış neft şirkətləri arasında imzalanmış müqavilə məhz öz tarixi, siyasi və beynəlxalq əhəmiyyətinə görə "Əsrin müqaviləsi" adını alıb.

Bu tarixi hadisənin baş tutmasında ulu öndər Heydər Əliye-

vin siyasi-diplomatik peşəkarlığı, böyük rəhbər və insan kimi güclü iradəsi həlledici rol oynadı. O, müstəqil Azərbaycanın strateji əməkdaşlığı hazırlığına dəvət etdi. Eyni zamanda, bu strateji əməkdaşlığın imkanlarından yararlanaraq ölkə iqtisadiyyatının gelecek inkişafını təmin etmək üçün gənc ölkəmizə böyük imkanlar qazandırdı. Bu müqavilə ilə müstəqil dövlətimizin neft strategiyasının əsası qoyuldu.

Hesab edirəm ki, bu qlobal layihə Azərbaycanın suveren

bütün dünyaya göstərdi, dövlət müstəqilliyimizin mühüm təminatına çevrildi. Müqavilənin təşəbbüskarı olan müstəqil Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlıq və regional təhlükəsizliyə də öz töhfəsini vermiş oldu.

İyirmi beş illik uğurlu əməkdaşlıq bir daha onu göstərdi ki, 100 il əvvəl Şərqdə ilk demokratik cümhuriyyəti quran, qadınlara ilk dəfə səsvermə hüququnu verən, təkrarolunmaz mədəniyyət nümunələri yaranan Azərbaycan xalqı etibarlı tərefədar və qlobal əhəmiyyətli bu layihənin təref-

daşlarla birgə icrasını davam etdirmek zəruridir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin uzadıqdan səyaseti sayesində ölkəmizə misilsiz uğur qazandıran bu müqavilənin müddəti XXI əsrin ortalarına qədər uzadıldı.

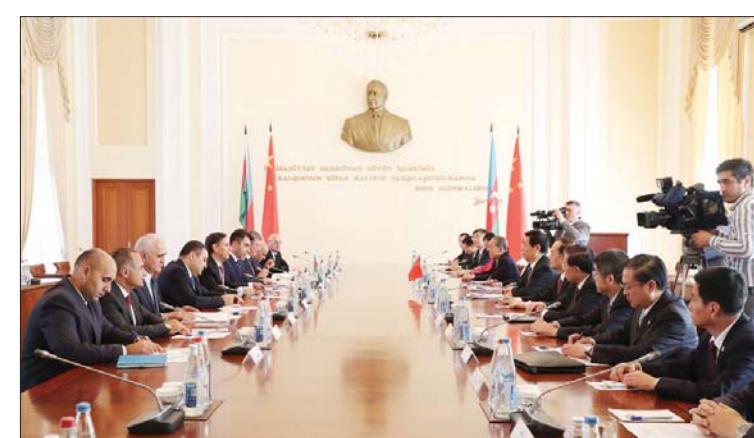
"Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından öten 25 ilde Azərbaycan Respublikası və onun neft-qaz sənayesi əsrlər bərabər bir inkişaf yolu keçib. Əminəm ki, müstəqil ölkəmiz bu yolda şərflə addımlamağa davam edəcək".

Li Canşunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədov sentyabrın 20-də Ümumçın Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin sədri Li Canşunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

AZERTAC xəber verir ki, Çin Xalq Respublikasının yaranmasının 70 illiyi münasibətilə təbriklerini çatdırıran Baş Nazir Novruz Məmmədov Azərbaycanın Çin ilə əməkdaşlıqla maraqlı olduğunu bildirərək deyib: "Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Çin ilə əlaqələrimizin inkişafı istiqamətində önemli addımlar atıb. Bu gün ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri dinamik inkişaf edir".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Çinə beş dəfə səfər etdiyini xatırladı. Novruz Məmmədov bildirib ki, bu səfərlər çərçivəsində Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cincipin və digər resmi şəxslərlə səmərəli görüşlər keçirilib, ikitirəfli əlaqələrlə bağlı müzakirələr aparılıb. "Hesab edirəm ki, son vaxtlar ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq əlaqələri daha dinamik şəkilde inkişaf etdirilir. Sədri Si Cincipin təşəbbüsü ilə irəli sürürlər. Bir kəmər, bir yol" layihəsi ölkəmiz üçün çox cəlbədicidir. Tarixi İpekkə Yolunun bərpası Azərbaycan üçün hər zaman aktualdır. Biz hesab edirik ki, bu yol tarixən Azərbaycan və Çin xalqlarını birləşdirən yol olub. Əminəm ki, "Bir kəmər, bir yol" layihəsi də uğurla icra olunacaq. Azərbaycan "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünü dəstəkləyir və bu istiqamətdə müyyən addımlar atır", - deyə Novruz Məmmədov vurğulayıb.

Azərbaycanın Baş Naziri ölkəmiz təşəbbüsü ilə reallaşdırılan irimiqyaslı layihələr barədə məlumat verərək strateji əhəmiyyətli layihə hesab olunan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin, həmçinin Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının istifadəyə verildiyini qeyd edib. Novruz Məmmədov Azərbaycan ilə Çin arasında əməkdaşlığının daha da genişləndirilməsi üçün geniş potensialın olduğunu diqqətə çatdırıb.

Baş Nazir Azərbaycanın Çin ilə iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinə xüsusi önməyə verdiyi bildirərək deyib ki, sənaye, kənd təsərrüfatı, energetika, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlığı daha da gücləndirmək üçün yaxşı imkanlar mövcuddur.

Novruz Məmmədov Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində ölkəmizin ədalətli mövqeyinə verdiyi dəstəyə görə Çin Xalq Respublikasına minnətdarlığını ifadə edib. Azərbaycanın da "Vahid Çin" prinsipinə hər za-

man dəstək verdiyini söyləyib. Ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın davamlı şəkildə inkişaf etdiyini bildirən Li Canşu Çinin Azərbaycan ilə əlaqələrin bütün sahələrdə genişlənməsinə böyük əhəmiyyət verdiyini ifade edib. "Bu gün Azərbaycan ilə Çin arasında mövcud olan əməkdaşlıq əlaqələri belə deməyə vasitə vər ki, biz dost ölkələr kimi daim bir-birimizə etibar edə bilərik".

Li Canşu son illər Çin ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərin daha da intensiv xarakter aldığını qeyd edərək qarşılıqlı səfərlərin, aparılan danışışların əlaqələrimizin inkişafına xidmət etdiyini deyib.

Ümumçın Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin sədri Azərbaycanın tranzit ölkə kimi beynəlxalq yükdaşımaların həyata keçirilməsində etibarlı tərefədə olduğunu vurğulayıb, bu sahədə əməkdaşlığın inkişafının zərurılığını diqqətə çatdırıb.

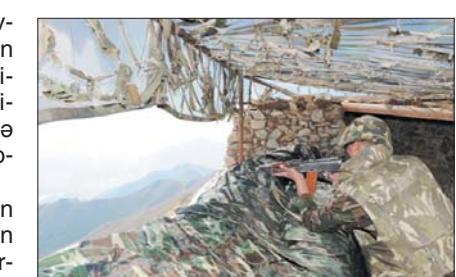
Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər etrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

ERMƏNİSTAN SILAHLI QÜVVƏLƏRİ ATƏŞKƏS REJİMİNİ 21 DƏFƏ POZUB

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iri-çaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejiminə 21 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, Ermenistan Respublikası Noyemberyan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən Qazax rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Tağıbəyli, Yusifçanlı, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli kəndləri yaxınlığında, həmcinin Goranboy və Tərtər rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərde yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Zhang Yesui: Çin Azərbaycanla əməkdaşlıq böyük önem verir

Ümumçın Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri məhsuldar oldu. Keçirilən görüşlərdə Azərbaycan-Çin əlaqələrinin inkişafına dair səmərəli müzakirələr aparıldı.

AZERTAC xəber verir ki, bu fikirləri jurnalislərə açıqlamasında Ümumçın Xalq Nümayəndələri Yığıncağı Daimi Komitəsinin nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri məhsuldar oldu. Keçirilən görüşlərdə Azərbaycan-Çin əlaqələrinin inkişafına dair səmərəli müzakirələr aparıldı.

Zhang Yesui ölkələrimiz arasında humanitar sahədə əməkdaşlığın da yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayıb.

“İki sahil” qəzeti Neftçilər Gününe həsr olunmuş xüsusi buraxılış hazırlayıb

Azərbaycanın dövlət məstəqiliyinin möhkəmləndirilməsinində, iqtisadi qüdrətinin artmasında, dünya iqtisadi sisteminə integrasiyasında və dünya birliyində layqli yer tutmasında əhəmiyyətli rol oynayan, tarixə “Əsrin müqaviləsi” kimi daxil olan neft sazişinin imzalanmasından 25 il keçir. “İki sahil” qəzeti Neftçilər Gününe həsr olunmuş 80 səhifelik xüsusi buraxılışında Azərbaycan neft-qaz sənayesinin 25 ilde keçidiyi inkişaf yolunun təhlili aparılb, ulu önder Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsinə davamlı töhfələr verən SOCAR-in və onun strukturlarının görüyü işləri eks etdirən maraqlı yazılar dərc edilib, rəngli şəkillər və yüksək poliqrafik tərtibat xüsusi diqqət çəkir.

Neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsində neftçilərin əməyi dövlətimiz tərəfindən hər zaman yüksək dəyərləndirilib. Məhz ulu önder Heydər Əliyevin 16 avqust 2001-ci il tarixli Fermanı ilə Neftçilər Gününnən təsis edilmişsi, hər il 20 sentyabr ərefəsində neçə-neçə qabaqcıl neft-

çinin yüksək dövlət mükafatları ilə təltif edilmesi cəmiyyətimizin avanqard qüvvəsi olan neftçilərin əməyinə verilən qiymətin, onlara göstərilən diqqətin bariz nümunəsidir. Xüsusi buraxılışda dövlət başçısı İlham Əliyevin 19 sentyabr 2019-cu il tarixli müvafiq sərəncamları yer alıb. Eyni zamanda, “Əsrin müqaviləsi”nin uğurları rəqəmlərin dili ilə təqdim edilib.

Xüsusi buraxılışda neft və qaz sənayesinin inkişafında xüsusi xidmətləri olan şəxslərin SOCAR-in “Fəxri neftçi” döş nişanı ilə təltif edilmesi də öz ekseni tapıb.

SOCAR-in prezidenti, Milli Məclisin deputati Rövənq Abdullayevin “Əsrin müqaviləsi” Ulu Önderimizin şah əsəri, bugünkü və gələcək inkişafımızın təməldəşidir” sərlövhəli yazısında qeyd olunur ki, “Əsrin müqaviləsi”nin icrası prosesi bizim üçün 25 il ərzində alışdırımız adı həyat tərzi və fəaliyyətimizin obyekтив inikasıdır, tarixi baxımdan uzunmüddətli perspektiv və gələcəyə nəzər salırdıqda bu hadisə Azərbaycanın inkişaf və yük-

səlis yolunda əsas dönüş nöqtəsi olmuşdur. Ötən 25 ildə qazandığımız uğurların behələri xalqımızın gündəlik həyatında, məştində, maddi rifah halında bariz şəkildə hiss olunur. Görülən titanik işlər öz həcmində və əhəmiyyətinə görə olduqca möhtəşəm və heyrətamızdır. Yazida da qeyd edilir ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev “Əsrin müqaviləsi”nin tarixi əhəmiyyətini vurğulayarkən onu “uğurlu inkişafımızın əsas mənbəyi” adlandırır.

SOCAR-in birinci vitse-prezidenti, akademik Xoşbəxt Yusifzadənin “Əsra bərabər 25 il” yazısında müqavilənin imzalanmasına qədər keçilən yoldan, aparılan danışqlardan, həmçinin “Əsrin müqaviləsi”nin iqtisadi və siyasi əhəmiyyətindən geniş bəhs olunur. Müqavilənin imzalanmasının heç də asan başa gəlmədiyi qeyd edən akademik bildirir ki, ulu önder Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra digər sahələr kimi, neft sənayesinin bərpası və inkişafı ilə də məşğul olmağa başladı. Yazida “Əsrin müqaviləsi”nin Azərbaycan üçün iqtisadi və siyasi əhəmiyyəti xüsusi qeyd edilir. Vurğulanır ki, müqavilə bir daha dünyaya nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan müstəqil dövlət və etibarlı tərəfdəşdər, burada işləmek və bu ölkəyə sərmayə qoymaq olar. Müqavilənin iqtisadi əhəmiyyəti isə ondan ibarətdir ki, neft hasilatı Azərbaycanın tarixində ən aşağı səviyyədən, 1997-ci ildəki 9 milyon tondan 2010-cu ildə 51 milyon tona çatıb.

Xüsusi buraxılışı vərəqlədikcə SOCAR-in ayrı-ayrı sahələrdə tətbiq etdiyi yeniliklər, təcrübələr, qazandığı uğurlar etraflı şəkildə ictimaiyyətə çatdırılır. Çoxsaylı məqalələrdə Neftçilər Günü ilə bağlı son bir ildə görülən işlərin qısa hesabatı və növbəti ilin hədəfləri açıqlanır.

Xüsusi buraxılışın son sehifəsində eksini tapan ümummilli lider Heydər Əliyevin “Azərbaycanın böyük neft və qaz sərvətlərinə malik olması bizim xalqımızın xoşbəxtliyidir və bu gün üçün xalqımızın yaşşı yaşıması üçün ölkəmizin inkişaf etməsi üçün əsas amıldır” fikri malik olduğumuz tebii resurslardan səmərəli istifadənin ölkəmizə qazandırıldığı uğurlara və onların fonunda perspektivlərə bələdçilik edir.

Beynəlxalq tədbirdə Azərbaycanın məhkəmə sistemində aparılan islahatlardan bəhs olunub

Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultanda Beynəlxalq Hakimlər Assosiasiyasının 62-ci və Beynəlxalq Məhkəmə idarəciliyi Assosiasiyasının 14-cü plenar iclasları keçirilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, iclaslarda üzv dövlətlərdə məhkəmə və hakimlərin müstəqilliyi, ədalət məhkəməsinin həyata keçirilməsinin səmərəliliyi və başqa aidiyəti mövzular etrafında geniş müzakirələr aparılıb və müxtəlif dövlətlərin nümayəndələrinin məruzələri dinlənilib.

Beynəlxalq tədbirdə Avropa Şurası Ədalət Mühakiməsinin Səmərəliliyi üzrə Avropa Komisiyasının (CEPEJ) prezidenti, Yasamal Rayon Məhkəməsinin hakimi Ramin Qurbanov çıxış edib. R.Qurbanov Avropa məkanında ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi sahəsində yaranmış vəziyyət, o cümlədən İsvəçə, Rusiya, Sloveniya, Malta, Fransa, Montenegro, Albaniya, İspaniya kimi üzv dövlətlərdə görülmüş tədbirlər barədə məlumat verib. R.Qurbanov, eyni zaman-

da, Azərbaycanda aparılan məhkəmə islahatlarından, ədliyyə və məhkəmə-hüquq sistemindeki müsbət deyişiklikdən danışıb, “Elektron məhkəmə” sisteminin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Tədbirlərdə Azərbaycan Respublikası Məhkəmə Hakimləri Assosiasiyalarının İttifaqının İdare Heyətinin sədri Ələddin Cəfərov və Ali Məhkəmənin hakimi Sənan Hacıyev də iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, tədbirin birinci hissəsi Ramin Qurbanovun moderatorluğu ilə keçirilib.

ƏDLİYYƏ NAZİRİ QƏBƏLƏDƏ VƏTƏNDƏŞLARI QƏBUL EDİB

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dövlət qurumları tərəfindən insanlara layqli xidmət göstəriləməsi, vətəndaşların müraciətlərinə qayğı və hössəsliqlə yanaşılması barədə təpşiriqlərin uyğun olaraq Ədlüyü Nazirliyi tərəfindən vətəndaşların bölgələrə qəbuluna xüsusi diqqət yetirilir.

Dövlətimizin başçısının təpşiriğinə və bölgələrdə vətəndaşların qəbulu cədvəline uyğun olaraq, sentyabrın 20-də Ədlüyü naziri Fikrət Məmmədov Qəbələ rayon Mədəniyyət Mərkəzində Qəbəla, İsmayılli, Oğuz rayonlarında yaşıyan və digər bölgələrdən olan vətəndaşları qəbul edib.

Ədlüyü Nazirliyinin mətbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, qəbuldan evvel ümummilli lider Heydər Əliyevin Qəbəla şəhərində abidesi ziyyərə olunaraq önungə gül destələri qoyulub, ezzix xatirəsinə dərin ehtiram ifadə edilib.

Qəbul zamanı ədliyyə fəaliyyəti ilə bağlı müraciətlərə baxılıb, hər bir vətəndaş diqqətli dinlənilib. Müraciətlərdə qaldırılan məsələlərin bir qismi elə yerində həllini tapıb. Digər müraciətlər üzrə nazirliyin qəbulda iştirak edən aidiyyəti məsul işçilərə müvafiq təpşiriqlər verilib.

Vətəndaşlar bölgə sakinlərinin qəbuluna və müraciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şəraitin yaradılmasından razılıqları ifadə edərək, göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqları bildirilərlər.

Səfer çərçivəsində nazir yerli məhkəmə və ədliyyə orqanlarına baş çəkərək, onların fəaliyyəti və iş şəraiti ilə tanış olub, hakimlər və ədliyyə işçiləri ilə müşavirə keçirib.

Müşavirədə ədliyyə və məhkəmə fəaliyyətinin dövlətimizin başçısının təpşiriqlərinə uyğun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı görülən işlər toxunulub, Azərbaycan Prezidentinin “Məhkəmə-hüquq sisteminde islahatların derinləşdirilməsi” haqqında 2019-cu il 3 aprel tarixli Fermanının müstəsna əhəmiyyəti vurğulanıb. Həmçinin qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunub, məhkəmə qərarlarının edəlatlılıyının və icrasının tamın edilməsi, vətəndaş məmənunluğun yüksəldilməsi, etik davranışın qaydalarına dönmədən əməl olunması, korrupsiyanın yolverilməzliyi ilə bağlı tövsiyə və təpşiriqlər verilib.

Kristian Okerholm:

Azərbaycanda bütün dini konfessiya nümayəndləri üçün azad və tolerant mühit yaradılıb

Sentyabrın 20-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQiDK) sedri Mübariz Qurbanlı İsvəcdə fəaliyyət göstərən “Həyat sözü” beynəlxalq kilsəsinin direktoru Kristian Okerholm və “Həyat sözü” cəmiyyətinin MDB ölkələri və beynəlxalq xidmeti üzrə nümayəndəsi Karl Gustav Severin ilə görüşüb.

DQiDK-nin mətbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, görüşdə komitə sedri qonaqlara ölkəmizdəki nümunəvi dövlət-din münasibətləri, dinc birgəyəşinən ənənəsi, toleranlıq siyaseti, eyni zamanda, dini konfessiyalara göstərilən diqqət və qayğı barede məlumat verib. Bildirib ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dini konfessiyalar arasında münasibətlər qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlığı esaslanır. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanda multikultural dəyərlərin qorunması və tolerant münasibətlərin inkişafı yönündə atıldımlı davamlı xarakter daşıyr.

Bu gün Azərbaycanda 24-ü xristian, 8-i yəhudü, 1-i krişna və 2-si bəhai olmaqla 35 qeyri-müsəlman dini icmasının dövlət qeydiyyatına alındığını qeyd edən komitə sedri, eyni zamanda, xristian icmalarının Azərbaycandakı fəaliyyətindən danışıb. Qeyri-islam dini qurumların fəaliyyətinə dövlət tərəfindən hərəkətli dəstəyin göstərildiyini, icmala mütemadi maddi vəsaitlərin ayrıldığı diqqət çatdırıb. Mübariz Qurbanlı “Həyat sözü” Xristian dini icması ilə Dövlət Komitəsinin semərələri və six əməkdaşlıq etdiyini vurğulayıb.

Ölkəmiz ilk dəfə 25 il önce sefer etdiyini deyən “Həyat sözü” beynəlxalq kilsəsinin direktoru Kristian Okerholm həmin dövrədə çətinliklərə baxmayaq, hazırda Azərbaycanın çox dəyişildiyini, uğurlu iqtisadi inkişafa nail olduğunu bildirib. Ulu önder Heydər Əliyevlə görüşlərini xüsusi ehtiramlı xatırladan qonaq respublikamızda multikultural mühitin qorunması və inkişafı yönündə ardıcıl, məqsədöñlü addımların atılmasını yüksək qiymətləndirib. Azərbaycanda bütün dini konfessiya nümayəndləri üçün yaradılan azad və tolerant mühitə görə məmənunluğunu ifadə edən K.Okerholm vurğulayıb ki, Azərbaycanın dünyaya əyani nümayiş etdirdiyi birgəyəşiyə nümunəsinin kökündə dini azadlıqların temin edilməsi dayanır.

Kristian Okerholm “Həyat sözü” xristian dini icmasının Azərbaycanda fəaliyyətə başlamasının 25 ilinin tamam olduğunu bildirib və icmanın bu münasibətlə keçirəcəyi tədbirə rəsmilərini dəvət edib.

Görüşün sonunda qonaqlara DQiDK-nin nəşr etdiyini, Azərbaycanda mövcud olan multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrindən, eləcə də işgal olmuş ərazilərimizde vandalizm hərəketlərinə məruz qalan tarixi-dini abidələrdən bəhs edən təqdim olunub.

Qeyd edək ki, kilsə 1983-cü ildən İsvəcdə fəaliyyət göstərən və təkçə Skandinaviya ölkələri deyil, bütün dünya üçün merkez rolunu oynayır. Kilsədə uşaq bağçaları və xristian məktəbləri, eyni zamanda, Bibliya məktəbi mövcuddur. MDB ölkələrində “Həyat Sözü” Kilsəsinin 200 minə yaxın üzvü və minden çox kilsəsi var.

"Made in Azerbaijan" brendi dünyani dolaşır

Azərbaycan ərazisindən ipək yolları keçən, xərici ticarətdə öncəli mövqə tutan ölkə olmaqla bugün də regional və beynəlxalq biznes üçün geniş strateji imkanlara malikdir. Belə ki, ölkəmiz hazırda dünyadan 50 faiz istehlakçısını əhatə edən 50 ölkəyə məhsul ixrac edir. Eyni zamanda, Azərbaycan 270 milyon istehlakçısı və 1.6 trilyon ÜDM-lük MDB və Gürcüstan bazarlarına sərbəst daxil olan, İran, İraq, Öfqanistan kimi bazarlara nadir daxil olma imkanı yaranan dövlətdir. Həmçinin ərazisindən Şərqi-Qərb, Cənub-Şimal və Cənub-Qərb tranzit yolları keçən əhəmiyyətli tranzit mərkəzidir.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevlə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin görüşlərinin əsas mövzusu iki ölkə arasında iqtisadi-ticari sahədə əməkdaşlığın daha genişləndirilməsidir. Bu gün Rusiya Azərbaycanın əsas ticaret tərəfdəşlərindəndir. Azərbaycandan qeyri-neft məhsullarının ixracı üzrə Rusiya birinci yerdədir. 2018-ci ilin yekununa görə Rusiya və Azərbaycan arasında əmtəə dövrüyyəsi 35 faiz artaraq 2,5 milyard dollardan çox olub. Rusyanın isə ölkəmizə kapital qoyuluşu 1,6 milyard dollar təşkil edib.

Ümumiyyətə, ötən il meyvə-tərəvəz ixracı 500 milyon, plastmas və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 95 milyon, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 90 milyon, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 65 milyon, pambıq lifi 50 milyon, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 70 milyon, pambıq ipliyi ixracı 16 milyon dollar təşkil edib.

Ölkəmiz Çindən Avropaya 70 faiz vaxta qənaətə seyahət, Hindistandan Avropaya 60 faiz vaxta qənaətə seyahət edən tranzit xətləre sahibdir. Bu gün ölkəmizin 5 beynəlxalq hava limanı, Bakı-Tbilisi-Qars demir yolu (Demir İpək Yolu), 10-11,5 milyon ton karqo qəbul edən Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarəti Limanı mövcuddur ki, gələcəkdə onun bu iş qabiliyyətinin 21-25 milyon tona qədər artırılması nəzerde tutulur.

Məhz bütün bu əlverişli çoqrafi və iqtisadi mühitdən səməralı istifadə etməyi qarışına məqsəd qoyan Azərbaycan dövləti ölkədə istehsal olunan qeyri-neft sektorunun məhsullarını "Made in Azerbaijan" brendi adı ilə ölkə xaricində tanıdılması və ixracın stimullaşdırılmasına geniş dəstək verir. Bu məqsədə 10 fərqli dəstək mexanizmi işlənilər hazırlanıb. Həmin dəstək tədbirlərindən asılı olaraq onların həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclər tam və ya qismən dövlət büdcəsi hesabına ödənilir.

2018-ci ilin iyun ayının 5-də Bakıda keçirilən Azərbaycan-Avropa İttifaqı IV biznes forumunda qeyd edilib ki, bu gün Avropa İttifaqı Azərbaycanın əsas xərici ticaret tərəfdəşidir. 2018-ci ildə Avropa İttifaqının Azərbaycanın xərici ticarətdindəki payı 42 faiz olub və 9,4 milyard dollar təşkil edib. 2019-cu ilin ilk yarısında isə bu göstərici dərəcədə artırıb. Həzirdə Azərbaycanda Al ölkələrinin 1500-dən çox şirkəti fəaliyyət göstərir. İttifaqın bir sıra ölkələri (Almaniya, Fransa, Avstriya, İtaliya, Yunanistan, Polşa və s.) ilə Azərbaycan arasında ticarət palataları fəaliyyətdədir.

Azərbaycan Al-ye üzv olan eksər ölkələrlə strateji tərəfdəşlik bəyannamələri qəbul edib. Bu o deməkdir ki, Avropa İttifaqına üzv ölkələrin üçdə biri Azərbaycan strateji tərəfdəş hesab edir. Bu, gənc müstəqil ölkə üçün çox vacibdir və elbəttə ki, Al ilə Azərbaycan arasında gələcək razılışma strateji əlaqələrin gücləndirilməsində daha bir mühüm mərhələ hesab edilir. Eyni zamanda, Al ölkələrinin Azərbaycanla strateji tərəfdəşliğinin güclənməsi ölkəmizdə istehsal olunan sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı üçün yeni və zəngin bazar deməkdir.

Elçin Zaman,
"iki sahil"

21 SENTYABR BEYNƏLXALQ SÜLH GÜNÜDÜR

Atəş səslərini təbiətin gözəllikləri ilə susduraq

BEYNƏLXALQ SÜLH GÜNÜNÜN BÜLKİ DEVİZİ İNSANLARI İQLİM DƏYİŞİKLİYİNƏ QARŞI MÜBARİZƏDƏ HƏMRƏYLİYƏ ÇAĞIRISDIR

"Atəş səslərinin illərdən bəri susmadığı, dağııntıların artlığı Suriyada dinc əhaliyə qarşı bakteriooloji, kimyovi silahdan istifadə olunub", "Öfqanistanda silahlı toqquşmalar nəticəsində qadınlar və uşaq-lar da daxil olmaqla xeyli insan həlak olub", "İraqda tövədilən terrorlər ara vermir", "Separatizmdən əziyyət cəkənlər, günahsız yərə öldürülənlər arasında foləstinililər üstünlük təşkil edir".

"Türkiyənin İŞİD, PKK kimi terror birləşmələrinə qarşı mübarizəsində şəhid olan əsgərlər doğma yerlərində torpağa tapşırıldalar" ... İraq, Suriya, Livan, Liviya, Misir, Öfqanistan, Pakistan, Keşmir, Türkiyə... Terrorun baş alıb getdiyi, əhalisi əsasən müsəlmanlardan ibarət olan bu ölkələrdə tövədilən dağınlar, daxili çəkışmələr, insanlara vurulan maddi-mənəvi yaraların hər gün narahatlıqla izlədiyimiz, eşitdiyimiz aktual mövzulardandır.

Dünyanın müxtəlif ölkələrinin efir və ekranlarının informasiya balansının əsasını təşkil edən kimi xəbərlər xeyriyə, bəşəri dəyərləri qiyamətləndirən insanları narahatlıq yaradan neqativ hallar müxtəlif formalarda artıraqdadır. Sərhəd tanımayan, kütləvi qırğınlarda nəticələnən terror birləşmələrini silah-sursatla təmin edən, dini radikalizmi yayyan dairələri maliyyələşdirən, maddi-mənəvi dəstək göstəren baronlar qırğınlardan nəticəsində həlak olanlar üçün məsuliyyət daşımaldır.

Dünyada sülhün, əmin-amanlığın yaranması naməne qətnamələr qəbul edib, çağırışlar səsləndirən BMT-nin qərarı ilə hər ilin sentyabr ayının 21-i tərəx'inin Beynəlxalq Sülh Günü kimi qeyd olunmasına məqsəd günahsız insanları qorxudan təhlükələrin qarşısını almaq, ölüm-qan saçan atəş səslərinə susdurmaqdır.

1981-ci ildə BMT tərəfindən təsis edilən Beynəlxalq Sülh Günü ilk mərhələdə sentyabrın üçüncü çərşənbə axşamı qeyd edildi. 2001-ci ildə Birləşmiş Krallıq tərəfindən təklif olunan qətnaməye əsasən, bu əlamətdar gün üçün dəqiq tarix 21 sentyabr seçildi və o vaxtdan bu tarix hər il əlamətdar hadisə kimi dönya məqyasında qeyd olunur.

İnsanları sülhə, sabitliyə, təhlükəsizliyə çağırılan həmin gün BMT-nin New Yorkdakı Baş Qərargahında quraşdırılan "Sülh zəngi"nin çalınması ilə başlıyır. Yaponiya parlamentinin bütün dönya xalqlarına hədiyyəsi olan bu zəngin üzərində yazılmış "Yaşasın Mütəqələ Dönya Sülhü" sözleri bəşəriyyətin qorunması, silahlıların səslenmesi, sakini oldumuz dönyazımızda əmin-amanlığın təminat üçün heyəcanı signalıdır. Həmin zəng qan-qada gətirən döyüşlərin 24 saat ərzində dayandırılmasını, mənaqış və məharibələr zamanı hələk olanlarıın xatirəsinin bir dəqiqəlik sükütlə yad olunmasını tövsiyə edir. Sülhün bərqərar olmasına yönəlmis bu çağırış insanlığın missiyası, bəşəri dəyərlərinin ən önemlidisidir.

Dünyanın müxtəlif güləşlərində məharibələrin artdığı, separatçılığın, təcavüzkarlığın geniş miqyas alındığı, yeni mənaqış ocaqlarının yaradıldığı, dövlətlərə rəsəd olmasından danışmaq tezdir. Həmin gün keçirilən Sammitde iştirak edən dövlət başçıları bir araya gələrək iqtisadi böhran içerisinde qalan ölkələrdə xəstəlik, ana və uşaq ölümlərinin qarşısının alın-

ması, yoxsulluq və acliqla mübarize yolları ilə bağlı müzakirelər keçirir, əhalisi acliqlan, maddi vəziyyətdən əziyyət cəkən xalqlara yardımçıların ayrılması ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılır. Münəqışə bölgələrində döyüşən tərəflər bu atəskəsə eməl etməye çağırılır. Silahlıların susdugu bu zaman əsasında münaqışelerin insanlara verdiyi əzab-əziyyətlərdən söz açılır, bir gülük fasılının daimi olması üçün vəsitlelər axtarılır. Təbii ki, ilərəndə bəri müharibə şəraitində yaşayış, insanların birlik və həmrəyliyə çağrıran multikulturalizmin tərəfdarı olan, Dağlıq Qarabağ münaqışesinin sülh yolu və ərazi bütövlüyüümüzün təminat ilə başa çatması üçün sülhə çağırış səslerinə ilk tərəfdar olan da elə tolerant Azərbaycandır. Ermənistanın torpaqlarımıza təcavüzü nəticəsində müharibənin əziyyətlərini yaşıyan, qaçqın, köckün problemi ilə üzləşən, Azərbaycan regionda sülhün, əmin-amanlığın təminatı üçün bütün ölkələrdən istifadə edir. Beynəlxalq təşkilatlarında ərazi bütövlüyüümüzün bərpası üçün aparılan müzakirelərde, dənisiqlərdə Azərbaycanın sülhsevər siyaseti diqqətə çatdırılır. Ermənistanın dinc əhalimizə qarşı tərəfdiyi Xocalı soyqırımından qətəl yetirilən soydaşlarımızın faciesini bütün dönya xalqlarına çatdırın Prezident İlham Əliyevin sülh-sevər siyaseti bütün dünyada dəstəklənir. Sivilizasiyalar arasında körpü missiyasını yerinə yetirən Azərbaycanda keçirilən möhtəşəm tədbirlərdə insanları birliyə, həmrəyliyə səslenən bütün çağrılar Azərbaycan xalqının sülhə tərəfdəşliyin nümunəsidir.

Amma hadisələri istədiyi səmətə döndərən, tarixə "yamaq vuran", mühərabə və münaqışeleri şəxsi məqsədləri naməne qızışdırın qüvvələrinin əlində oyuncaq olan, atəşkəs rejimində belə hər gün temas xəttinə yaxın kəndlərimizi, yaşayış məntəqələrimizi hədəf seçən, iri və xırda çaplı silahlardan atəş açaraq dinc sakineri öldürən, yaralayan, şikət edən, BMT, AŞPA, ATƏT kim təşkilatlarının qətnamələrinə eməl etməyən erməni silahlıları üçün Sülh Günü ilə bağlı çağırışların əhəmiyyəti yoxdur.

Hazırda Şərqi ölkələrində baş verən münaqışeler, məharibələr nəticəsində yaranan miqrant axını üçün bir günlük də olsa sülh nə qədər önemlidir, bu dəhşəti insanlara yaşadanlar üçün bir o qədər əhəmiyyətsidir. Çünkü silah səsleri ilə açılan, təlaş və qorxu içərisində başa vurulan hər gün neçə-neçə insanın ölümü, səfaleti, xəstəliyi, tehqir və təhdidlərə üzləşməsi deməkdir. İnsan hüquqlarının pozulması ilə şərtlənən, Avropa və Qəribin "demokratiya, rahat həyat tərzi ilə bağlı təşəbbüsleri"nin yaradıldığı problemlər həlliini tapmayıncı bütün dünyada xalqlarının arzusunda olduğunu sülhdən səhbat gedə bilməz.

On müasir silah və sursatlardan isti-

fadə nəticəsində ekoloji tarazlığın pozulması, dağilan şəhərlərin infrastrukturun yarasız hala düşməsi, flora və faunanın nadir nümunələrinin kökünün kesilmesi, yaşayış üçün həyat qaynağı, oksigen mənbəyi yaşlılıqların məhv edilməsi... bütün bunlar birbaşa və dolayı ile sülhün təminatına engel təredir.

Bu sadalanınlar isə sakini olduğumuz dünyadan gərdişini hələ tam qavramayan müasir nəsildə psixoloji veziyət, şok yaradır. Bəzən isə onlarda yaranan intiqam duyuları İŞİD, PKK kimi silahlı dəstələrə maraq oyadır. Təsadüfi deyil ki, gənclər sosial şəbəkələrdə ən çox terrorçu qrupların vəhşiliklərini, qan dondurun qətləri, kriminal görüntüləri izleyirlər.

Bu il Beynəlxalq Sülh Günü nəticəsində müharibənin əziyyətlərini yaşıyan, qaçqın, köckün problemi ilə üzləşən, Azərbaycan regionda sülhün, əmin-amanlığın təminatı üçün bütün ölkələrdən istifadə edilir. Beynəlxalq təşkilatlarında ərazi bütövlüyüümüzün bərpası üçün aparılan müzakirelərde, dənisiqlərdə Azərbaycanın sülhsevər siyaseti diqqətə çatdırılır. Ermənistanın dinc əhalimizə qarşı tərəfdiyi Xocalı soyqırımından qətəl yetirilən soydaşlarımızın faciesini bütün dönya xalqlarına çatdırın Prezident İlham Əliyevin sülh-sevər siyaseti bütün dünyada dəstəklənir. Sivilizasiyalar arasında körpü missiyasını yerinə yetirən Azərbaycanda keçirilən möhtəşəm tədbirlərdə insanları birliyə, həmrəyliyə səslenən bütün çağrılar Azərbaycan xalqının sülhə tərəfdəşliyin nümunəsidir.

Bu ilə təşkilata üzv olan 193 ölkənin qəbul etdiyi 2030-cu ilədək dövrde dayanıqlı inkişaf hədəfləri yoxsullağın levi, planetin qorunması və ümumi rifahın təmin edilmesi, sülhün və sabitliyin qorunmasıdır. Global istileşmənin tərəfdiyi fəsadlar müəyyən mənada lokal münaqışelerə və regional toqquşmalaşara səbəb olur. Cari ilin may ayında Yeni Zelandiyada gənclərin qarşısında çıxış edən BMT-nin Baş katibi A.Qutterəsin vurğuladığı kimi, "təbiətə dənisiqlər mümkin olmadığı" üçün həyat qaynağımız olan təbiət sərvətlərimizin qorunması qayğısına qalmış bütün xalqların vezifəsi, borcudur. Bunun üçün bütün dövlətlər dörd əsas vəzifəni - tərəfələrə mənbələrinə əlavə vergi tətbiqini, qazıntı növlü yanacağa subsidiyalar ayırmamasını, yeni daş kömür elektrik stansiyalarının tikintisini və "boz" iqtisadiyatdan "yaşıla" keçidi həyata keçirməlidirlər. Yeni atəş səslərini təbəqətin insanlara bəxş etdiyi gözəlliklərə səslenmə sülhə xidmet deməkdir. Sentyabrın 23-də keçiriləcək iqlim Sammiti ərafəsində BMT-nin mərkəzi strukturlarında keçirilən tələbələrin toplantısında iştirak edən gənclər dünyada sülhə veriləcək təhfə və iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizə ilə əlaqədar layihələrini təqdim edəcəklər. Hansı çağrıları səsləndirməsindən asılı olmayaraq Beynəlxalq Sülh Günü dünya xalqlarını birliyə, həmrəyliyə doğru çağırış tarixidir.

Xuraman İsmayılgizi,
"iki sahil"

BSU-da İnkübiziv Təhsil Festivalı çərçivəsində tədbir

Sentyabrın 20-də Bakı Slavyan Universitetində (BSU) UNICEF və Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkışaf" İctimai Birliyi tərəfindən inkübiziv təhsil sahəsində icra edilən layihələr çərçivəsində tədbir keçirilib.

Tədbirin əvvəlinde çıxış edən BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyeva bildirib ki, Azərbaycan ictimai şüurunda əbədilik qazanan və milli simalarımıza çevrilən böyük maarifpərvərlərimiz təhsilin inkişafını hələ əslər

əvvəl Azərbaycan ictimaiyyətinin ən aktual məsələsinə çeviriblər. Büyük şəxsiyyətlərin cəmiyyətimizin savadlanması, Azərbaycanda maarifçilik ənənələrinin teşəkkül tapması uğrunda göstərdikləri fədakarlıqlardan danışan N. Əliyeva deyib: "Əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən böyük ezmə həyata keçirilen strateji inkişaf kursunun uğurları sayesinde milli təhsil ənənələrimiz daha da möhkəmlənir. Xüsusi təhsil sahəsində köklü islahatların aparılması, əlliliyi olan uşaqların təhsilə cəlb olunması, onların ümumtəhsil məktəblərində inkübiziv təhsilə cəlb edilməsi bunun bariz nümunəsidir". Rektor Nurlana Əliyeva BMT-nin "Uşaq Hüquqları haqqında" Konvensiyasına daxil olan müdəddələrdən söz açaraq Prezident İlham Əliyevin teşəbbüsü ilə uşaq hüquqlarının müdafiəsi, uşaqların normal formalaşması, sağlam böyüməsi məqsədile Dövlət Proqramının müəyyənləşdirilməsini yüksək qiymətləndirib. O bildirib ki, hər bir dövət programı uşaqların hüquq və maraqlarının müdafiəsinə, uşaqların fiziki, əqli, əxlaqi və sosial inkişafı üçün lazımi həyat səviyə-

yəsinin təmin olunmasına yönəlib. Bu sahədə aparılan işlərdən danışan N. Əliyeva Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın fəaliyyətini xüsusi olaraq vurgulayıb, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən uşaqların təhsili, sağlamlığı ilə bağlı iri layihələrə imza atıldığını diqqətə çatdırır.

Sonra BSU-nun İbtidai təhsil kafedrasının müdürü, dosent Aytəkin Axundova tədbirin mahiyəti barədə məlumat verib. Bildirib ki, 2019-cu ilin sentyabr ayı erzində UNICEF və Heydər Əliyev Fondunun "Regional İnkışaf" İctimai Birliyi (RİİB) tərəfindən inkübiziv Təhsil Festivalının keçirilmesi nəzərdə tutulub. Onun sözlerinə görə, Avropa Birliyinin maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilen inkübiziv təhsil layihələri Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən dəsteklənir. A. Axundova deyib ki, layihə çərçivəsində nəzərdə tutulan əsas məsələlərdən biri də tələbələr arasında inkübiziv təhsilin vacibliyinin təşviq edilməsidir. Bu məqsədə Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində əlliliyi olan gənclər tərəfindən motivasiya yönümlü çıxışlar təşkil olunur.

UNICEF-in inkübiziv Təhsil Proqramının milli məsləhətçisi Nigar Nəsrullayeva qeyd edib ki, tədbirin keçirilməsində əsas

məqsəd inkübiziv təhsilin vacibliyini vurğulamaq, həmcinin əlliliyi olan və olmayan uşaqların bu mühitdən bərabər şəkildə bəhrələnməsi istiqamətində maarifləndirmənin artırılmasıdır. N. Nəsrullayeva deyib ki, əlliliyi olan uşaqlar digər həmyaşlıları ilə birləşdə böyüdükdə və təlim prosesində birgə iştirak etdikdə, onlar bir-birinə qarşı anlaşma və hörmət hissini özlərində inkişaf etdirirlər. Cəmiyyətimizdə bu mövzu ilə əlaqədar ayrı-seçkiyin aradan qaldırılması məqsədilə layihələrin icrasında əlliliyi olan uşaq və gənclərimizin uğur həkayələri özləri tərəfindən ictimaiyyətə çatdırılır.

Tədbirdə çıxış edən UNICEF-in əməkdaşı, əlliliyi olan gənc Elman Süleymanov öz həyat hekayəsini iştirakçılarla bölüşüb, inkübiziv təhsilin yaranınmanın onun həyatında müsbət rol oynadığından danışib. O, cəmiyyətdə əlliliyi olan şəxslərə qarşı tolerant yanaşmanın formallaşmasını məhz inkübiziv təhsil mühitindən başlaması ilə əlaqələndirib. E. Süleymanov əlliliyi olan gənclərin həyatda uğurunun əsas faktorlarından biri kimi ailədən gələn mənəvi dəstəyi də qeyd edib, tələbələri maraqlandıran sualları cavablandırıb.

"Regional İnkışaf" İctimai Birliyinin inkübiziv təhsil üzrə mütəxəssisi Ferid Süleymanov çıxışında Heydər Əliyev Fondunun fiziki qüsurlu uşaqların və gənclərin həm sehiyyə, həm də təhsil probleminə xüsusi diqqət yetirməsindən söz açıb. Bildirib ki, Fondun əsas məqsədlerindən biri xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlara kömək göstərmək, onların saqlamlığını mühafizə etmək, sosial problemlərini həll etməkdir.

Zəmin Məmmədov,
“iki sahil”

Şəhidlik zirvəsinin dan ulduzu

Köksündə əsl qəhrəman ürəyi döyünen Xaqani Şəfəq-qət oğlu Salayev Vətən yolunda şəhidlik zirvesine ucalananda ömrünün iyirmi birinci ilini yaşayır. O da yaşıdları kimi yaşamaq, yaşatmaq arzuları ilə boy atıldı. 1988-ci ildə dünyaya göz açdığı Lerik rayonunun, Rəzgov kənd orta məktəbini bitirib.

Xaqani 1992-ci ilin aprel ayında könülü əline silah alaraq birbaşa cəbhəyə gedib. Müharibə atıldığı andan Vətəni öz qanı bahasına yaşadan qeyretli

oğullardan olub. Xaqanının xasiyyətindəki mərdlik, cəngavərlik ruhu diqqətdən yayınmayıb. Onu Qarabağ Kömüllü'lər batalyonuna qərargah rəisi təyin ediblər. Döyüş meydənında əgidlik göstərmək yanaşı əsgərlərin qayğısına yaxşı qalıb, hər bir işdə onlara mənəvi dayaq olub. Savaşda isə əsas sözü bu olur: Vətən torpağını canımızla, qanımızla özümüz qorunmayıq.

Azərbaycanın müqəddəsliyinə tapınan əgid Xaqani ağır müharibə

bölgəsi olan Drambon, Qarakənd, Sərsəng su anbarı, Ağdərə uğrunda çətin döyüşlərdə dəstəsi ilə düşmənin iradəsini qırmaqla ona xeyli sayda itkilər verir. 1992-ci ilin sentyabr ayında Sirxavənd istiqamətində gedən qeyri-bərabər döyüşdən sağ çıxa bilmir. Gösterdiyi igidlilik isə bütün döyüşü yoldaşlarına bir örnek olur.

Aqillər deyirlər ki, hər bir bəşər övladının tarixi dəyeri onun öz vəteni, xalqı üçün gördüyü işlərlə ölçüür. Dağlar diyari Lərikli balası Xaqani bu dünyada az yaşadı. Fəqət o, Vətən yolunda şəhid olmaqla milyonların ürəyinə köçdü.

Zəfer Orucoglu,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

TÜRKÜN DÜNYASINDA NİZAMI CƏFƏROV

Akademik Nizami Cəfərovun 60 illik yubileyinə

Dilin kıymetini “arif” olandan
Gözün kıymetini “ama” olandan
Sözün kıymetini “la” olandan
Ekmeğin kıymetini “aç” olandan
Aşk’ın kıymetini “hiç” olandan öğren!

- deyib Şəms-i Təbrizi. Bu gün bizlə də gənc tədqiqatçı olaraq dilimizin qədrini arif insanlardan, dilimizin təessübünü çəken alimlərimizdən öyrənirik. 21 sentyabr 2019-cu il tarixində 60 yaşlı tamam olan belə alimlərimizdən biri akademik Nizami Cəfərovdur. Ömrünün, Türkiye türkçəsində desək, "şimdilik" 42 ilini elə sərf edən akademikin yaradıcılığı boyunca dilin müxtəlif sahələrini araşdırduğu görebilərik. İlk tədqiqat işini qrammatikanın ən mürekkeb bölməsi - sintaksisə hər edən alım bununla elm aleminə ilk iri addımını atmışdır. Onu həm dilçi, həm də ədəbiyyatşunas olaraq tanıyırıq. Amma mənim aləmimdə Nizami Cəfərov dedikdə ilk olaraq türk dili, Türkçə, türk dünəsi canlanır. Türk dili uğrunda mübarizə aparan dünyaca məşhur dilçi, türkoloqlarımızın başında Mirzə Kazım Bəy, müasir dövrümüzə doğru getdiyə İsmayılov bəy Qaspiralı, Əli bəy Hüseynzadə, Ahmet Caferoğlu, Tahsin Banguoğlu, Bəkir Çobanzadə, Xalid Səid Xocayev, Rəşid Rəhməti Arat, Zəki Vəlidli Toğan, Əbdüləzəl Dəmirçizadə, Fərhad Zeynalov, Tofiq Hacıyev, Əlisa Şükürlü durur. Bu gün bu alimlərin ənənələrini davam etdirən və türk dilinin, tarixinin təessübünü çəken alimlərdən Nizami Cəfərov. Müstəqil bir türk etnosunun yaranmasından müasir dövrümüzə qədər keçdiyi tarixi dövrləri araşdırın Nizami müəllim yazılarında hər ne qədər obyektiv olmağa çalışsa da, içindəki türk sevgisini müləhizələrində oxucu mütləq hiss edir. O, e.ə. II minilliyyin sonunda Altay dağlarının ətəklərində müstəqil türk etnosunun yarandığını desə də, daha sonra Altay etnosunun da hansısa bir tarixi varisliyin daşıyıcı olduğunu vurgulayıb. Yeni türk etnosunun tarixini daha da qədimlərə aparır. Nizami Cəfərov türk, türk milleti, onun tarixi haqqında deyilmiş her bir müləhizəyə öz fikrini bildirir. Buna onu vicdanı sesləyir. Lev Qumilyovun "Qədim türklər" adlı kitabını incələyən müəllif, doğrudur, kitabdakı tarixi səhvləri də qeyd edir, lakin hələ Sovet dövründə qələmə alınan bu esəri və müəllifin ona serf etdiyi gücünü, cəsarətini yüksək qiymətləndirir. Nizami müəllim türklərə məhəbbəti olan Lev Qumilyovun kitab boyunca riayət etdiyi prinsipi xüsusi olaraq qeyd edir: "Xalqın tarixini istisnasız şəkildə onun əleyhdarlarının mövqeyindən öyrənmək olmaz". Bunu dedikdə, o, Çin salnamələrindəki türkləri, onların ordu baxımından vəziyyətlərini necə qiymətləndirmələrini nəzərdə tuturdu. Hətta müəllif bildirirdi ki, "salnamədə müvəffəqiyyətə nail olma bilməyib" deyilirsə, deməli söhbət Çin ordusunun tamamilə darmadağın edilməsindən gedir. Türkərin tarixinə xüsusi həssaslıqla yanaşan Nizami müəllim Qumilyovun əsərindəki polemik məqamları xüsusi olaraq qeyd edir və onu əsli rəs-Sovet siyasi-ideoloji konyukturundan yaxa qurtara bilməməsində göründü. Nizami müəllim Qumilyovun türk xalqları haqqında işlətdiyi "yox oldular" fikrini öz əlində bayraq edən yerli tarixçilərimizi də qinayır.

Nizami Cəfərov Türk dünəsinin şair-mütəfəkkiri olan Oljas Süleymenovun "her bir xristian üçün qırurverici olan bir hadisə - Vladivastok (Şərqi zəbt) varsa, hər bir məsələn üçün de Vladizapad (Qərib zəbt) - İstanbul vardır" fikrini geniləndirir, müasir dövrə, arıq, İstanbul başda məsələmanlar olmaqla, bütün dünya dinlərinə ehtiramla yanaşan Türk dünəsinin paytaxtıdır, deyir.

O, türk dünəsinə, türk dili, tarixi, ədəbiyyatına bir damla belə olsa töhvə vermiş insanları diqqətindən kənardan qoymayıb. Məsələn, Azərbaycan kökənlə, əslən gəncəli olan Türkiye alimi Əbdüləzəl Gölpinarı Fuad Köprülüün tələbəsi olmaqla ən böyük nemətə sahib olub, deyə düşünür. Onun əsəsən Mövlana Cəlaleddin Rumi ilə Yunus Əmrə haqqında araşdırılmalarını yüksək səviyyədə aparmasının səbəbini onun türk dili ilə yanaşı ərəb və fars dillerini də dərindən bilməsi olduğunu qeyd edir.

Nizami Cəfərovun hələ 1996-ci ildə yazdığı kiçik bir məqalədə ortaq türk ədəbi dili məsələsinə toxunduğu da görürük. O qeyd edir ki, artıq neçə illərdir türkoloji konfranslarda belə bir sual yaranır - "Ümumtürk ədəbi dili yaratmaq mümkündürmü?" Coxlarının "yox mümkün deyil" deyə cavablandırıdıq bu suala Nizami müəllim sualla özü cavab verir: "Kim öz türkəsinə baxıb "seçilmiş" bir dili üstünlük verəcəkdir?" Bu əsli ritorik sualdır, o buna cavab gözləmir. Nizami Cəfərov o zaman istehza ilə bildirir: "Elə isə gelin özbəklə, qazaxla, qırğızla, tatarla, başqırıda... rusca danışmağa davam edək". Bu "yox" cavabı verənlərə tutarlı zərbədir.

Bu zaman Ziya Gökalpın "Lisan" şeiri yada düşür:

Turan'ın bir ili var
Ve yalnız bir dili var
Başka dil var diyin
Başka bir emeli var
Türküğün vicdanı
Dini bir, vatanı bir
Fakat hepsi ayrırlar
Olmazsa lisani bir.

Bu şeir parçası ilə yazımı bitirmək istəyirəm. Nizami müellime Türk dünəsi uğrunda etdiklərinə görə minnətdarlığı bildirir və ona bu çətin yolu davam etdirmək naminə cansaqlığı və uzun diləyi-rəm.

Turan Hüseynova
fil.ü.f.d

Xəzər dostluq, inkişaf və sülh rəmzidir

Ö **tən gün Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Nəsimi rayon təşkilatının təşkilatçılığı ilə "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyinə həsr edilmiş "Xəzər dostluq, inkişaf və sülh rəmzidir" adlı tədbir keçirilib.**

Tədbiri giriş nitqi ilə açan YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Məlahət İbrahimqızı 25 il əvvəl imzalanmış "Əsrin müqaviləsi"nin siyasi, iqtisadi əhəmiyyətindən bəhs edib. O bildirib ki, 1990-ci illərin əvvəllərində, o vaxtki rəhbərliyin səriştəsizliyi nəticəsində

yaranmış iqtisadi-siyasi böhranın ölkəni ağır vəziyyətə saldıgı dövrde imzalanmış bu müqavilə qısa müddətdə Azərbaycanı çətin vəziyyətdən qurtarır və 25 ildir ki, xalqımız onun bəhresini görməkdədir.

M.İbrahimqızı vurğulayıb ki, hemin dövrən müstəqil dövlətimizin qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevin qəti iradəsi və zəngin biliyi nəticəsində Azərbaycanın müasir enerji strategiyasının əsası qoyulub və bu gün hemin siyaset Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir: "Bildiğiniz kimi, bu il "Əsrin müqaviləsi" adlanan bu əzəmetli tarixi sənədin imzalanmasından 25

il ötür. Dövrün mürəkkəb şəraitə baxmayaraq, Azərbaycanın gələcəyinə inam nümayiş etdirmiş tərəfədən dövlətlərin dəsteyi və nüfuzlu enerji şirkətlərinin iştirakı ilə Bakıda imzalanmış bu tarixi saziş 25 il sonra da öz əhəmiyyətini qoruyub saxlayıb, ölkəmizi Avropanın əsas enerji təminatçılarından birinə çevirib".

Təşkilat sədri qeyd edib ki, ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoymuş çoxşaxəli enerji siyasəti "Əsrin müqaviləsi"ndə iştirak edən ölkə və xalqların timsalında əməkdaşlığı, sabitliyi, dayanıqlı inkişafı və dostluğunu özündə eks etdirib.

"Əsrin müqaviləsi"nin imza-

landığı ərefədə Dövlət Neft Şirkətində çalışmış, hazırda Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin "Neft və qaz yataqlarının işlənilmesi" kafedrasının müdürü, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Tulparkhan Salavatov hemin dövrə bağı xatirələrini tədbir iştirakçıları ilə bölüşüb. Bildirib ki, sözügedən müqavilə olduqca gərgin iqtisadi-siyasi mühitdə ulu öndər Heydər Əliyevin böyük qətiyyəti sayesində imzalanıb.

T. Salavatov, hemçinin hemin dövrən başlayaraq Azərbaycanın neft yataqlarının xarici şirkətlərlə birgə işlənilməsinə baxmayaq, işlənmənin müxtəlif mə-

hələlərində yerli mütəxəssislərin də böyük rolunun olduğunu, onların əcnəbi həmkarlarından heç də geri qalmadıqlarını vurğulayıb.

Eyni zamanda, xam neftin xərici bazarlara nəqlindən də bəhs edən T. Salavatov Bakı-Supsa neft kəmerinin əsəyə gelməsində yerli mütəxəssislərin, o cümlədən özünün rolundan danışb.

Tədbir Dənizkənarı Bulvar İdarəsinin dəniz gəzintisi üçün nəzərdə tutulmuş "Mirvari" gəmisini ilə dəniz gəzintisi ilə davam edib.

**Ceyhun Piriyev,
"iki sahil"**

8 minədək uşaq sosial xidmətlərlə təmin olunur

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən hazırda 8 minədək uşaq stasionar və yarımsətənər şəraiti sosial xidmətlərlə təmin olunur.

Nazirlikdən Trend-ə bildirilib ki, onların sırasına sağlamlıq imkanları məhdud, daun və autizm sindromlu, baxımsız və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan, hemçinin eşitmə və nitq qabiliyyəti olmayan və b. kateqoriyalara aid uşaqlar daxlidir. Uşaqlardan 350-yə yaxını Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu (DSMF) 1 və 2 sayılı Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrində daimi dövlət təminatında yaşayır. Heydər Əliyev Fondu dəsteyi ilə hər iki müəssisədən ən müasir tələblərə uyğun yaşayış və reabilitasiya şəraiti yaradılıb. Digər uşaqlar isə DSMF-nin nəzdindəki Həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsində, habelə nazirliyin sıfarişi ilə icra olunan sosial xidmət layihələri çərçivəsində reabilitasiya yönümlü sosial xidmətlərlə təmin olunurlar.

Xüsusilə, cari ilde gürəzi və icma əsaslı reabilitasiya müəssisələrinin, surdoloji xidmət, habelə daun və autizm sindromlu uşaqlar üçün psixoloji yardım və s. mərkəzlərin şəbəkəsi xeyli genişləndirilib. Bu da müvafiq kateqoriyalardan olan uşaqların ehtiyac duyduqları sosial xidmətlərlə təminat səviyyəsinin də artmasına imkan verib.

Eldəniz Səlimov:

Azərbaycan dövləti inkişaf etdikcə Ermənistən və onun havadarları narahatlıq keçirirlər

"Azərbaycan dövləti inkişaf etdikcə Ermənistən və onun havadarları narahatlıq keçirirlər". Bu fikri Milli Məclisin deputati Eldəniz Səlimov deyib.

E. Səlimov bildirib ki, ölkəmizin iqtisadi inkişafi sürətləndikcə, ordu quruculuğu möhkəmləndikcə, Ermənistən hökuməti təşviş içinde olmaqla, son vaxtlar hökumətdən qopmalar baş verir. Onun sözləri görə, Baş nazir Paşinyanın sərsəm bayanları er-

məni xalqını daima təşvişdə saxlamaq məqsədilə siyasi şou yaradır.

"Bu gün dünya ölkələri də başa düşür ki, Azərbaycanın qüdrətli ordusu var, güclü iqtisadiyyatı və güclü idarəsi var. Bütün bunlar imkan verir ki, Azərbaycan sülh yolu ilə Dağlıq Qarabağın azad olunmasına nə qədər səy göstərir. Də netica uzandıqca bu münasibətə digər yollarla müdaxilə vəziyyəti də var. Ermənistənə havadarlıq edən ölkələr Ermənistən-

ümumi vəziyyətini görərək müxtəlif vasitələrlə təsir etməyə çalışır, hətta üz döndərmək ehtimalını ortaya qoyurlar. Azərbaycan-Rusiya

münasibətərinin yüksək seviyyədə olması, təbii ki, Ermənistəni narahat edir. Dağlıq Qarabağ erməniləri yaxşı bilirlər ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın əzəli və əbədi torpaqlarıdır. Gec-tez bu torpaqlara Azərbaycan özü nezəret edəcək. Ermənistən siyasetçiləri və iqtisadçıları da etiraf edirlər ki, Ermənistənin müharibə aparması üçün heç bir imkana malik deyillər və yalnız siyasi populizm öndədir" - deyib, deputat qeyd edib.

Çin Azərbaycanda şin zavodu tikəcək

2020-ci ilin əvvəlindən Azərbaycanda şin zavodunun tikintisi planlaşdırılır.

Trend-in məlumatına görə, bunu iqtisadiyat naziri Şahin Mustafayev deyib.

Nazir bildirib ki, zavodun tikintisini Çinin "CNEEC" şirkəti həyata keçirəcək:

"Yeni zavodun Sumqayıt kimya-sənaye parkının ərazisində tikilmesi planlaşdırılır. Həzirdə layihənin texniki-iqtisadi əsaslandırılması həyata keçirilir. Sənəd ilin sonuna dek hazır olacaq".

Qeyd edək ki, "CNEEC" tikinti və mühəndislik sahələrində dünyadan en iri şirkətlərin dən hesab olunur.

Vergilər Nazirliyi BP şirkəti ilə əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edib

Vergilər naziri Mikayıl Cabbarov BP şirkətinin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye regionu üzrə prezidenti Qəri Cənəv ilə görüşüb.

Vergilər Nazirliyinin Media və Kommunikasiya mərkəzindən AZERTAC-a bildirilib ki, görüşdə BP şirkətinin Azərbaycanda həyata keçirdiyi cari əməliyyatlar, gələcək layihələr və Azərbaycanda bərpəolunan enerji mənbələri barədə məsələlər müzakirə edilib.

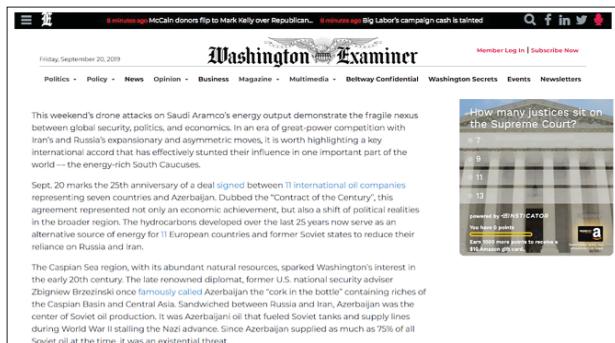
Vergilər Nazirliyinin rəhbər şəxslərinin də iştirak etdiyi görüşdə tərəflər arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib və qarşılıqlı maraq doğuran digər mövzular etrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Washington Examiner" jurnalında "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyinə həsr olunmuş məqalə dərc edilib

Amerikanın "Washington Examiner" jurnalında siyasi icmalçi Covanni Visente Romero'nun "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasının 25 illiyinə həsr olunmuş məqalə dərc edilib.

AZERTAC xəber verir ki, Romero öz məqalesinin əvvəlində ötən heftə pilotuz dronların Səudiyyə Ərəbistanında neft emalı zavodlarına hücumlarının qlobal təhlükəsizlik, siyaset və iqtisadiyyat arasında kövək bağ olduğunu göstərdiyini xatırladıb. O qeyd edib ki, böyük dövlətlərin ekspansionist və asimmetrik hərəketləri ilə müşayiət olunan rəqabət dövründə enerji ehtiyatları ilə zəngin olan Cənubi Qafqazda vəziyyəti səmərəli şəkildə dəyişəcək beynəlxalq müqavilələrin vacibliyini vurğulamaq lazımdır. Sentyabrin 20-də Azərbaycanla yeddi ölkəni təmsil edən 11 beynəlxalq neft şirkəti arasında mühüm kontraktın imzalanmasının 25 ili tamam olur. "Əsrin müqaviləsi" adlanan bu sənəd iqtisadi bir nailiyət olmaqla yanaşı, həm də daha geniş regionda siyasi realıqları dəyişib. Son 25 ildə hasil olunmuş karbonhidrogen ehtiyatlari Avropanın bir neçə ölkəsi üçün alternativ enerji mənbəyinə çevriləbilə.

Müellif diqqətə çatdırıb ki, Xəzər regionu özünün zəngin təbii ehtiyatları ilə artıq XX əsrin əvvəlində Vaşinqtonun diqqətini cəlb edib. Mərhum

Amerika diplomatı, ABŞ-ın milli təhlükəsizlik üzrə sabiq müşaviri Zbigniew Brzezinski Azərbaycanlı Xəzər hövzəsinin və Mərkəzi Asiyadan sərvətlərinin olduğu "butulka ti-xaci" adlandırıb. Rusiya ilə İranın arasında yerləşən Azərbaycan sovet dövründə neft hasilatının mərkəzi olub. Məhz Azərbaycan nefti ikinci Dünya müharibəsində sovet tanklarını cəbhə xəttində hərəkət etdirib və bunuluna da nasistlərin SSRİ-nin ərazisinin içərisindən doğru ixtiyyatlı qarşısına alınıb. Həmin vaxt Azərbaycan sovet neftinin 75 faizi hasıl etdiyi üçün nasistlərin Bakını ələ keçirməsi sovet dövlətinin mövcudluğunu təhlükə altına qoymuşdu.

Müharibədən sonrakı illərdə çoxlu neft və qaz yataqları keşf olunub, lakin Azərbaycanın neft sərvətlərinin incisi 1980-ci illərin ortalarında aşkar edilmiş Azəri-Çıraq-Güneşli yataqlarıdır. "Əsrin müqaviləsi"nin əsasını da məhz onlar təşkil edir. Sovet İttifaqının süqtundan sonra

istehtəsal avadanlıqlarının dağılıması və texnologiyaların olmaması ucbatından Azərbaycanın xarici sərmayelərə, nou-hau və neft yataqlarının işlənilməsi üçün müasir texnologiyalara ehtiyacı vardi. ARDNŞ və beynəlxalq şirkətlər arasında (BP başda olmaqla) və dörd Amerika şirkətinin iştirakı ilə) üç il davam edən danışçılar Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında uğurla başa çatıldırdı. Müellif qeyd edir ki, layihənin başlanğıc mərhələsində Birləşmiş Ştatlarda o vaxt hakimiyyətdə olan Klineton Administrasiyası Azərbaycana böyük siyasi dəstək göstərdi.

Sonra məqalədə Azərbaycan neftinin 1997-ci ildə Bakı-Supsa boru kəməri ilə nəqli, 2006-ci ildə isə Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru xəttinin açılışı barədə məlumat verilir. Qeyd olunub ki, İsrailin idxal etdiyi xam neftin de 40 faizi Azərbaycanda hasıl olunur.

Romero vurğulayıb ki, sərmayəçilərə 7,4 milyard

dollara başa gələn layihə Azərbaycana və onun tərəfdarlarına milyardlarla dollar gəlir getirərək minlərlə iş yeri açılmışına səbəb olub.

Müellif daha sonra yazıb ki, "Əsrin" müqaviləsi"ndən daxil olan gəlirlər hesabına Azərbaycan ölkənin infastrukturuna, sosial inkişafına, təhlükəsizliyinə sərmayələr qoyub və başqa energetika və neqliyyat layihələrinə başlamalı regionun siyasi və iqtisadi məstəqiliyinin dəstəklənməsinə kömək edib. 2019-cu ilin sonunda Azərbaycanı qazın Avropa bazarlarına çatdıracaq Cənub Qaz Dəhlizi Şərqi Avropa ölkələrinin digər istehsalçılarından asılılığı azaltmaq yolu ilə geosiyasi realıqların dəyişməsine şərait yaratıdək.

Romero məqalənin sonunda qeyd edib ki, ister respublikaçılar, isterse de demokratları bir-birini evət etdikləri ABŞ administrasiyaları uzun illər ərzində Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində Cənub Qaz Dəhlizinin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Prezident Trampin "Əsrin müqaviləsi"nin təmsilində Xəzər regionunun enerji layihələrinə verdili dəstək onu avropalı tərəfdəşərlərin milli və beynəlxalq maraqlarını birləşdirən Amerika layihəsi kimi xarakterize edir. Qərbələ yeni məstəqil dövlətlər arasında dayanıqlı iqtisadi və siyasi əməkdaşlığın əsası da ABŞ-ın xarici siyaset hədəflərinə uyğundur. "Əsrin müqaviləsi" bu elaqəni gələcəkdə davam etdirəcək.

Mübariz Qurbanlı Beyləqanda və Xocavənddə sakinlərlə görüşəcək

Mərkəzi icra həkimiyəti orqanlarının rəhbərlərinin və onların müavinlərinin 2019-cu ilin sentyabr ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) sədri Mübariz Qurbanlı Beyləqan və Xocavənd rayonlarından olan sakinləri qəbul edəcək.

DQİDK-dan AZERTAC-a verilən məlumatə görə, qəbul sentyabrın 24-də saat 11:00-da Beyləqan rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək.

Həmin tarixdə Dövlət Komitəsindən birinci müavini Səyyad Salahlı Saatlı rayon Genclər Mərkəzində Saatlı, İmişli, sədri müavini Gündüz İsmayılov isə Sabirabad rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Sabirabad rayon sakinləri ilə görüşəcək. Qəbulların hər ikisi saat 11:00-da başlayacaq.

Hikmət Babaoglu:

20 sentyabr 1993-cü ildə Azərbaycanın MDB-yə qoşulması ən yeni siyasi tariximizdə mühüm günlərdən biri kimi yadda qalıb

"20 sentyabr tarixi həm də 1993-cü ildə Azərbaycanın Müstəqil Dövlətlər Birliyinə (MDB) qoşulması haqqında qərar qəbul etdiyi gündür. Heç şübhəsiz ki, bu, Azərbaycanın ən yeni siyasi tarixində mühüm günlərdən biri kimi yadda qalmışdır". Bu fikirləri Milli Meclisin deputati, "Yeni Azərbaycan" qəzetiñin baş redaktoru Hikmət Babaoglu deyib. Onun sözlərinin görə, Azərbaycanın MDB-yə daxil olmasını zəruri edən bir çox səbəblər vardır. Bunlar həm iqtisadi-siyasi, həm də mədəni-humaniqar sektorla elaqəlidir. Çünkü Azərbaycanın da aid olduğu vahid siyasi məkanda keçmişdə özüne-məxsus ortaq münasibətlər sistemi formalasılmışdı və postsovet məkanında yaranan yeni bir təşkilatlanmadı Azərbaycanın iştirak etməməsi onu məhz bu mühüm elaqələrdən məhrum edə bilərdi.

"Üstəlik, Azərbaycan 1993-cü ildən sonra çox vektorlu və praqmatik xarici siyaset həyata keçirməsini müəyyənləşdirmiş, ister qərbələ, ister digər geostrateji rayonlarında yerləşən müstəqil dövlətlərlə öz münasibətlərini milli maraqlarımıza uyğun olaraq tənzimləmə məqsədini qarşısına qoymuşdu. Belə olan halda heç şübhəsiz ki, MDB ölkələri ilə münasibətlərin də məhz yüksək səviyyədə olması dövlətçilik maraqlarımızın baxımından aktual idi", - deyə Hikmət Babaoglu bildirib.

Baş redaktor qeyd edib ki, bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycanın qarşısında duran bir sıra problemlər də vardi. Onlardan biri Xəzər dənizinin karbonhidrogen ehtiyatlarının istismarı idi. Azərbaycanın iqtisadi gələcəyini təmin etmək məqsədi enerji resurslarının istismarını həyata keçirmek üçün mütəqələq beynəlxalq müqavilə imzalanmalı idi. Həmin sənəd bir il sonra sentyabrın 20-də imzalandı. Əlbətə ki, Xəzər dənizinin ölkələrlə, xüsusilə Rusiya, Qazaxistan və digər MDB ölkələri ilə münasibətlər yüksək səviyyədə olmasayı, həm də regional integrasiya ilə bağlı digər addımların atılmasında çətinlik yaranı bilərdi".

Hikmət Babaoglu xatırladıb ki, sözügedən qərardan sonra sentyabrın 24-də böyük dövlət xadimi, ulu öndər Heydər Əliyevin Moskvaya səfəri, MDB üzvü olan dövlətlərin Dövlət Başçıları Şurasının iclasında iştirakı, orada apardığı danışçılar Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinə yeni dinamizmin gəlməsini, qarşılıqlı etimadın yaranmasını şərtləndirdi. Bu qərar eyni zamanda, Azərbaycana sosial-iqtisadi və digər sahələrdə öz siyasetini həyata keçirmək üçün yeni şərtlər yaratdı. Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan bu gün yaxın keçmişdə qəbul etdiyi həm bu, həm də digər düzgün tarixi qərarlar sayesinde regionun və bütünövlükdə Avropa siyasi coğrafiyasının en mühüm aktorlarından birinə çevrilibdir.

Bələdiyyə sədri: Məqsədimiz sosial məsələlərin həllində dövlətimizə dayaq olmaqdır

Ölkəmizdə uğurla realaşdırılan dövlət siyaseti bələdiyyə orqanlarının icmaliyyatı həyata yaxındı integrasiyasına səbəb olub. Bu gün işini günün tələbləri seviyyəsində qurmağa çalışan bələdiyyə orqanları az deyil. Bele yerli özünüdürətəmə qurumlarından biri də Quba rayonunun Birinci Nügədi bələdiyyəsidir. Bele ki, bu qurum üzərindən dənən işlərin öhdəsindən daha bacarıqlı gəlməyə çalışır. Ona görə də həzirdə Birinci Nügədi bələdiyyəsi artıq rayon seviyyəsində tanınmış bələdiyyələrdən biri sayılır.

Birinci Nügədi bələdiyyəsinin sədri Firidun Sədrəddinov mövzu ilə bağlı "iki sahil" qəzetiñə açıqlamasında bildirdi ki, ümumiyyətlə, bələ-

diyyə fealiyyətinin həyata keçirilməsi yerli vergi və ödənişlərləndən daxil olan vəsaitlər hesabına olur: "Buraya, fiziki şəxslərin torpaq vergisi, əmlak vergisi, bələdiyyə mülkiyyətindən olan torpaqlardan icarə haqları və s. daxildir. Onu da vurğulamaq istərdim ki, bu gün ölkəmizdə bələdiyyələrin inkişafında dövlət de maraqlıdır. Bunu qəbul edilmiş qanunvericilik aktlarında da görmək mümkündür. Amma buna rəğmən, bəzi bələdiyyələr öz əllərini günün tələbləri seviyyəsində qurmayı bacarmırlar".

Müşahibimiz dəha sonra bildirdi ki, rəhbərlik etdiyi Birinci Nügədi bələdiyyəsinə Birinci Nügədi, Qaraçay, Mirzəqışlaq kəndləri daxildir: "Bələdiyyəmizə daxil olan bu

yaşayış məntəqələrində 4 minə yaxın təsərrüfat var. Sakinlərin sayı isə 12 min nəfərdən çoxdur. Çalışırıq ki, öz işimizdə onların bizi göstərdikləri etimadı doğruldadır. Məqsədimiz sosial məsələlərin həllində dövlətimizə dayaq olmaqdır".

Söhbət əsrasında öyrəndik ki, Birinci Nügədi bələdiyyəsi ilə "Taleh-AT" məssəsində 759 min manatlıq müqavilə bağlanmışdır. Müqaviləye əsasən, Birinci Nügədidişə şəhidlər - İsləm Karimov, Ənvar Dostiyev və Nəbi Nağıyev adına küçələr, eləcə də Şəhidlər küçəsi başdan-başa asfaltlanacaq. Artıq bu istiqamətdə işlərə başlanılib. Bele ki, şəhid İsləm Karimov adına Küçəde 1400 metr məsafəyə asfalt döşənib. Yolun müasir tələblərə cavab vermesi de diqqətdən yayınmayıb. Bele ki, hemin yolun eni 6 metr təşkil edir. Bir sözə, müəssisə tərəfindən burada 141 min manatlıq iş görürlüb. Artıq bu vəsaitin 73 min manatı ödənilib. Onu da deyim ki, hələ 5000 metlik kənddaxili yollarla da asfalt döşənmesi planlaşdırılır. Asfaltlama işlərini şəhidlərin adlarını daşıyan küçələrdən başlamağıza gəldikdə isə... Çalışırıq ki, hemin məkanlar da onların adlarına layiq olsun".

Bələdiyyə sədri, həmçinin qeyd etdi ki, bu ilin 9

ayında büdcəmizə 130 min manata yaxın vəsait daxil olub: "Kəndlərdə sosial məsələlərin həlli istiqamətində xeyli iş görmüşük. Bele ki, Mirzəqışlaq kəndində gedən 2 kilometrlik yol qreyderlərə hamarlanıb. Birinci Nügədidişə küçələrinin çoxuna, o cümlədən Şixəli Qurbanov, Cəfər Cabbarlı, Şəhidlər küçələrinə çinqil döşənib. Adı çəkilən yaşayış məntəqəsinin 5-ci məhəlləsində əhalinin içmeli su saradın çətinlik çəkdiyini nəzərə alaraq, burada 25 tonluq su çəni quraşdırılmışdır. Gələcəkdə görүesi işlərə cəhd olunur. Büdcəmiz möhkəmləndikcə, bu vəsaiti digər sosial problemlərin həllinə yönəldəcəyik".

Şəhid İsləm Karimov adına küçənin sakinilarından biri - Faiq Nəcəfov bizimlə söhbətində bildirdi ki, bələdiyyəmizin öz işini günün tələbləri seviyyəsində qurması kəndin sosial problemlərinin həllinə kömək edir. Kənd sakini Bəxtiyar Mirzəyev isə hazırda Heydər Əliyev Fonduñun təşəbbüsü ilə Birinci Nügədi kəndində inşa olunan 760 sağlam yerlik təhsil ocağından söz açdı. Bildirdi ki, şəhid Zəki Karimov adına yeni məktəbin təkintisi kənd sakini tərəfinə minnətdarlıq hissi ilə qarşılıqlı.

Qvami Məhəbbətoğlu, "iki sahil"

"1994-cü il sentyabrin 20-də müstəqil Azərbaycanın həyatında tarixi hadisə baş verdi - ulu öndər Heydər Əliyevin səyləri sayesində Bakıda dönyanın altı dövlətini təmsil edən 11 transmilli neft şirkətinin iştirakı ilə Xəzərin Azərbaycan sektorundakı neft ehtiyatları ilə zəngin olan "Azəri", "Çıraq", "Güneşli" yataqlarının işlənməsinə dair "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ulu öndər Heydər Əliyevin məstəsna xidməti idi. "Əsrin müqaviləsi" müstəqil Azərbaycan dövlətinin inkişafında yeni mərhələnin əsasını qoydu. Biz bu müqaviləni haqlı olaraq müstəqilliyimizin qarantı olan tarixi layihə adlandırdırıq. O zamanki şərtlər və ölkəmizdə, o cümlədən dünyada baş verən prosesləri nəzərə alıqda, Ulu Öndərin nə qədər böyük və tarixi əhəmiyyətli bir nailiyyətə imza atdığını daha yaxşı dərk edərik".

Bunu Milli Məclisin deputati, Azərbaycanın AvronestPA-da nümayəndə heyətinin rəhbəri Sahibə Qafarova deyib.

Onun sözlerinə görə, "Əsrin müqaviləsi" ilə qoyulan təməl Azərbaycanın firavan gələcəyini təmin etdi. Mehəz yeni neft strategiyasının uğurla reallaşdırılması və bunun ardına atılan digər addımlar nəticəsində Azərbaycan-

da siyasi-ictimai sabitlik təmin olundu, əldə olunan gəlirlər genişməqası iqtisadi İslahatların həyata keçirilməsinə imkan verdi. Eyni zamanda, Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin möhkəmləndirilməsi, ölkəmizin uğurlu ineqrasiyası məsələləri də qisa zamanda həllini tapdı. Sahibə Qafarova bildirib ki, "Əsrin müqaviləsi"nin iqtisadi əhəmiyyəti

ilə yanaşı, onun ölkəmizə qazandırdığı siyasi üstünlükler də olduqca qiymətlidir. "Əsrin müqaviləsi" və ondan sonrakı mərhələdə Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşan enerji layihələri regional və qıtə miqyasında əməkdaşlığın dərinleşməsinə mühüm töhfələr verdi: "Əsrin müqaviləsi" və digər kontraktlar çərçivəsində ölkəmizə gelən neft gəlirləri gələcək inkişaf baxımından prioritət sayılan sahələrə, o cümlədən də iqtisadiyyatın diversifikasiya edilməsinə, ağırlıq mərkəzinin tədricən qeyri-neft sektoruna istiqamətləndirilməsinə yönəldilir ki, bütün bunlar da son nəticədə respublikanın dinamik sosial-iqtisadi inkişafında öz ekşini tapır. Sosial sahədə həyata keçirilən tədbirlər, ölkəmizdə pensiya və müavinətlərin, əmək haqlarının, təqaüdlerin artırılması, təhsil və səhiyyə ocaqlarının tikilməsi, yoluqlıyyat infrastrukturunun genişlənməsi və bu qəbildən olan çoxşaxəli tədbirlər sosial sahədə

əsaslı canlanma yaratdı".

Deputat həmcinin qeyd edib ki, "Əsrin müqaviləsi" ilə əsası qoyulan yeni enerji strategiyasının reallaşdırılması sayesində saxələndirilmiş nəql marşrutlarına nail olunması da strateji önəm daşıyır. 1999-cu ildə Xəzər dənizini Qara dənizlə birləşdirən Bakı-Supsa neft kəməri tikilib. 2002-ci ildə "Əsrin müqaviləsi"ndə nəzərdə tutulan, lakin çoxlarının əfsanə adlandırdığı əsas neft kəməri - Bakı-Tbilisi-Ceyhanın təməli qoyulub. 2005-ci il mayın 25-də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin açılış mərasiminin keçirilməsi ilə Azərbaycan əfsanəni gerçəkləye çevirərək qısa müstəqillik tarixinde daha bir möhtəşəm uğura imza atdı. Bakı-Tbilisi-Ceyhan bu gün neinki Azərbaycan üçün, eyni zamanda, Xəzər sahilinin şərqi hissəsində yerləşən ölkələr üçün də mühüm ixrac boru kəməri funksiyasını ye-

rinə yetirir. S.Qafarova Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə reallaşan "Cənub Qaz Dəhlizi"nin də ölkəmizin inkişaf tarihində mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu vurgulayıb. Onun sözlərinə görə, Cənub Qaz Dəhlizi qarşısında gələn 100 il ərzində Azərbaycan xalqına xidmət edəcək. "Bu isə bu gün 25 illiyini qeyd etdiyimiz "Əsrin müqaviləsi" ilə əsası qoyulan Azərbaycanın uğurlu enerji siyasetinin ulu öndər Heydər Əliyevin həm bugünkü, həm də sabahki nəsilər qarşısında tarixi xidməti olduğunu təsdiq edir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin neft strategiyasını uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi və qətiyyəti sayesində Azərbaycanın dinamik inkişafı uğurla davam edir, ölkəmizin beynəlxalq mövqeləri güclənir. Bu gün Azərbaycan gələcəyə doğru inamlı və qətiyyətə addimlayan qüdretli dövlətdir", - deyə Sahibə Qafarova qeyd edib.

Naqif Həmzəyev:

Heydər Əliyevin neft strategiyası Azərbaycanın daha da güclənməsinə xidmət edib

"Əsrin müqaviləsi" ilə qoyduğumuz təməl XXI əsrə Azərbaycan xalqının inkişafı, firavan həyatı, müstəqil Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin daha da möhkəmlənməsi üçün gözel imkanlar yaradır və inanırımkı, XXI əsr müstəqil Azərbaycan dövləti üçün ən xoşbəxt dövr olacaqdır".

XX əsrde Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin uzaqqorənliliklə söyləndiyi bu sözlər 25 illik zaman qət edərək bū gün tam təsdiqini tapıb. Ulu Öndərin müdrikliklə, dərin inam və qətiyyət, məqsədyönlü, ardıcıl şəkildə həyət keçirdiyi qlobal, genişməqasılı və çoxşaxəli iqtisadi siyaset nəticəsində Azərbaycan milli mənafelerini, iqtisadi və strateji məraqlarını müdafiə etmek əzmini bütün dünyaya göstərə bilib.

Dahi şəxsiyyətin uğurlu strategiyası nəticəsində nəinki neft sənayesini ehətə edən sahələr dırçəldi, həm də bütövlükde ölkə iqtisadiyyatı inkişaf etdi. Hətta neft sənayesinin inkişafı qeyri-neft sektorunun inkişafına da ciddi təsir göstərdi.

1994-cü il sentyabrin 20-də ulu öndər Heydər Əliyevin böyük səyələri nəticəsində imzalanan "Əsrin müqaviləsi" müstəqil Azərbaycan iqtisadiyyatının dinamik inkişafının əsasını təşkil etdi, ölkənin iqtisadi inkişaf konsepsiyasını təşkil edən düzgün neft strategiyasının həyata keçirilməsinə parlaq təzahür oldu. Ən əsası isə "Əsrin müqaviləsi"nin uğurlu həyata keçirilməsi Azərbaycan xalqında parlaq gələcəyə olan ümud hissini artırdı.

Bu il 209 binaya qaz verilib

"Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilmesi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 fevral 2019-cu il tarixli fərmanının icrası ilə bağlı "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi tərəfindən bir sira tədbirlər görürlər.

İB-dən Trend-e verilən məlumatə görə, fərmanda göstərilən tapşırıqlardan irəli gələn məsələlərin operativ həlli məqsədilə təbii qazla təmin olunmayan və ya natamam təmin olunan yaşayış binalarının tikinti şirkətlərinin nümayəndələri ilə mütəmadi görüşlər keçirilir. Yaranmış problemlərin aradan qaldırılması üçün köməkliyin göstərilməsi istiqamətində müvafiq tövsiyələr verilir.

Sentyabrin 1-nə olan məlumatə görə bu il 209 bina üzrə 13 274, təkcə avqust ayında isə 54 bina üzrə 1488 mənzilə təbii qazın verilməsi təmin edilib. Birlik tərəfində gündəlik olaraq Mənzil-Tikinti Kooperativlərindən (MTK) daxil olan ərizələr araşdırılır və müvafiq rəylər verilir.

Ulu Öndərin "Bizim gördüyüümüz bütün işlər Azərbaycanı bir dövlət kimi möhkəmləndirmək, gücləndirmək, onun iqtisadi potensialını artırmaq üçündür" sözləri tarixin sinağından alnıaçıq çıxdı. Ümummilli lider Heydər Əliyevin başlatdığı neft strategiyası müstəqil Azərbaycanda qüdretli iqtisadiyyat və çiçəklənən cəmiyyətin qurulması üçün zəmin yaratdı, ölkəmizi dünya iqtisadi sistemine qoşdu, beynəlxalq aləmdə mövqeyin möhkəmləndirdi, Xəzərin karbon hidrogen resurslarının beynəlxalq bazarlara nəqlini reallaşdırıldı.

Ulu Öndərin təməlini qoymuş uğurlu siyaseti ölkə Prezidenti İlham Əliyev uğurla, layincə davam etdirək Azərbaycanı dönya aparıcı dövlətləri ilə bir sıraya yüksəltdi. Son illər ölkəmizin sosial-iqtisadi, mədəni həyatında, əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində əldə etdiyi uğurlar da məhz düşünlülmüş fealiyyətin nəticəsidir.

XX əsrden başlayan Heydər Əliyevin neft strategiyası zaman keçidkəcə esas məqsədində nail olmağa başladı, Prezident İlham Əliyevin rehberliyi ilə Azərbaycan dövlətinin dinamik iqtisadi tərəqqisinə çevrildi. Ölkəmizin beynəlxalq arenada nüfuzunun yüksəlməsinə yol açan "Əsrin müqaviləsi" dünya neft bazarında öz yerini tutmaqla yanaşı Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında da iştirak etdi. Prezident İlham Əliyev qeyd etdiyi kimi, əger keçmişdə bizim ölkənin təşəbbüsleri regional kontekstdən kənar çıxmırırsa indi, mövqə, addımları və təşəbbüsleri qitənin enerji xəritəsinə mühüm dəyişikliklər getirir.

Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə müddəti 2049-cu ilədək uzadılan "Əsrin müqaviləsi"ndən gələn böyük gəlirlər sayesində Azərbaycan bundan sonra da sürətli və qətiyyətə inkişaf edərək, yeni zirvələr fəth edəcək.

Kamilə Əliyeva:

"Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından başlanan yol dırçalış, yüksəlş, tərəqqi, intibah yolu və mərhələsi oldu

"Ümummilli lider Heydər Əliyevin şah əsəri hesab edilən "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə Azərbaycan müstəqilliyini həzm və qəbul edə bilməyən, onu "Üçüncü dünya dövləti"ne, vassala, forposta çevirmək istəyən qüvvələrin, dairələrin, güclərin üzərində qələbə çaldı, zəfər qazandı. Müstəqil Azərbaycan həmin gün yenidən Günəş kimi doğdu, parladı, etrafə öz şəfəqərini saçdı, müstəqil dövlət və dövlətçilik yolunda bir daha qərarlığını nümayiş etdi". Bu fikirləri Milli Məclisin deputati Kamilə Əliyeva deyib.

Müqavilənin Azərbaycan üçün çox böyük əhəmiyyətə malik olduğunu deyən deputat söyleyib ki, bu saziş imzalandıqdan sonra xarici şirkətlərlə daha 35 sazişin bağlanması təsadüfi deyildi: "Sazişdən sonra neft hasilatı Azərbaycanın tarixində ən aşağı səviyyədən - 1997-ci ildəki 9 milyon tondan 2010-cu ildə 51 milyon tona çatdı. Beləliklə, neft hasilatı 5,6 dəfə artdı".

K.Əliyeva bildirib ki, "Əsrin müqaviləsi"nin en böyük nailiyətlərindən biri də odur ki, bu müqavilə yalnız AÇG yataqlarının işlənməsi ilə məhdudlaşmadı: "Bu böyük layihənin törəmələri meydana gəldi ki, onların da birincisi Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəməri oldu. "Əsrin müqaviləsi"nin övladı olan bu kəmər 2005-ci il may ayının 28-də istismara verildi, 2006-ci il iyulun 13-də isə onun rəsmi açılışı oldu. Vaxtılıq Bakı-Tbilisi-Ceyhan ixrac neft kəməri layihəsinin də əleyhdarları vardi. Amma indi baxın: 2019-cu il sentyabrin 1-dək dünya bazarlarına 554 milyon tona qədər Azərbaycan nefti çıxarılib ki, bunun da 158 milyon tonu Bakı-Supsa, Bakı-Batum, Bakı-Novorossiysk kəmərləri və dəmir yolu ilə, 396 milyon tonu isə Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəməri ilə neql edilib. Əger bu kəmər olmasaydı, bu qədər nefti dünya bazarlarına biz necə aparıb çıxara bilərdik?".

Deputat qeyd edib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından, məhz Onun siyasi iradəsi və müdrikiyi sayəsində Azərbaycanın maraqlarına cavab verən tarixi "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından başlanan yol dırçalış, yüksəlş, tərəqqi, intibah yolu və mərhələsi oldu: "23 ildən sonra növbəti tarixi "Yeni əsrin müqaviləsi" imzalandı, yeni tərəqqi və çiçəklənmə mərhələsi başlandı. Azərbaycan bu gün də məhz bu yolla öz parlaq gələcəyinə, uğurlu inkişafına, əmin-aman, təhlükəsiz sabahına doğru şövqlə, əzmlə və qətiyyətə irəliləyir".

Çingiz Qənizadə: İnsanları qanunsuz aksiyalara çağırınlar barəsində ciddi tədbirlər görülsün

"BU HƏRƏKƏTLƏRİ DAYANDIRMAĞI TƏLƏB EDİRİK"

Sentyabrın 19-da "Boulevard Hotel"de "Sosial şəbəkələrdə söyüş, təhqir və böhtana "YOX" deyək" adlı "dəyirmi masa" keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə Milli Məclisin deputati Çingiz Qənizade açıb. "Dəyirmi masa"nın iştirakçıları adından son dövrlərdə sosial şəbəkələrdə, xüsusi "Youtube"da əxlaqi dəyərlərə siğmayan söyüş, təhqir və böhtan xarakterli çıxışlarla bağlı bəyanat verilib: "Son dövrlər sosial şəbəkələrdə, xüsusi "facebook" və "youtube" vasitəsilə əxlaqi dəyərlərə siğmayan söyüş, təhqir və böhtan xarakterli çıxışların şahidi olur. Xüsusi də həmin çıxışlara münasibet bildirən və şərh yazan sosial şəbəkə is-

tifadəçiləri dile getirilməsi belə mümkün olmayan söyüş, təhqiramız ifadələr işlədir. Milli-mənəvi və əxlaqi dəyərlərimizdən uzaq olan bu cür halların bele davam etməsi hiddət doğurur və yolverilməzdir.

Biz bu mətnə imza edənlər, respublikanın hüquq mühafizə orqanlarına müraciət edərək sosial şəbəkələrdə ölkəmizdə bərqrər olmuş ictimai-siyasi sabitliyin pozulmasına yönələn, vətəndaşlar arasında dövlətin həyatına keçirdiyi tədbirlərə inamsızlıq və əhalinin vahimə yaranan, insanları istenilən qanunazidd hərəkətlərə çağırın, o cümlədən söyüş, təhqir və böhtanlara yol verən şəxslər barəsində ciddi tədbirlərin görülməsini xahiş edirik.

Hər bir vətəndaşımızın, tələbə və gənclərimizin, xüsusi olaraq məktəblilərin təlim-tərbiyəsinə və psixologiyasına mənfi təsir göstərən bu cür halları qəti şəkildə pisleyir, ister xəricdə, isterse də ölkə daxilində bu cür hərəkətlərə yol verən şəxslərdən söyüş, təhqir və böhtanlardan el çəkməyi, bu hərəkətləri dayandırmağı tələb edirik.

Azərbaycanın hər bir vətəndaşını - ziyalılarının və aägsaqqallarını, kütüivi informasiya vasitələrinin rəhbərlərini, hüquq müdafiəçilərini, QHT və ictimaiyyət nümayəndələrini susmamağa, bu cür hallara qarşı etiraz səslerini ucaltmağa, söyüş, təhqir və böhtanlara "YOX" deməye çağırırıq!"

Fuad Qəhrəmanının mənəviyyatsızlığı timsalında biz AXCP-nin hansı xislatə malik olduğunu bir daha gördük

Azərbaycan qadınları ictimai-siyasi proseslərdə həmişə fəal olublar. Onlar arasından görkəmli dövlət, elm, mədəniyyət və ictimai-siyasi xadimlər yətişib. Respublikamız müstəqillik qazandıqdan sonra qadınların cəmiyyətdə rolü daha da yüksəlib və fealiyyətəri genişlənib. Ümummilli lider Heydər Əliyev qadınların cəmiyyətdəki rolü ilə bağlı siyasetin səmərəli şəkildə həyata keçirilməsinə, onların dövlət quruculuğunda, elm, mədəniyyət, təhsil, səhiyyə və idmada geniş təmsil olunmalarına müstəsna əhəmiyyət verdi. Elə bu siyasetin nəticəsi olaraq bu gün qadınlarımız təkcə respublikamızda deyil, ölkəmizin hüdudlarından kənarda da yaxşı tanınır, beynəlxalq qurumlar da ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edir. Lakin bütün burların fonunda biz təsəssüfə qeyd etməliyik ki, son 2 gün ərzində ölkə ictimaiyyətinin diqqətini çəkən ən acıncacı hal müxalifet partiyası sedrinin müavinin öz yeniyetmə qızına və həyat yoldaşına qarşı etdiyi vəhşilik oldu. Bu, sanki bir azərbaycanlı kişisinin davranışı deyil, manfur düşmənimiz olan ermənilərə xas bir xüsusiyyətdir. Ən böyük problem isə bu şiddetin onun tərəfdəşləri tərəfindən ört-basdır edilməsidir. Bəli, səhəbat qadına qarşı şiddətdən gəridir. Hansı ki, dünyada hər 3 qadından biri şiddetə, hər 5-dən 1-i təcavüze məruz qalır, ya da təcavüdən son anda qurtulur. Bəle bir məqamda isə Fuad Qəhrəmanlı kimi bir məxluq həyat yoldaşının barmaqlarını, qızının dizini sindirir. Halbuki özü bütün günü sosial şəbəkələrdə qadına qarşı şiddətə bağırır, qadın hüquqları-

nin qorunmasından danışır, özüne gəlincə isə tamam bunun əksini nümayiş etdirir və öz ailəsinə zor tətbiq edir. Təbii ki, bu gün öz ailəsinə qarşı bu hərəketi edən, sabah Azərbaycan qadınını düşünmədən hər bir zülmə düşər edə bilər.

Bir neçə ay önce həmin bu "qəhrəman" ata Fuad Qəhrəmanlı məktəbli qızı ile bir gəncin dialoqunu gah YAP həkimiyətini, gah da Prezidenti bu məsələdə qaralayaraq, sıfariş adlandırdı. Yaxşı bəs niyə dünəndən bəri Fuadın "qoruyucu atası" Əli Kərimli, "mat Terezasi" Sevinc Osmanqızı bu məsələ ilə bağlı öz münasibətlərini bildirmiyə, hətta ağızlarına su alıb oturublar. Halbuki onlar kiminə ailə-məşət problemini özləri üçün əməlli-başlı manşet edib hər gün canlı yayılarda mövzu kimi istifadə edirdilər. İndi biz xahiş edirik ki, bu cür zorakılığa, qadına edilən vəhşiliyə susmayaq, Selcan

üçün çağırışlar edək və Fuad Qəhrəmanının hebsini tələb edək. Çünkü bu, tekə aile münaqışası deyil, Azərbaycan qadınına edilən vəhşilikdir. Bu vəhşiliyin bir terəfi də siyasi xarakter daşıyır. Fuad Qəhrəmanının bu vəhşiliyi, zoraklığı Əli Kərimlinin, bütün cəbhəçilərin simasını göstərdi, onların nəyə qadir olduğunu, hansı xislatə malik olduğunu, öz mənəviyyatlarının necə təcavüze məruz qaldığını bir dəha sübut etmiş oldu. Ən dehəltisi isə odur ki, Əli Kərimli, İlham Hüseyn və digər cəbhəçilər bu məsələni ört-basdır etmek üçün əllərində galeni edirler. Gah dedilər Selcanın "facebook" səhifəsi oğurlanıb, gah dedilər bu sifarişli hadisədir. Diqqət edin, bu adamlar (cəbhəçilər) o qədər azınlıqları ki, partianın nüfuzuna xələt getirmək üçün, əslində isə öz simalarını gizlətmək üçün bir qızçıqaza edilən zorakılığa göz yumdular, Selcanın yanında olan insanlara qarşı təhqir, söyüş kampaniyasına start verərək troll damğasını vurdular. İndi sual ortaya çıxır - siyasi məhbus adı altında kampañiyalarda aktiv iştirak edən "hüquq müdafiəçiləri" niyə bu məsələ barədə bir keləmə belə fikir bildirmədilər? Niyə bu məktəbliyə biganədlər? Bəlkə onlara Əli Kərimli icaza vermir? Burdan bələ qənaətə gəlmək olar ki, Əli Kərimli və cəbhəçə trolları Selcan yox, öz çirkin əməlləri maraqlandırı.

Elmar Məmmədov,
YAP Gənclər Birliyi Ofisinin
koordinatörü

"Ösrin müqaviləsi"nə həsr olunmuş tədbir

Masallı şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində "Heydər Əliyev və neft strateyi" mövzusunda tədbir keçirilib. "Ösrin müqaviləsi"nin imzalamasın 25-ci ildönümüne həsr olunmuş tədbiri Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Dilbər İbayeva açaraq vurğulayıb ki, ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu bu tarixi hadisə xalqımızın yaddasından heç vaxt silinməyəcəkdir. Atdıq möhtəşəm addımla müstəqilliyini bir daha sübut edən Azərbaycan öz sərvətlərinə tam sahib çıxdığını bütün dünya ölkələrinə bildirdi. "Ösrin müqaviləsi" ilə başlanan milli neft strateyiyanın uğurları hesabına ölkəmiz regionun lider dövlətinə çevrildi. Həm de regional, qlobal layihələrin aparıcı iştirakçısı olaraq tanındı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu "Ösrin müqaviləsi" hazırda ölkədə həyata keçirilən bütün iqtisadi nailiyyətlərin əsasını təşkil edir.

Maraqlı keçən tədbir mövzu ilə bağlı videomaterialla başa çatıb.

Zəfer Orucoglu,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

QUYU BOS CIXIB

Monqolustanın "Petro Matad Limited" neft keşfiyyatı şirkəti "Red Deer" keşfiyyat quyu ile bağlı ümidi ləri puç olub. Belə ki, şirkət quyuandan karbohidrogen ehtiyatı aşkar edə bilməyib, quyu boş çıxıb. Şirkətdən quyunun 2000 metr dərinlikdə qazıldıqını və karbohidrogen tezahürərinin aşkar olunmadığını bildiriblər. Hazırda "Red Deer-1" quyu səmentlənərək tərk olunub. "Petro Matad" şirkətinin baş icraçı direktoru Mike Buck "Red Deer-1" quyuundakı nəticələrdən məyus olduğunu və

XX blokun cənubunda qazilan, amma zəif nəticə əldə olunan ilk quyu olduğunu vurğulayıb.

"iki sahil" "proactiveinvestors.co.uk" saytına istinadən xəbər verir ki, şirkət hazırda XX blokun cənubunda yeni qazma işlərinə başlayıb və "Gazelle-1" quyuunu qazmağı, "Heron-1" quyuunda isə sınaq işləri aparmağı proqnozlaşdırır.

Qeyd edək ki, "Petro Matad" şirkəti "Heron-1" quyuunun sınaq əməliyyatlarına oktyabr ayında start verməyi düşünür.

Quyudan əldə olunan ilk nəticələr qənaətbəxş hesab olunur. Belə ki, quyunun 77 metr derinliyindən neft tezahürərinə rast gəlinib. "Heron" quyu ilə eyni ərazidə yerləşən "Gazelle" quyuunda qazma əməliyyatlarına isə sentyabr ayının sonundan start veriləcək.

Xalqdan əli üzülən müxalifət

Məsumə Babayeva

Məlum olduğu kimi, son vaxtlar, Azərbaycanda müxalifətli yeni forması - "virtual müxalifət" yaranıb. O müxalifət ki, sözünü açıq şəkildə deməyə cassareti çatmayanlar ve ya sadəcə şər-böhtanla nəfəs alanlar, əsasən sosial şəbəkələrdə saxta profilərdə istifadə edərək hakimiyət əleyhinə nə istəyirlər danışanlardır.

1993-cü ildən bəri keçirilən bütün seçkilərdə ağır və rüsvayçı mögləbiyyətə uğrayan dağdıcı müxalifət getdiçək xalqın gözündə düşməyə başladı. Xalqdan əli üzülən bu adamlar hazırda Qərb dövlətlərindən alıqları maliyyə hesabına siyasi meydanda mövcudluqlarını nəyin bahasına olur-olsun saxlamağa çalışırlar. Lakin bu da mümkün olmur, çünkü elan etdikləri aksiyalara xalq heç bir dəstək vermır. Yeni artıq ölkədə sabitlik və inkişaf dönməz xarakter aldıqdan kückə, meydan dövrü tarixin arxivine göndərilib. Ölkənin problemləri artıq əzəldərək ki, meydanlarda yox, lazımi dövlət orqanlarında peşəkar mütxəssisler tərfinən dənə olunur. Göründüyü kimi, bunu gec də olsa başa düşən radikal müxalifət liderleri hazırda son çərəyə əl atıblar, yeni fəaliyyətlərinə internetdə, sosial şəbəkələrdə davam etdirməyə başlayıblar.

Onu da qeyd edək ki, müxalifətin fəaliyyəti sosial şəbəkələrdə dayanmadan və durmadan dövlətin, hakimiyətinə əleyhinə hər cür şər, böhtan və hədayanlar yağıdır, təhqir etməkdən keçir. Sözsüz ki, onların bütün bu fəaliyyətlərinin kökündə ölkəmizə qarşı bədxah münasibət bəsleyen bəzi dairələrin qrantları durur.

Həmçinin siğınacaq kimi getdikləri ölkələrdə onlar həmin dövlətlərin xüsusi xidmət orqanları, ya da erməni lobisi ilə işbirliyi kururlar. Bundan başqa, onlara bir az məsələ-paradan, əllərinə də plakatdan-zaddan verir və göndərirler ora-bura yapışdırmaq. Guya bunu etmək dövlətimizin nüfuzunu aşağı salmağa çalışırlar. Ancaq başa düşmürələr ki, onların bu əməlləri ermənidən heç bir fərqli olmayı ortaya qoyur.

Elə bu günlərdə Baş Nazirin müavini, YAP Sedrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədov sözügedən məsələ ilə bağlı məqaləsində qeyd edib ki, Azərbaycanda son vaxtlar yeni müxalifət növünün formalşması heç kimə sirr deyil: "Qısa şəkildə onu virtual müxalifət adlandırmaq olar. Müxalifətin bu növünün başında Əli Kərimli və xarici ölkələrdə siğınacaq almış fördər durur. Qədimdən mövcud olan virtual sözü o şeyi ifadə edir ki, fiziki olaraq mövcud deyil və yalnız kompüter şəraitində, fantaziyalarda görünür. Virtual sözü kimi Əli Kərimlinin müxalifətçiliyi da qədimdir, 30-dan çox yaşı var. Real müxalifətçiliyin bir fayda vermədiyi anladıqdan sonra virtual müxalifətçiliyə keçib".

"Virtual müxalifət özlüyündə siyasi prosesin ciddi iştirakçısı deyil. Belə olunda sual yaranıb ki, bəs niyə ona diqqət ayırmalı olur? Bax bunun səbəbi var. Əvvələ, bir neçə personali çıxmışla, virtual müxalifətin "nümayəndələri" kimi özünü təqdim edən pərdə arxasındadır və buna görə də kimliyi bəlli deyil. Sosial şəbəkələrdə özünü Azərbaycan müxalifətçisi kimi təqdim edib "canfeşanlıq" göstərənlər tamamilə mümkündür ki, azərbaycanlı və Azərbaycan vətəndaşı olmasın. Sosial şəbəkələrin yaratdığı anoniqlik şəraitində, fəaliyyətlərinə rast gəlmək olar. Virtual sözü kimi Əli Kərimlinin müxalifətçiliyi da qədimdir, 30-dan çox yaşı var. Real müxalifətçiliyin bir fayda vermədiyi anladıqdan sonra virtual müxalifətçiliyə keçib".

"Virtual müxalifət özlüyündə siyasi prosesin ciddi iştirakçısı deyil. Belə olunda sual yaranıb ki, bəs niyə ona diqqət ayırmalı olur? Bax bunun səbəbi var. Əvvələ, bir neçə personali çıxmışla, virtual müxalifətin "nümayəndələri" kimi özünü təqdim edən pərdə arxasındadır və buna görə də kimliyi bəlli deyil. Sosial şəbəkələrdə özünü Azərbaycan müxalifətçisi kimi təqdim edib "canfeşanlıq" göstərənlər tamamilə mümkündür ki, azərbaycanlı və Azərbaycan vətəndaşı olmasın. Sosial şəbəkələrin yaratdığı anoniqlik şəraitində, fəaliyyətlərinə rast gəlmək olar. Virtual sözü kimi Əli Kərimlinin müxalifətçiliyi da qədimdir, 30-dan çox yaşı var. Real müxalifətçiliyin bir fayda vermədiyi anladıqdan sonra virtual müxalifətçiliyə keçib".

SOCAR-in TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) “Azneft” İstehsalat Birliyi

Laboratoriya avadanlıqlarına olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (11186AM-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
 - * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
 - * Müsabiqə təklifi.
- Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 15.10.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin suretləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın eləqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilatın təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 1 surəti olmaqla 22.10.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-a qədər zərflərin açılış zalında Satınalmalar qrupuna təqdim olunmalıdır. İddiyanın nümayəndəleri qeydiyyatdan keçmələri üçün en az yarım saat öncəden Satınalan təşkilatla gəlməlidirlər.
- * Göstərilen tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmışdan geri qaytarılacaqdır.
- * İştirakçının inzibati binaya buraxılışını təmİN emtək üçün müvafiq məktubunda iddiaçı şirkəti təmsil edəcək şəxsin adı, soyadı, vəzifəsi mütəqəq qeyd olunmalıdır.
- * İddiacı Müsabiqədə təmsil edəcək şəxsle bağlı sonradan edilən dəyişiklik qəbul olunmayıraqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 59 manat (ƏDV-ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşətti Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X
Intermediary Bank: Deutsche Bank Trust
Company Americas, New York
S.W.I.F.T: BKTRUS33
ACC # USD 04-164-504
Beneficiary Bank: The International Bank of
Azerbaijan Republic Customer Service Department
SWIFT: İBAZAZ2X
Nizami str., 67
Phone: (+99450) 493-68-23
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account \ IBAN AZ28IBAZ38110018409306332120 USD
Intermediary Bank: Commerzbank AG,
Frankfurt am Main
S.W.I.F.T: COBADEF
ACC # 400 88 660 3001
Beneficiary Bank: The International Bank of
Azerbaijan Republic Customer Service Department
SWIFT: İBAZAZ2X
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ23IBAZ38110018269306332120

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

Müsabiqələr üzrə iştirak haqqı ödənilərən ödəniş tapşırığında müsabiqənin nömrəsi, iddiaçı şirkətin tam adı mütəqəq qeyd olunmalıdır. Əks halda edilmiş ödəniş etibarsız sayılacaqdır!

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi

SOCAR-in tələbatını ödəmek məqsədilə Kalibrəmə qazlarının satın alınması üçün açıq satınalma müsabiqəsi (23026-19) elan edir.

1. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 15.10.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin suretləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın eləqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilatla təqdim edilməlidir.

2. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 2 surəti olmaqla ayrı-ayrı bağlanmış və möhürlənmiş zərflərdə 21.10.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:00-a qədər Satınalan təşkilatla təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilen tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

3. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan və ya ingilis dillərində əldə etmək istəyənlər 118,00 AZN (ƏDV daxil) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın 1-ci qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşətti Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ01350100000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

4. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalan malları 60 iş günü ərzində çatdırılması tələb olunur.

5. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ 1029, Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Heydər Əliyev prospekti,
113

Əlaqələndirici şəxs: Hüseynov Nurlan

Təchizat şöbəsinin böyük mühəndisi

Telefon nömrəsi: +994 12 521-05-72, 050 842-32-16

Faks nömrəsi: +994 12 521 05 72

Elektron ünvan: nurlan.huseynov@socar.az

6. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices) (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

7. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 21.10.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-da elanın 5-ci qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

8. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

**SOCAR-in İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəesinin
Satınalmalar qrupu**

ESSE

YOL

Səməd Vurğun xalqın şairiydi, xalq şairiydi, könüllərin söz cəfər keşiydi. Bu cəfakesliyi ömür bilirdi və bu səbəbdən son nəfəsinəcən bu yolun yolçusu oldu; Səməd Vəkilov Səməd Vurğun olan gündən yazdıığı şeirlər könüllərin söz sultanıydı, neçə on illərdən sonra da belədir, həmişə də belə olacaq. "Könuldən-könüle yollar görünür" misrası şairin yol ifadəsinə də könül qədər saygılı olduğunun təzahüründür...

Həsrətlisini görən nənənin, ananın, bacının alyışına baxın, yolun ilahileşdirilmə çalarına baxın! - Səni gətirən yola qurban olum! Bu, xalq hikməti, xalqın hikməti, mürdilik. Min illərdi yol urvatlı tutulur, tutulacaq da...

Şeirdə də, şeirin boyuna biçilmiş musiqiyələ yaranan mahnında da müyyəyen hikmət olur. Belə mahnilardan birində deyilir ki, yol ömürdü, yol həyatdı. Əlbette ki, yol ömürdü, yol həyatdı. Ömür, həyat kəlmələrinin yozumlarından biri də yol kəlməsinə bağlıdır. Ömür yolu deyirik, həyat yolu deyirik, məharibədə ömrün, həyatın Vətən üçün nə dərəcədə gərəkli olduğunu müyyənleşdirən döyüş yolu deyirik...

Əlbəttə ki, yolu ömürləşdirən yolcuları; yolçusuz yol fağır yoldu, yetim yoldu. Yolu urvata yolcuları mindirir, sonuncu yolçusu yoluñ son nəfəsi, sonuncu yolçusunun ayaq izləri kəfənidir...

Yaranışından bir kimsədən umacağı olmayan yol həm də niyyətilərin - niyyətin, murazılın - murazın kirdərildi...

Məharibə səbəbindən torpaqlarımıza səngərlər, səngərlər səbəbindən təzə yollar düşüb, el yolu deyimiz dədə-baba yollarında silah-sursat maşınları, döyüş texnikaları görünür, səngərlərə aparan təzə yollara çıxır. Təzə yollar məharibənin toludu əsgərlərin açıldığı yoldu, əsgərlərin yolu - dənəməzlik yolu, qətiyyət yolu, inam yolu. Məmləket boyunca bütün yollar bu yolların duaçıdı...

Ön xətə çatanda el yoluñdan ayrılan təzə yol görürsən. Belə yollar məmləket boyunca bütün yollardan fərqənlər; bu yolların yolcuları müqəddəs bir missiyanın icraçıları olan hərbçilərdir. Ona görə belə könlükətimli, ona görə bütün yollar ona can atır. Bu yolların başlanğıcı el yolu, sonu - səngərin yaxası. Ön xətədə el yoluñdan ayrılib mövqelərə yaxınlaşan qədimi yollar da, məharibə səbəbindən yaranan təzə yolların da boyu səngərcəndi. Təzə yollar səngərdə bitir, qədim yollar səngərdən o yana isğal ömrü yaşıyır; isğal olunmuş kəndlərimizdə yiyəsi köçküñ düşən evlər hansı sıxlıcmıları yaşayır, səngərdən o yana yolçusuz qalmış qədimi yollar da həmin sıxlıcmıların eynini yaşıyır. Qədimi yolları səngərdən o yana ot-əncər basıb. Yüz illərlə insan yükünə görə qürrələnən bu yollar ot-əncər yükünün ağırlığına dözə bilmir...

Azərbaycan əsgəri Ali Baş Komandanın əmriyle torpaqlarımızı işğaldan azad etmək üçün ot-əncər basıb yollardan, üzən son güllənin atılacağı məqama sari, nağıllarda deyildiyi kimi, "təpələrdən yel kimi, dərələrdən sel kimi, badeyi-sərsər kimi" keçəcək. Azərbaycan əsgəri qələbə qazanacaq, təleyinə isğal ağrıları yaşamaq yazılmış bu qədimi yollar ot-əncər yükündən can qurtaracaq. Duyumluşlar o yolların alışını eşidəcək: Surunuz yerisin, ömrümüz təzəlediniz...

Bu yollar məni yazda-yayda da, payızda-qışda da dəfələrlə əsgərlərimizin əhatəsinə yetirib. Səngərlərdə gərəkli mətləb alıb gərəkli mətləb vermİŞ, söz sözdən barınib, söz sözə söykək olub, bir söz digərinin davamı, bir sözün davamı olan söz başqa sözün başlanğıcı kimi dinlənilib - səmimiyyətlə səhəbtəmişik. Hər dəfə düşüncələrimin nurlandığını hiss etmişəm. Güvənc yeri kimi geldiyim səngərlərdə döyüş növbətçiliyi aparan əsgərlər inamımı bayraq kimi göy üzünə dikəldib; bu yolda belə qüdrət var...

İndi döyüş növbətçiliyi aparan əsgərləri bir vaxtlar hərbi xidmətə bu yol getirib; bu yollar müqəddəslərin xidmətkaridi. Böyük Qələbədən sonra bu yollar da yolluğunu itirəcək, əkilib-becərilən torpaqlara qarışacaq...

Avtobuslara quraşdırılmış manitorlarda diqqətiyi həmişə bir yazı çəkir: "Bütün yollar Qarabağa aparır". Ruhumuzun isteyindən süzülüb gələn reklamı, orдумuzun yerinə yetirəcəyi emri öncələyən bildirişdi, məmləketimizin isteyinin ifadəsi kimi çirpişən fikirdi. O yollardan bəziləri, hələlik, səngərlərdə qırılır. Yox, qırılmır, səngərdə nəfəs dərir, döyüşlərin ilk gülləsi eşidilincə onlar da "qollarını gərəcək"...

1993-cü ilin qışında Murovdağdaydım. Gecəni "Güzgü"də, çadırda sehər elemişdi. Əslində, kirpik-kirpik dəyməmişdi - torpaqdan, ata yurdundan, el-oba həsrətindən, döyüşlərdən, qəlebədən, ... danışmışdıq. Belə ayamlarda yoluñ yerini ancaq təxmin edə bilərsən. Dan yeri söküldən bir boy da dikilib üzü Kəlbəcərə gedən (aparan) yola sari baxmışdım. Mənə elə gelmişdi ki, qar basmış yoluñ havası çatmir. "Bu havasızlıq təkcə qara-sazağa görə deyil, bu yol yüz-yüz illərlə yüzlərlə qışın şaxta-sazağını görüb. Şaxtaya, sazağa bac verməyib. Bu "havasızlıq" məhrəm yolcuların ayaq səslerindən, isti nəfəslerindən iraq düşmənin havasızlığındı", - demişdim. Onda Bəhrəmin eli ərkələ çiyinmə enənəcən gözlerim qar baslığına görə görünməyən - qar altında qalmış yoldan yiğilməmişdi. "Döyüş əmri veriləndə üzü qələbəye doğru qarı düzləyə-düzləyə gedəcəyik. Ruhumuzla görürük yolu, bu, öz yerində, bələdçimiz ruhumuz, Vətənə sevgimiz, dövlətimizə sədaqətimiz olacaq", - Bəhrəm belə demişdi.

Haradan keçdiyini gözqaralı bildiyimiz bu yoluñ bir ildi insan yükü yoxdu. Yol təkcə məntəqələri birləşdirən torpaq deyil, yol yolçunun üreyinin təpəridi, dizinin taqətidə, mənzildən-mənzilə yetirən qüdrətdi. Yol başlanğıcda şərti sonun arasında mehr-ül-fətdi; Kəlbəcərə aparan yoluñ Azərbaycan əsgərinin ölüm verəcəyi başlanğıcında ürəyimizin gözüyü şərti sonu bildiyimiz Kəlbəcərə sərəni saxmışdıq...

Bu düşüncələr içindəyken çadırda ruhumuzun uquntusuna dönen "Ruhani" eşidilmirdi. Sahibiydi. Bütün varlığıyla torpaq adamı, el adamı, elat adamı, xalq, millət adamı kimi tanıdımım ve sevdiyim baş leytenant Sahib Aslanov. Bu neçə gündə mənə (və bizi!) saz havalıyla neçə dəfə "oldürüb-diriltmişdi". Onlarda mənə elə gəlmişdi ki, Sahibin bu "Ruhani"si uca ruhların bu mövqəde döyüş əmri gözləyən əsgərlərimizə iltiması, tapşırması, tapşırması tamamlananda bələdçi kimi öne düşəcək, yolu nişan verəcək; "Ruhani"ni Azərbaycan əsgərinin yaxın sabahlardakı döyüşlərinə xəlqi-milli ruhun xeyr-duası bilməsidik...

2016-cı ilin Aprel döyüşləri başa çatanda Lələtəpədəydim. Xeyli aralıda ermənilərin mövqeləri də görünürdü. Lələtəpədə dalğalanan bayraqımıza bağır basmışdım, öpüb gözlerimin üstüne qoymuşdum. Döyüşlərdə iştirak etmiş zabit və əsgərlərlə o bayraqın kölgəyində səhbətəmişdi. Hamisindən baxışlarında qətiyyət görmüşdüm, daha geniş miqyaslı döyüş əzmi, qələbə ruhu görmüşdüm. Bu miqyasın tam qələbə, Böyük Qələbə olacağını da duymuşdum. Qalibiyət bayraqımıza postament olan Lələtəpənin yan-yörəsində yollar görmüşdüm. Ünvansız-filansız soruşmuşdum: "O yollar hara gedir?". Sorğumu özümdən savayı kimse eşitməmişdi. Və öz sualımı özüm cavablandırımdı:

*İnam zirvəsən, Lələtəpəmiz,
Səni bayraq edən qollar görünür.
Sağın da, solun da yollardı...
Burdan
Şuşaya aparan yollar görünür!..*

Ali Baş Komandan döyüş əmri verəndə o yolların hər biri Azərbaycan əsgərinin ayağına döşənəcək, Böyük Qələbəyə aparacaq. Həm də yaxın vaxtlarda...

Bu yollar ömrümüzdən keçəcək. Ona görə də bu günümüzdən keçib sabahlarımıza aparacaq. Onda "Yol ömürdü..." kəlmələri daha qətiyyətə eşidiləcək...

Rəşid Faxralı

Qaragüruhçu virtual müxalifət iflasa məhkumdur

Məşhur alman dövlət xadımı Otto Bismark deyirdi ki, siyaset tam olaraq bir elm olmasa da... bir sənətdir. Bəziləri isə deyirlər ki, siyaset bir sənət olmaqla yanaşı, həm də bir elmdir. Daha yaxşı. Deməli, siyaset bir sənətdirsə onun öz sənətkarları, bir elmdir sə öz alımları də olmalıdır və var. Politoloqlara görə, optimal siyasetin həyata keçirilməsi onun subyektlərindən yüksək siyasi məharət tələb edir. Siyasi məharət -mövcud imkanlardan yüksək seviyyədə istifadə etmək, nəzəri biliklər, məntiqi mühəhizlər, fərziyyə və intuisiya əsasında düzgün qərar qəbul etmə bacarığı, yaradıcı cəsarət deməkdir.

Bütün bunlardan ipucu alaraq 30 illik dağdıcı müxalifətçilik "tecrübəsi" olan, özünü "dönməz siyasetçi" adlandıran AXCP sədri Əli Kərimlini yalnız Qoqolun "Müfettiş"indəki məlum tiplə müqəyisə etmək olar. Çünkü siyaset bir sənətdir və onu naşılara, dilektantlara və nadanlara etibar etmək olmaz. Müdriliklərimiz demmişkən: "Naşıya zurna versən, yoğun başından çalar". Siyasetə aid nəzəri biliklərdən, məntiqi təfəkkürdən, təxəyyül və intuisiyadan məhrum olan Ə.Kərimli özünü cəmiyyətə "müberiz, cəsarətli" bir siyasetçi kimi sırmışa çalışsa da heç nəyə nail ola bilmir. Əslində AXCP sədrinin müxtəlif vasitələrdən istifadə etməklə gündəmde qalmağa çalışmasının başlıca səbəblərdən biri onun tükəmişliyin pik nöqtəsində olmasıdır.

Sosial şəbəkələrdə, xaricdən maliyyələşən internet TV-lərdə antimilli monologları ilə cəmiyyəti çasdırmağa çalışan, mayası xəyanətkarlıqla yoğunlaşan AXCP sədri Əli Kərimlinin və onun marionetkası olan "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənlinin sentyabrın 28-nə mitinq təyin etmələri də bunun əyani sübütudur.

Siyasi tolerantlıqlan ve diniñə medəniyyətindən kasad, ictimai dəstəyi olmayan AXCP sədri özü də bilir ki, təyin etdikləri bu mitinq əvvəlkildən heç nəyi ilə fərqlənməyəcək. O zaman beş-on nəfər tərefdarın və siyasi proseslərdən baş çıxarmayan, məhdud dünyagörüşlü üç-beş nəfərin işirəki ilə keçirilən bu qara-qışqırıq aksiya tipli mitinq Ə.Kərimlinin nəyinə gərekdir? Məsələ də burasındadır.

Şübhəsiz, ölkənin ictimai-siyasi məkanında mövcud olan konsrtaktiv müxalif qüvvələrdən fərqli olaraq radikallığı, pozuluğu ilə cəmiyyətdən ayrı düşərek marginallaşan, sosial bazadan məhrum olan AXCP sədri Ə.Kərimlinin və onun marionetkası olan "Milli Şura"nın rehbəri Cəmil Həsənlinin və onların etrafındakılariının əsl məqsədləri xaricdən aldıqları sıfarişlərə və qrantlara əsasən sosial şəbəkələrdəki trolları vasitəsilə, elcə də mitinq-şou larla cəmiyyətdə gərginlik yaratmaqdır. Bu merkantillər antimilli fəaliyyətləri üzündən xəqlin dəstəyini itirdiklərinə görə yalnız söyüdən şüarlarla gündəmdə qalmaq, öz ağalarına və xarici dayılarına hələ meydanda olduğunu göstermək üçün bütün çirkin vasitələrdən istifadə edirler. Axı alınan pulların müqabilində xidmət göstərmək lazımdır.

Belə bir söz var: bütün qalibiyətlər təsdiqdən, bütün meğlubiyyətlər isə inkardan yaranır. Ə.Kərimlinin və onun əqidədaşlarının məglubiyyətinin əsas səbəblərdən biri məhz pozuculuq və inkarlılıqdır. Bir siyasi partiya sədriyindən bloqer seviyyəsinə yenən, bütün mənvi-intellektual ehtiyatları tükəndiyindən cəmiyyətin autsayderinə çevrilen Ə.Kərimlini indi ictimaiyyətimiz çox haqlı olaraq virtual müxalifətin "başbəlini" kimi tanır. Demokratik dəyərlərdən və ideyalardan çox-çox uzaq olan, öz fəaliyyətində "siyasi mühacir" adı ilə Qəribin bəzi ölkələrində məskunlaşaraq müxtəlif xarici dairələrin və erməni lobbisinin təsiri altında olan təşkilatların sıfarişləri və maliyyəsi ilə ölkəmizə qarşı qarayaxma kampanyası aparan Emin Milli, Orduxan Teymurxan, Tural Sadıqlı, Məhəmməd Mirzəli, Rafael Piriyev, Həbib Müntezi, Qənimət Zəhid, Vüdat İsgəndəri, Qurban Məmmədov, Ramiz Yunus kimilərden ibarət antimilli əsərlərlə six işbirliyində olması AXCP sədrinin pərədərxası dairələrdən "xeyir-dua" almasına dələlat edir.

Müxalifətçilik adı ilə ölkədəki siyasi-ictimai məkanı çirkək və mənəviyyatsızlıq bataqlığına çevirmək istəyən qaragüruhçulardan və dağdıcılarından ibarət virtual müxalifətən belə çirkin eməlliçi çox haqlı olaraq cəmiyyətimizin ciddi etirazı ilə qarşılıanır. İctimaiyyətin bu marginallara qarşı çox güclü etirazı bir daha göstərir ki, rational düşüncədən və kreativ yanaşmadan məhrum olan, dövlətə və dövlətçiliyə qənim kəsilən Ə.Kərimli və onun hər addımda söyüd-təhqirdən istifadə edən mənəviyyatsız, simasız tərəfdəşlərinin bu üzənəraq "taktikası" tezliklə iflasa uğrayacaq.

Zahid Rza,
"iki sahil"

6 minillik tarixi olan artefakt

Bolqaristanın arxeoloqları ölkənin şimal-şərqində, Qara dəniz ətrafında qədim emalatxananın yerdə qazıntı işləri aparan zaman keramikadan hazırlanan hamile qadın heykəlcisinin bir hissəsini aşkar ediblər.

AZERTAC bildir ki, altı minillik tarixinin olduğu texmin edilən heykəlcisinin hündürlüyü 15 santimetirdir. Arxeoloqların fikrincə, onun tam hündürlüyü 30 santimetr olub. Artefakt qədim məhsuldarlıq Allahu ilə əlaqələndirilir.

"Barselona"nın zədəlisi sağıldı

"Barselona"nın zədəli futbolçusu Ousman Dembele sağıldı.

Milli.Az xəber verir ki, 22 yaşlı oyunçu artıq komanda ilə birgə məşqlərə başlayıb. Bu barədə "Marca" nəşri məlumat yayıb.

Dembélé, "Barselona"nın baş məşqisi Ernesto Valverdenin şans verəcəyi təqdirdir.

də, La Liganın 5-ci turunun "Qranada" ilə matçında iştirak edə bilər.

Bu gün keçiriləcək "Qranada"- "Barselona" matçı saat 23:00-da start götürəcək.

466 milyon illik sərr askara çıxdı

Yer kürəsinin 466 milyon il evvel gözlənilməz bir şəkildə buz dövrüne girdiyini biliardık.

Milli.Az xəber verir ki, bu sırlı hadisənin səbəbi "Science Advances" (Elmin üstünlükleri) dərgisində dərc olunan məqalədə təqdim edilib.

Çikaqo Universitetində işləyen Filip Hekin rəhbərliyi ilə aparılan araşdırımaya görə, planetimizin buz dövrüne girməsinin sebəbi Yer kürəsi ile nəhəng meteoritin toqquşması olub. Toqquşmanın nəticəsində Yerin atmosfer qatı toz ilə örtülüb və bu da Güneş şüalarının bir müddət Yerin səthinə düşməsinin qarşısını alıb. Hek bildirib ki, bu toqquşmanın təsirlərini planetimiz hələ də hiss edir.

Bəs Yer kürəsi üçün eyni təhdid davam edirmi?

Mütəxəssislərin fikrincə, belki! Yer kürəsi asteroidlərlə mübarizədə müdafiəsizdir.

Hollivud filmlərinin ən məşhur

mövzularından biri olan bu ssenariyə cavab NASA-dan gelib. Qurumun ehtimalına görə, Yer kürəsi asteroid və ya bir meteoritə toqquşsa, geləcəyimiz heç də parlaq olmayacaq.

NASA professoru Yosef Natın Amerika Geofizika Birliyindəki çıxışında sürpriz bir asteroidə müdaxilə edəcək zamanın olmaya biləcəyini vurğulamışdı. On böyük problem isə insanlığın bu vəziyyət-

Ariqlamaq istəyənlər üçün ideal desert

Encir eramızdan əvvəl becərilən qiymətli bitkidir. Ən qədim mədəni bitki hesab edilən əncir ağacını XVI əsrin axırlarından tanımaga başlayıblar. Əncirin həm təzə meyvəsi, həm də qurusu müalicəvi əhəmiyyət daşıyır. Onun tərkibi A, B1, B2, C vitaminları və mineralrlarla zengindir.

AZERTAC bildirir ki, Abşeron yarımadasında becərilən əncirin "Sarı sabahı" və ya "Sarı encir" növləri xüsusi məşhurdur. Onun xoş etri, şirin dadı, nazik qabıqlı və sari ranglı meyvələri var. Qara əncirin irisi, sari əncirin xır dası daha keyfiyyətlidir.

Əncir organizmə qida vəsaitəsilə daxil olan şekerin piyə çevrilməsinə mane olur. Əncir kifayət qədər kalorilidir. Təzə əncirin 100 qramında 63, quru əncirin 100 qramında 284 kalori enerji var. Tərkibində külli miqdarda lif olduğuna görə az kalorili pəhrizlərdən ondan istifadə elverişlidir.

Quru əncirin tərkibində 2 qram lif var və bu, gündəlik lif ehtiyacının 20 faizi təşkil edir. Əncir ariqlamaq istəyənlər üçün ideal desert sayılır. Əncirdə hər iki - həm həll olunan, həm də həll olunmayan lif növünün birgə olması meyvəni çox əhəmiyyətli qidalaya çevirir.

Əncirdəki aktioksidantlar organizmdə kimyəvi reaksiyalar nəticəsində yaranan və ya kənardan qəbul edilən zərərlərini təsirsiz hala getirir və hüceyrənin mehv olunmasının qarşısını alır. Əncirdə fenolun miqdarı başqa meyvələrlə müqayisədə daha çoxdur və mikroorganizmlə-

rə öldürəcү təsir göstərir.

Tərkibində kalsium çoxluğuna görə əncir portaqaldan sonra ikinci meyvə sayılır. Bir kasa quru əncir bir kasa südlə eyni miqdarda kalsium saxlayır.

Ona uzunmüddəti xəstilikdən sonra sürətə sağlamaya yardımçı olan, güc və qüvvə verən bir dərman kimi də dəyərləndirilir.

Asqırma, öskürək və soyuqdayme zamanı süddə bişirilmiş əncirin öskürək əleyhinə, tərqovucu və qızdırmasalıcı vasitə

kimi qəbul edilməsi tövsiyə olunur. Tərkibində dəmir maddəsi alma meyvəsində olandan daha çoxdur və ona görə də dəmir-defisiti anemiyalarda geniş istifadə edilir.

Kaliumun miqdara görə badamdan sonrakı yeri tutan əncir həmin xüsusiyyətinə əsasən ürək döyüntülərinin artması və döş qəfəsində ağrılar zamanı istifadə olunur. Əncirin tərkibində olan maddələr qandurulaşdırıcı təsir göstərir, damarlarda qanın tromblaşmasının qarşısını alır.

YAVA DƏNİZİNDƏ NEFT SIZMASI

İyul ayının ortalarında İndoneziyanın "PT Pertamina" dövlət enerji şirkətinə məxsus "ONWJ" ofşor platformasındaki üç quyudan birində sızma baş verib və Yava dənizinə neft axıb.

Avqustun ortalarında şirkət qaz qabarıcıları şəklinde suyun üzünü örtən sızmış nefti temizlemək üçün dənizə 44 gəmi göndərib.

Qərbi Yavada bir neçə əməkli və bəzi kəndlər sizmədan zərər çəkib. Xam neft, qurğulardan 60 km qərbe doğru dənizi çirkəndirib. Turistlərə dolu olan əməkli kəndlər bağlanılıb və baliqçılara çirkənmiş ərazilərdə işləmək qadağan olundu.

"PT Pertamina" şirkəti Karavanq sahilində sızmış nefti temizləmək üçün ABŞ-in "Boots & Coots" xidmet şirkətinə əraziye cəlb edib. Xatırladaq ki, 2010-cu ildə Meksika körfəzində "Deepwater Horizon" neft sızması zamanı da temizləmə işlərini həmin şirkət həyata keçirmişdi.

HİNDİSTANIN ENERJİ TƏMİNATI SUAL ALTINDADIR

Rusyanın ən böyük neft şirkəti olan "Rosneft" Hindistanın enerji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün yardım elini uzadacağına açıqlayıb.

Hindistanın dövlət enerji şirkətlərinin Rusiya şirkətləri ilə uzunmüddəti müqavilələr imzalamaya olan maraşını görən Hindistanın neft naziri Dharmendra Pradhan "Rosneft"in rəhbəri İlqor Seçinlə görüş keçirib.

Görüş zamanı nazir bildirib ki, şənbə günü Səudiyyə Ərebistanının neft qurğularına dron hücumundan sonra Hindistanın enerji təhlükəsizliyi zeifləyib. Belə ki, xam neft tələbatının 80 %-ni, təbii qaz tələbatının isə 18 %-ni idxləhə sabına ödəyen Hindistanın en böyük neft təminatçılarından biri də Səudiyyə Ərebistanı iddi.

"Rosneft" in rəhbəri Hindistana enerji ixracı məsələsində əməkdaşlığı möhkəmləndirməye hazır olduğunu açıqlayıb.

Qeyd edək ki, Hindistanın digər ən böyük neft təminatçısı İran iddi. ABŞ hökumətinin İrana tətbiq etdiyi sanksiyaların ardından Hindistan oradan neft idxləhəni dayandırıb.

TƏSİSCİ:

Baş redaktor: Vüqar RƏHİMZADƏ

Baş redaktorun I müavini: İsmayıł Hacıyev

Baş redaktorun müavini: Rəşad Bağırov

Qəzədə "AZERTAC", "OLAYLAR", "AzadInformat", "TREND", SIA, InterFAX informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunub.

Bakı: Kapital Bankın 1 sayılı Xətai filialı H/hesab

Nə AZ19AIIB380300194437

00306107

Kod № 200071

VÖEN: 2000157291

TELEFONLAR:

Qəbul otagi: 530-26-46, 430-87-97

Baş redaktorun I müavini: 530-26-36

FAX: 430-87-47

Mühəsibatlıq: 430-87-27

e-mail: ikisahil@azdata.net

Ünvan:

AZ1012 Bakı,

H.Zərdabi

prospekti-88

Qəzet "İKİ SAHİL" in kompyuter mərkəzində yığılır və "AZƏRBAYCAN" noşriyatında ofset üsulu ilə çap olunur.

Çapa imzalanıb:

21.09.2019-cu il saat 01:00

Qiyməti: 40 qəpik, Sayı: 8182

İndeks: 0151, Sıfırı: 3115

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gelməyə bilər.